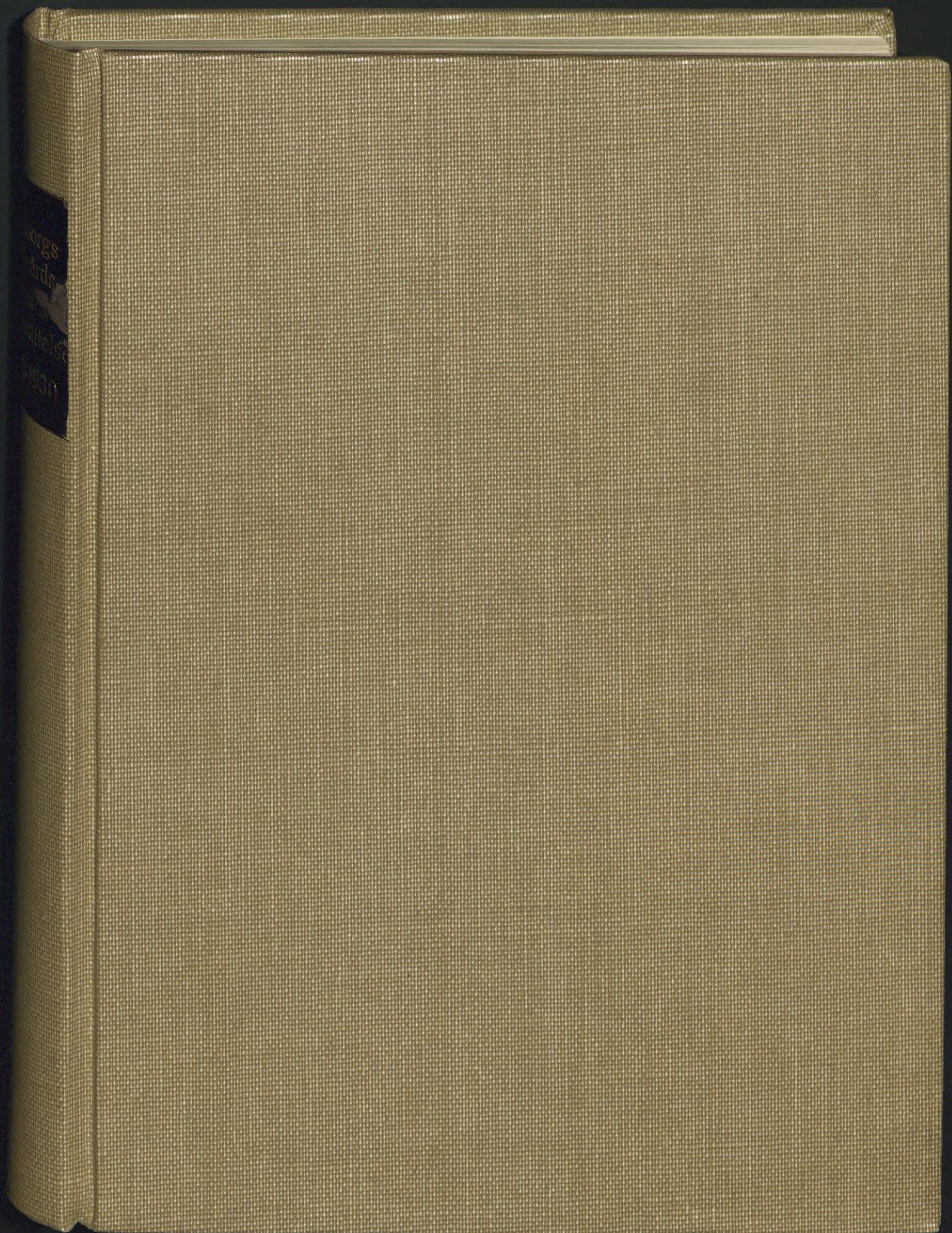


Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.





GÖTEBORO

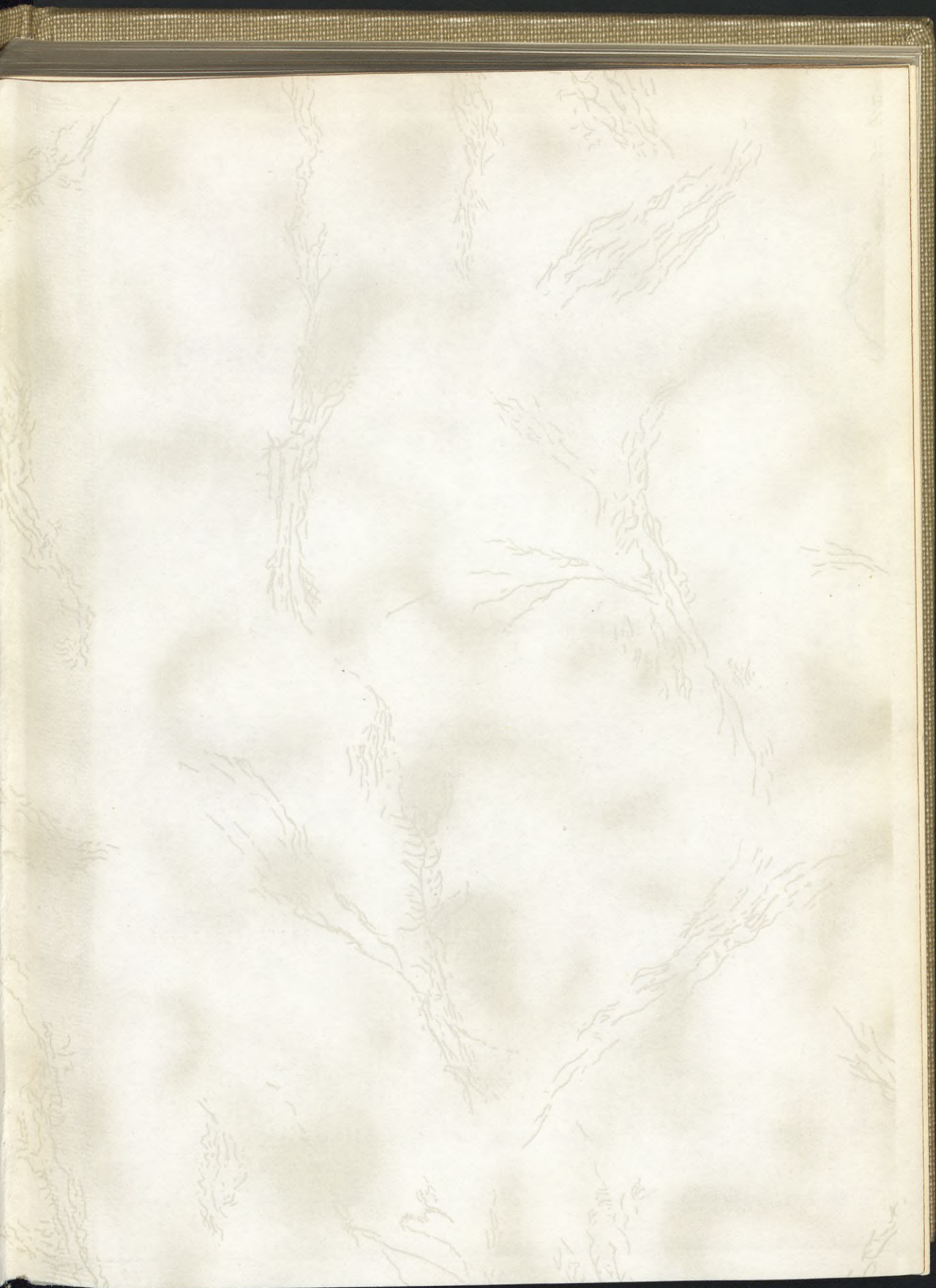


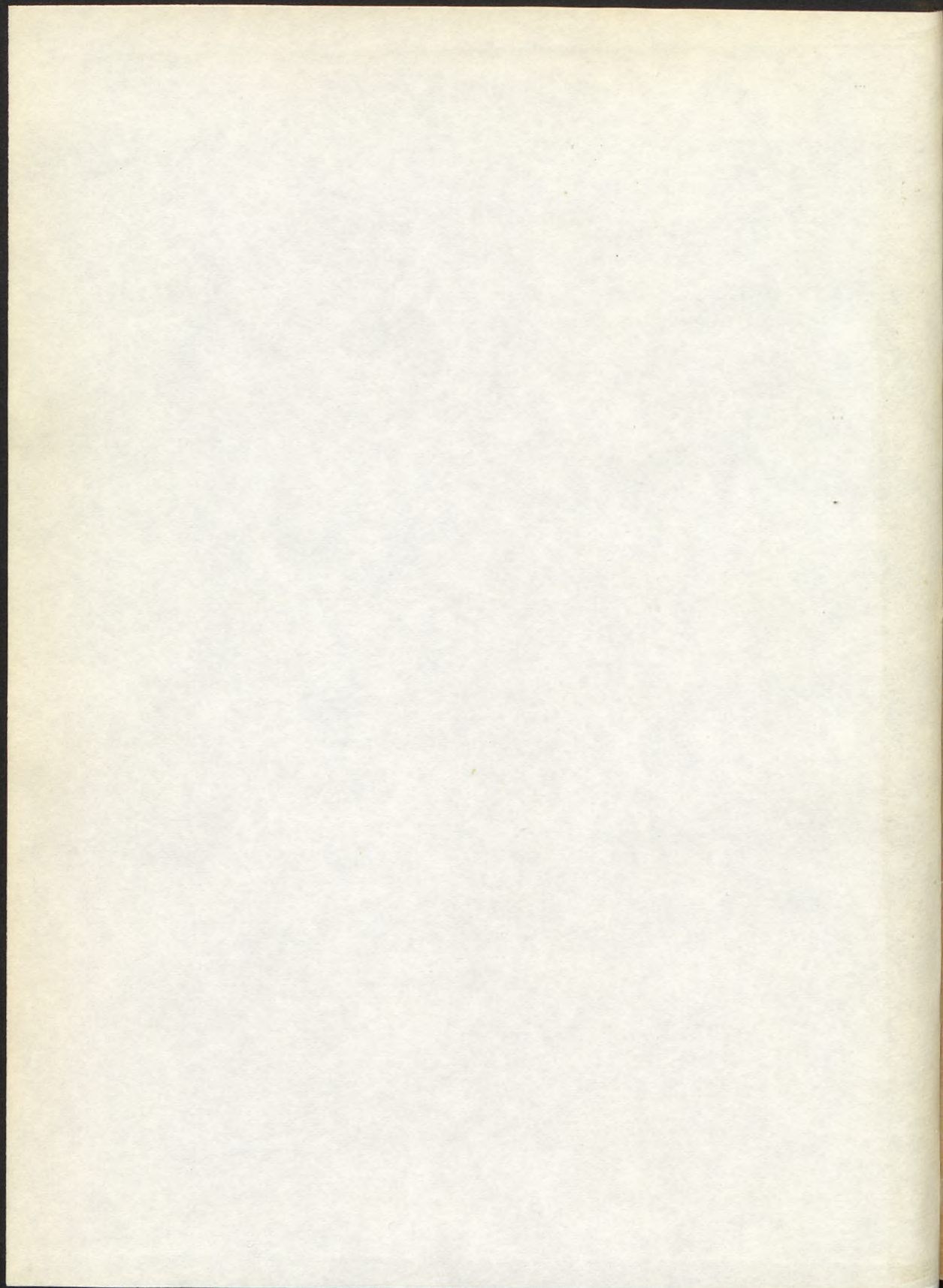
Biomedicinska biblioteket

PERIODIKA

ACTA

<Göteborg.
Hälsovårds-
nämnden.>





GÖTEBORGS HÄLSOVÅRDSNÄMDS

ÅRSBERÄTTELSE

FÖR ÅR

1929

DEL II

ANDRA AVDELNINGEN

AVGIVEN AV

FÖRSTE STADSLÄKAREN KARL JOH. GEZELIUS

OCH

E. O. HOVRÄTTSNOTARIEN HANS FRIIS

I EGENSKAP AV EKONOMICHEF



GÖTEBORG
A. LINDGREN & SÖNERS BOKTRYCKERI
1931

I N N E H Å L L.

	Sid.
Hälsovårdsnämndens andra avdelnings ledamöter	5
Förvaltningsråden vid de olika sjukhusen	5
Läkare år 1929 » » » »	6
Berättelse angående den ekonomiska förvaltningen av e. o. hovrätts- notarien <i>Hans Friis</i>	8
Tabeller	21
Årsberättelse från <i>Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset</i> :	
Medicinska avdelningen av amanuensen <i>Vera Johnsson</i>	32
Kirurgiska » » bitr. läkaren <i>Tor Nygren</i>	32
Tuberkulos » » avdelningsläkaren <i>J. E. Arfwedson</i> ...	60
Öron-, näs- och halsavdelningen av amanuensen <i>Nils Boström</i> ...	63
Ögonavdelningen av amanuensen <i>Fritz Geffcken</i>	74
Röntgen » » » <i>Harry Roswall</i> och extra läkaren <i>Olof Odén</i>	78
Patologiska och bakteriologiska laboratoriet av prosektorn <i>C. O.</i> <i>Forsellus</i> och laboratorn <i>Anders Wassén</i>	82
Berättelse rörande sjuksköterskeskolan vid Allm. och Sahlgrenska sjuk- huset, avgiven av föreståndarinnan <i>Inga Hennig</i>	83
Årsberättelse från <i>Barnsjukhuset</i> :	
Kirurgiska avdelningen av bitr. läkaren <i>Yngve Kewenter</i> och ama- nuensen <i>Sven Langert</i>	86
Medicinska avdelningen av bitr. läkaren <i>Albin Landau</i>	98
Årsberättelse från <i>Epidemisjukhuset</i> av överläkaren <i>Hj. Wennerberg</i> ...	102
Årsberättelse från <i>Barnbördshuset</i> av t. f. överläkaren <i>H. Benckert</i> och amanuensen <i>T. Björkroth</i>	106
Årsberättelse från <i>Holtermanska sjukhuset</i> av överläkaren <i>J. Fex</i>	125
Årsberättelse från <i>Renströmska sjukhuset</i> (Sjukvårdsanstalten å Kålltorp) av t. f. överläkaren <i>J. E. Arfwedson</i>	128
Årsberättelse från <i>Oscar och Maria Ekmans sjukhus</i> av leg. läkaren <i>Albert Wallin</i>	131
Årsberättelse från <i>Göteborgs kommunala vård av psykiskt sjuka</i> , av- given av överläkaren <i>Nils Anton Nilsson</i>	145
Årsberättelse från <i>kuratorn för psykiskt sjuka</i>	150
Årsberättelse från <i>Barnsanatoriet Rävlanda</i> av leg. läkaren <i>Jacob Ahl-</i> <i>mann</i>	151
Poliklinikerna för medellösa	154

Barnsjukhuset.

Överläkaren *Johanna*, ordf., överläkaren *Arvid Wallgren*, över-
läkaren *Einar Edberg* och ekonomchefen *Frisk*.

INNEHÅLL

154	Polikliniken för medelåldra
151	mann
150	Årberättelse från Barnsanktorat Rönöarna av leg. läkaren Jacob Åbb-
145	given av överläkaren Nils Astor-Nilsson
131	Årberättelse från Göteborgs kommunala råd av psykiatrisk sjukv-
131	Albert Wallin
128	Årberättelse från Oscar och Maria Ekman's sjukhus av leg. läkaren
128	av l. l. överläkaren A. E. Arfwidson
125	Årberättelse från Rönörens sjukhus (Sjukvårdsanstalten å Kärltorp)
106	Årberättelse från Högskolemannska sjukhuset av överläkaren A. Fax
106	amannenssen T. Björkroth
102	Årberättelse från Barnvårds sjukhuset av l. l. överläkaren H. Benckert och
98	Medicinska avdelningen av bitr. läkaren Albin Landau
88	nnensen Sven Langert
83	Årberättelse från Barnsjukhuset:
83	huset, avgivet av föreståndarinnan Inga Hwang
82	Patologiska och bakteriologiska laboratoriet av prosectorn C. O.
78	Olof Odén
74	Königen
74	Harv Roswell och extra läkaren
60	Ögonavdelningen av ammannenssen Fritz Gelfcker
60	Mils Bostöm
32	Öron-, näs- och halsavdelningen av ammannenssen
32	Taberkulos
32	Årberättelse från Kirurgiska
32	bitr. läkaren Tor Nygren
32	Medicinska avdelningen av ammannenssen Vera Johansson
21	Årberättelse från Allmänna och Sahlgranska sjukhuset:
21	notarien Frans Frits
8	Bevattelse angående den ekonomiska förvaltningen av e. o. hovstalls-
6	Läkare år 1929
5	Förvaltningsrådet vid de olika sjukhusen
5	Hälsöförhållningens andra avdelnings ledamöter

Hälsovårdsnämndens andra avdelning.

Ledamöter:

Förste stadsläkaren Karl Joh. Gezelius, ordförande,
Disponenten Anders Nylén, v. ordförande,
Överläkaren Sven Johansson,
Fabrikören Gust. Lamm,
Snickaremästaren Jens Nielsen,
Överläkaren Per Arnell,
Sjukkontrollanten Ernst G. Kristensson,
Kassören Valdemar Norén och
Fru Nathalia Ahlström.

Antalet sammanträden har varit 44. Därvid förekommande ärenden finnas registrerade i 637 paragrafer. Antalet expedierade skrivelser 1,440.

Såsom ekonomichef samt sekreterare och ombudsman har tjänstgjort e. o. hovrättsnotarien Hans Friis med e. o. hovrättsnotarien Joh. Hallbeck såsom biträdande sekreterare och amanuens.

Förvaltningsråden för sjukhusen.

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Fabrikören Lamm, ordf., överläkaren G. Söderbergh, överläkaren Sven Johansson och ekonomichefen Friis.

Holtermanska sjukhuset.

Kassören Norén, ordf., överläkaren Johan Fex och ekonomichefen Friis.

Barnsjukhuset.

Överläkaren Johansson, ordf., överläkaren Arvid Wallgren, överläkaren Einar Edberg och ekonomichefen Friis.

Barnbördshuset.

Fru Ahlström, ordf., överläkaren L. Lindquist, t. f. överläkaren H. Benckert och ekonomichefen Friis.

Renströmska sjukhuset.

(Sjukvårdsanstalten å Källtorp).

Överläkaren Arnell, ordf., överläkaren H. Rosengren, t. f. överläkaren J. E. Arfwedson och ekonomichefen Friis.

Epidemisjukhuset.

Förste stadsläkaren Gezelius, ordf., överläkaren Hj. Wennerberg och ekonomichefen Friis.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Sjukkontrollanten Kristensson, ordf., sjukhusläkaren Albert Wallin och ekonomichefen Friis.

Sjukhusläkare 1929.

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

- Med. avd.:* Överläkare: G. Söderbergh (1923).
Andre läkare: Ruben Lundberg.
" " Ernst Melkersson.
Amanuens: C. E. Ljungström ($1/1-19/11$).
" Sven M. Eldh ($20/11-31/12$).
" Vera Johnsson.
- Kir. avd.:* Överläkare: Sven Johansson (1926).
Andre läkare: Carl Sandahl ($1/1-31/1$).
" " Aron Mattsson (under vakans $1/1-31/1$).
" " " ($1/2-31/12$).
" " Tor Nygren ($1/2-31/12$).
Amanuens: Tor Nygren ($1/1-31/1$).
" Carl Fällström (under vakans $1/2-28/2$).
" Sam Pettersson ($1/3-31/12$).
" Ragnar Sundin.
- Tbc.-avd.:* ($1/1-3/8$): Avdelningsläkare: J. E. Arfwedson.
- Öron-, näs- och halsavd.:* Avdelningsläkare: Erik Knutson.
Biträdande läkare: Evan Ebert ($1/1-30/9$).
" " Georg Lindner ($1/10-31/12$).
Amanuens: Georg Lindner ($1/1-30/9$).
" Nils Boström ($1/10-31/12$).

- Ögonavd.:* Avdelningsläkare: Magnus Sundqvist.
Amanuens: Fritz Geffcken.
- Röntgenavd.:* Föreståndare: Fredrik von Bergen.
Biträdande läkare: Axel Renander.
Amanuens: Carl-Gustaf Zachrisson ($1/1-31/1$).
" Harry Roswall (under vakans $1/2-31/12$).
- Patol. anat. labor.:* Prosektor C. O. Forselius.
- Bakt. serol. labor.:* Laborator Anders Wassén.

Holtermanska sjukhuset.

- Överläkare: Johan Fex (1924).
Biträdande läkare: John Ljungqvist ($1/1-30/4$).
" " Olof Johnsson ($1/5-31/12$).

Barnsjukhuset.

- Med. avd.:* Överläkare: A. Wallgren (1922).
Biträdande läkare: Jacob Ahlmann ($1/1-15/6$).
" " Sten Eckerström (under vak. $16/6-30/6$).
" " Birger Strandqvist (und. vak. $1/7-31/8$).
" " Albin Landau ($1/9-31/12$).
Amanuens: Albin Landau ($1/1-31/8$).
" Birger Strandqvist (under vakans $1/9-14/10$).
" " " ($15/10-31/12$).

- Kir. avd.:* Överläkare: Einar Edberg (1926).
Biträdande läkare: Yngve Kewenter.
Amanuens: Torsten Björkroth ($1/1-31/8$).
" Sven Langert (under vakans $1/9-14/10$).
" " " ($15/10-31/12$).

Barnbördshuset.

- Överläkare: Prof. L. Lindquist (1919) $1/1-6/6$.
T. f. överläkare: H. Benckert ($7/6-31/12$).
Biträdande läkare: H. Benckert.
Amanuens: S. E. Thulin ($1/1-31/3$).
" " (under vakans $1/4-10/6$).
" Fritz Karner (" " $11/6-9/8$).
" S. E. Thulin (" " $10/8-31/8$).
" Torsten Björkroth ($1/9-31/12$).

Renströmska sjukhuset.

(Sjukvårdsanstalten å Källtorp).

- Överläkare: H. Rosengren (1913).
T. f. överläkare: J. E. Arfwedson ($1/10-31/12$).

Underläkare: Josef Gip ($1/1-30/9$).
" Gerhard Widlund ($1/10-31/12$).
Extra läkare: " ($15/6-30/9$).
" Helge Bark ($30/10-31/12$).

Epidemisjukhuset.

Överläkare: Hj. Wennerberg (1898).
Biträdande läkare: Olof Johnsson ($1/1-30/4$).
" Gösta Kjellin (under vakans $1/5-31/7$).
" Esse Rocén ($1/8-31/12$).
" Birger Årén ($1/2-31/3$).
" Olof Nordenfelt ($15/11-31/12$).

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Läkare: Albert Wallin (1910).
Extra läkare: G. E. Hallberg ($3/11-31/12$).

Sjukhusförvaltningen under år 1929.

Sjukhusbyggnaderna.

Förutom å samtliga sjukvårdsinrättningar årligen återkommande underhållsarbeten ha under året vidtagits följande, mera omfattande förändringar:

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Installerande av en varmvattenberedare för operationsavdelningen	kr. 6,575:—
Inmontering av värmeelement i sju för-rådsrum	„ 1,060:—
Inläggning av nya golv i kirurgiska avdelningens operationssalar	„ 1,750:—
Anordnande av duschrum i operationsavdelningen	„ 687:—
Inläggning av linoleummattor i avd. 9 b ..	„ 8,969:—

Holtermanska sjukhuset.

I berättelsen för år 1928 omnämnda arbeten rörande ombyggnad av sjukhusets administrationsbyggnad ha under innevarande år slutförts. Kostnaderna härför uppgingo till 36,211 kr., fördelade sig sålunda:

byggnadsarbeten	kr. 12,422:—
måleriarbeten	„ 5,069:—
värmeledning samt gas-, vatten- och av-	
loppsledningar	„ 13,591:—
elektriska arbeten	„ 3,205:—
linoleummattor	„ 1,924:—

Vidare har byggnadens plåttak utbytt mot skiffer för en kostnad av 5,960 kronor.

Barnsjukhuset.

Köks- och förrådsavdelningarna ha under året genomgått en mera omfattande reparation, varvid köket bland annat försetts med ny ventilationsanläggning.

I syfte att förebygga eller minska risken för spridning av de vanliga s. k. förkylningssjukdomarna bland intagna barn i ålder från 2 till 10 år har en sal inom avd. 4 i pav. 1 försetts med skärmväggar, vilken anordning dragit en kostnad av 1,490 kronor.

Vidare ha golven i laboratorielokalerna omlagts ävensom värmeledningen samt gas-, vatten- och avloppsledningarna i samma lokaler, allt för en kostnad av cirka 5,000 kronor.

Ävenledes ha en del kallvattenledningar utbytt mot nya, vilket arbete dragit en kostnad av cirka 2,000 kronor.

Barnbördshuset.

Under året har plåtbeklädnaden å taket till pav. B utbytt mot skiffer, vilket arbete dragit en kostnad av 6,716 kronor.

I samtliga elevrum ha inlagts linoleummattor för en kostnad av 4,343 kronor.

Renströmska sjukhuset.

(Sjukvårdsanstalten å Källtorp).

Köket har under året försetts med ytterligare en ångkokapparat, varjämte tre äldre bordgrytor utbytt, vilken nyanskaffning dragit en kostnad av 3,710 kronor.

Vidare har ytterligare ett varmbordskåp anskaffats till köket för en kostnad av 515 kronor.

Barnavdelningen har under året underkastats en mera omfattande reparation liksom ock den stora ligghallen, varvid det förstsagda arbetet uppgick till cirka 2,000 kronor och det senare till cirka 3,600 kronor.

Vidare har anstalten försetts med ytterligare en varmvattenberedare för en kostnad av 4,495 kronor.

För att bereda patienterna tillfälle till en välbehövlig förströelse har till anstalten under året anskaffats en central radioanläggning, vilken betingat en kostnad av cirka 4,000 kronor.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Under året har sjukhusets desinfektionsrum omändrats till bostadsrum samt ett telefonvaktrum anordnats i portvaktsstugan och ett bostadsrum inretts å vinden till byggnaden, allt för en kostnad av 3,870 kronor.

Inventarier.

Under året har vid samtliga sjukhus erforderlig komplettering och nyanskaffning av apparater, instrument och övriga inventarier ägt rum, varvid följande inköp må nämnas:

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

1 mikroskop till kliniska laboratoriet ..	kr. 879:—
1 termostat „ „ „ „ ..	300:—
1 analysvåg „ „ „ „ ..	255:—
1 takstativ till röntgenavdelningen	1,220:—
1 behandlingsbord till „ „ ..	625:—
1 spiralbländare med kompressor till d:o „	750:—
1 oxygenapparat till kirurgiska avdelningen	1,485:—
1 optalmoskop till ögonavdelningen	1,181:—
Bach-hänglampor	550:—
1 Cambridge registrerande termometer ..	1,595:—
1 operationslampa	2,485:—
1 operationsbord	1,385:—
10 möblemang till sköterskerum	6,394:—

Holtermanska sjukhuset.

Möbler till väntrummet för män, till biblioteket och till tre patientrum, allt inom administrationsbyggnaden	kr. 2,150:—
5 privatrumssängar	700:—
1 möblemang till sköterskerum	582:—

Barnsjukhuset.

1 transportabel röntgendiagnostikapparat	kr. 2,900:—
kvartslampor	600:—

Renströmska sjukhuset.

(Sjukvårdsanstalten å Källtorp).

Personvågar	kr. 600:—
-------------------	-----------

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

1 röntgendiagnostikapparat	kr. 3,200:—
----------------------------------	-------------

Sjukvårdsavgifter m. m.

Under året ha i patient- och poliklinikavgifter influtit 1,034,583 kronor mot 1,006,348 kronor år 1928. Beträffande influtna patientavgifter ävensom rörande förhållandet mellan betalande och icke betalande patienter under åren 1925—1929 hänvisas till tab. 7.

Indrivningen av sjukvårdsavgifter och därmed sammanhängande lagsökningsärenden belyses av följande redogörelse:

”Vid 1928 års slut på svar beroende anmaningar till främmande kommun att ersätta sjukvårdskostnad	33
Under 1929 avsända anmaningar	541
Som svar å dessa anmaningar inkomna medgivanden att utgiva sökt ersättning	397
Återkallade anmaningar (på grund av att patienten själv betalt) ..	5
Från 1928 balanserade oavgjorda mål	158
Hos Konungens befallningshavande anhängiggjorda mål om ersättning under år 1929	147
Utredningar	167
Mål, som återkallats på grund av betalning, eller emedan Göteborg befunnits vara hemortskommun	39
Mål, varuti genom utslag ansökning under året:	
a) helt eller delvis bifallits	88
b) ogillats	6
Mål, i vilka besvär anförts hos kammarrätten:	
a) av Göteborgs stad	6
b) av annan kommun	3
Under året återkallade eller slutligt avdömda mål	177
Från 1929 till 1930 balanserade mål	149
Vid 1929 års slut på svar beroende anmaningar	44
Framställning till Konungens befallningshavande rörande utländska undersåtar	24

Ovan berörda ärendens fördelning på de olika sjukhusen:

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset	297
Holtermanska sjukhuset	37
Barnsjukhuset	109
Barnbördshuset	112
Renströmska sjukhuset	11
Dispensärcentralens sjukhus	9
Epidemisjukhuset	18
Oscar och Maria Ekmans sjukhus	16
Upplysningsanstalten för sinnessjuka	3

Summa ärenden under året 612

De indrivna sjukvårdsavgifterna ha uppgått till c:a 83,000 kronor. Antalet expedierade skrivelser har uppgått till c:a 1,300”.

Räkenskaper.

Hälsovårdsnämndens andra avdelnings jämte sjukhusens utgifter, som i årets budget beräknats till 4,664,164 kronor, uppgingo i verkligheten till 4,347,355 kronor. Inkomsterna ha beräknats till 1,846,452 kronor men uppgingo endast till 1,771,869 kronor.

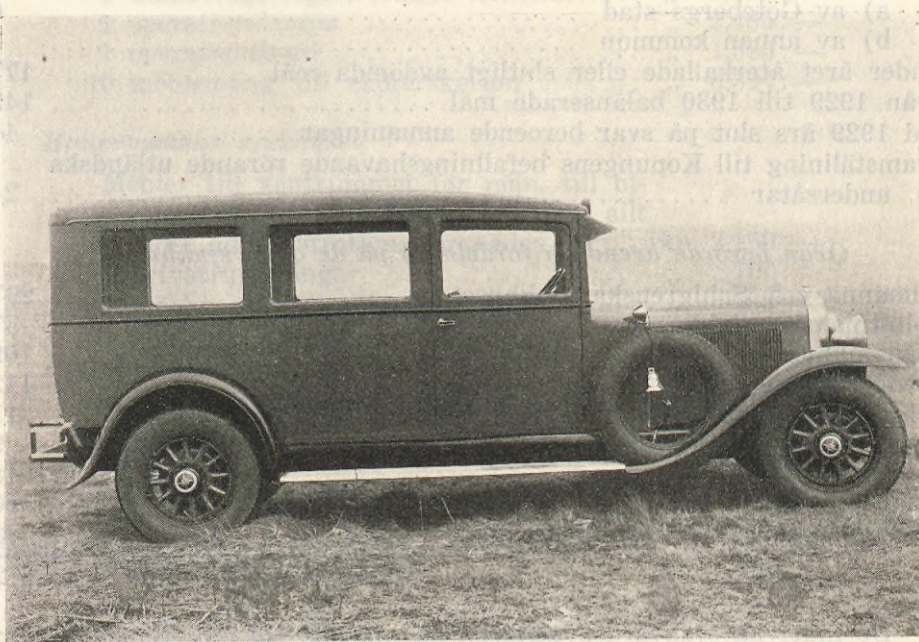
Personal.

Personalen har under året utökats vid *Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset* med en andre läkare å medicinska avdelningen, en amanuens å kirurgiska avdelningen, en amanuens å öronavdelningen och ett kvinnligt tekniskt biträde å röntgenavdelningen, vid *Renströmska sjukhuset* med en underläkare, två avdelningssköterskor, en laboratoriesköterska, en nattsköterska, en baderska, femton sjukvårdsbiträden och en vaktmästare samt vid *Oscar och Maria Ekmans sjukhus* med en sköterska.

Sjuktransportväsendet.

Under året har anskaffats en ny ambulansbil, som insattes i trafik i början av mars månad.

Bilen, som betingat ett pris av 9,500 kronor, är en treväxlad 6-cylindrig Buick om 90 hkr. och med 355 cms hjulbas.



Exteriör.



Interiör. Fotsteget nedfällt.

Exteriören utmärker sig för väl avvägda linjer. Vagnen rymmer två bårar, vilka äro försedda med fjädrande botten och ben med gummiklädda hjul. Då i regel endast *en* sjuk i sänder transporteras och sålunda endast en bår kommer till användning, beredes medföljande vårdare bekväm sittplats på en från högra sidan nedfällbar skinnklädd stol. Förutom ringledning och elektrisk takbelysning är vagnen försedd med värmeledning, reglerbar från förarehytten. Invändigt är golvet belagt med linoleum och väggar och tak klädda med kryssfanér, lackerad i vitt. För underlättande av rengöring och desinfektion ha alla vinklar och vrår avrundats. Ett skåp för tvättanordning finnes inmonterat framtill i högra hörnet, vartill kommer förbandslåda och pulmotor, förlagda under förarensitsen.

Antal transporter:		
för obemedlade	1,919 ¹⁾	
,, betalande	2,821	4,740
Erlagda avgifter	Kr. 14,236:50	

Utgifter:

avlöning åt brandkarlar m. m.	,,	29,591:20	
bensin, reparationer m. m.	,,	4,171:30	Kr. 33,762:50
Antal körda timmar		3,398	
,, ,, kilometer		46,110,7	

Kommunalsköterskornas verksamhet.

Kommunalsköterskorna, tio till antalet, varav en tjänstgjort såsom kurator vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset, hava avlagt 19,764 sjukbesök på dagen och 102 på natten hos 848 patienter, varav 516 betalande.

Med verksamheten förenade kostnader hava uppgått till 28,178:36 kronor.

Anmärkningsvärda förhållanden i övrigt.

Renströmska sjukhuset. (Sjukvårdsanstalten å Kålltorp.)

Den i berättelsen för föregående år omnämnda paviljongen har under året färdigbyggts. Paviljongen, som är avsedd för 72 platser, öppnades för mottagande av patienter den 1 juli.

Paviljongen är byggd i tre våningar.

I första och andra våningarna äro sjukrummen förlagda, vettande åt söder, och omfattar varje våning:

2 rum, vardera för 7 sängar,

2 " " " 6 "

2 " " " 2 "

2 " " " 3 "

36 sängar. , sålunda sammanlagt för varje våning

Till vardera våningen äro därjämte förlagda dagrum och matsal ävensom thekök, sköljrum och toaletterum jämte andra erforderliga biutrymmen. Vidare hör till varje avdelning ett sköterske- och ett biträdesrum.

Bottenvåningen rymmer undersökningsrum, bad- och ljusavdelning, förrådslokaler, dubblett för läkare och två rum för annan personal.

Till bottenvåningen är dessutom förlagd i en särskild försänkning paviljongens pannrum.

Väster om paviljongen finnes en i två våningar uppförd ligghall, öppen åt söder och avsedd för 40 vilstolar.

¹⁾ Däri ingående 833 epidemitransporter.

Liggplatser för 15 patienter kunna dessutom beredas å en täckt veranda utefter paviljongens södra långsida.

Totalkostnaden för paviljongen med ligghall har i runt tal uppgått till 297,000 kronor, varav 22,000 kronor belöpt å ligghallen. Kostnaden per sjuksäng, 72 sängar, utgör sålunda 4,125 kronor.

Inventarieutrustningen har dragit en kostnad av c:a 60,000 kronor eller 833 kronor per säng.

Tillbyggnaden till Barnsanatoriet Rävlanda.

I föregående årsberättelse omnämnda tillbyggnad till Barnsanatoriet Rävlanda slutfördes under året. Uppdraget har varit anförtrott åt en byggnadskommitté, bestående av ledamöter från hälsovårdsnämnden och Barnsanatoriets styrelse; de förra utgjordes av ledamöterna i hälsovårdsnämndens byggnadskommission och de senare av överläkaren Herman Rosengren, bankdirektören Axel Fromell och bankkamreraren Elof Kragh samt numera avlidne fattigvårdssysslomannen H. Magnusson.

Den 20 juni togs tillbyggnaden i bruk. Den är avsedd för 70 platser och har jämte läkarbostad i särskild villa dragit en kostnad av i runt tal 430,000 kronor, vartill kommer inventarie- och apparatutrustning till ett belopp av cirka 37,000 kronor, därav cirka 4,000 kronor för utrustning av röntgen- och ljusavdelning.

Byggnadskostnaden per sängplats uppgår sålunda till 6,142 kronor, vilken siffra, som vid planerandet av tillbyggnaden beräknats något lägre, ej skulle ha uppgått till sagda belopp, därest icke under arbetets gång bland annat mera omfattande rörledningsarbeten visat sig nödvändiga att utföra.

Inventarietkostnaden fördelar sig med 528 kronor per sängplats.

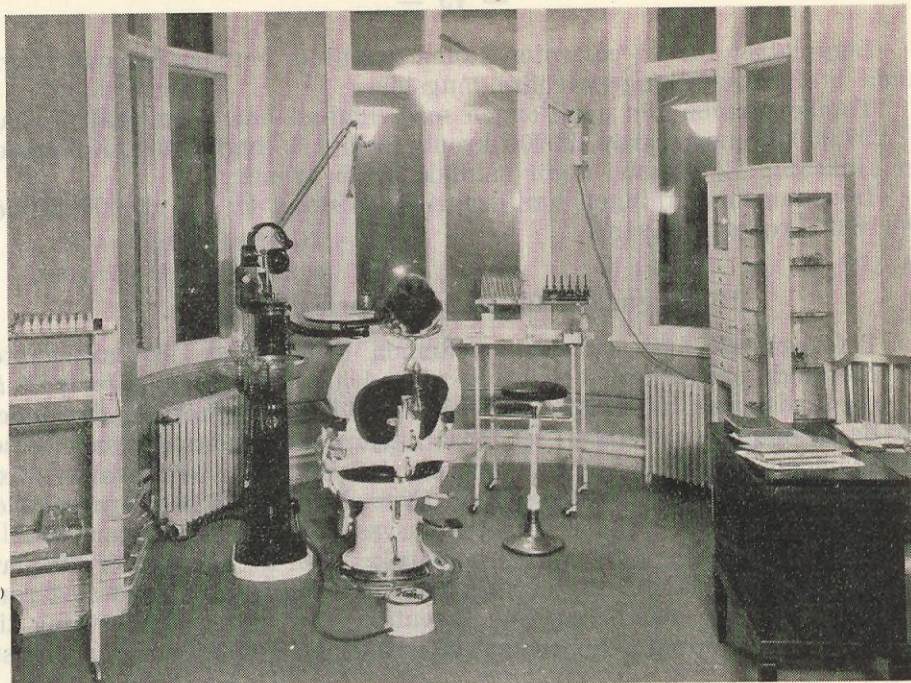
Med sagda tillbyggnads tillkomst evakuerades å Renströmska sjukhuset befintliga avdelningen för barn, 38 platser, varefter den togs i anspråk för 30 vuxna patienter.

Göteborgs kommunala tandpoliklinik.

Den i föregående årsberättelse omnämnda tandpolikliniken öppnades för mottagande av patienter den 20 november. Densamma är inrymd i 3:dje våningen i fastigheten n:r 6 vid Järntorget och består av 2 sammanslagna bostadsvåningar om 13 rum, nämligen 1 väntrum, 1 röntgen- och avtrycksrum, 4 behandlingsrum, 2 laboratorierum, 4 bostadsrum och 1 lunchrum. Polikliniken är vidare försedd med rum för kassörska, mörkrum, putsrum, steriliseringsrum och två W. C.

Röntgen- och avtrycksrummet är försett med *en* arbetsplats, vilket även är förhållandet med två av de fyra omförmälda behandlingsrummen. Av de återstående har det ena rummet *två* arbetsplatser och det andra är uppdelat på *tre*.

Sålunda äger polikliniken sammanlagt åtta arbetsplatser, vid vilka fem tandläkare arbeta samtidigt med tre arbetsplatser gemensamt.



Klinikchefens mottagningsrum.



Behandlingsplatserna äro avgränsade genom skärmar. Bilden visar huru den bakom skärmarna liggande delen av rummet använts för gemensamt tvättställ och medikamentbord m. m. för de 3 arbetsplatserna.

Varje plats är försedd med vatten- och avloppsledning samt gasledning ävensom trycklufts- och sprayanordning.

Apparat- och instrumentutrustningen, som motsvarar synnerligen högt ställda anspråk, har jämte övriga för kliniken erforderliga inventarier dragit en kostnad av i runt tal 36,000 kronor, vilket utgör 4,500 kronor per plats.

Däremot ställde sig kostnaden för inredningen av lokalerna jämförelsevis hög med i runt tal 24,000 kronor.

Vid polikliniken har tjänstgjort 1 klinikchef, 2 tandläkare, 1 överköterska, 2 tandsköterskor, 1 kassörska, 1 tandsköterskelev och 1 städerska.

Thamstorps vilo- och centralhem.

I berättelsen för föregående år omnämnda omändrings- och reparationsarbeten inom manbyggnaden å Thamstorp ha under året slutförts. Ifrågavarande arbeten ha dragit en kostnad av i runt tal 35,000 kronor. Sagda kostnad tillsammans med den för staden för hemmet erlagda köpesumman, 50,000 kronor, utgör stadens totalkostnad för hemmet i dess nuvarande skick eller 85,000 kronor, vilket motsvarar för i hemmet anordnade 36 platser 2,360 kronor per plats. Kostnaden för hemmets inventarietrustning har i runt tal uppgått till 34,000 kronor eller 945 kronor per säng.

Antalet underhållsdagar har under året utgjort 7,830 och medelkostnaden per dag kronor 3,01, och hänvisas i berörda hänseende till nedanstående tablå.

	Utgifter 1929.	Kostnad per underhållsdag öre
1. Avlöningar (i stat upptagna), vikariatersättning, pensioner och pensionsavgifter	5,265:02	67,2
2. Extra biträdes hjälp, handräckning	—	—
3. Läkemedel (för inre och yttre behandling)	1,992:99	25,4
4. Förbandsartiklar (samtliga för sår använda förbrukningsartiklar), bandage	—	—
5. Mineralvatten, vin, is, näringspreparat o. d.	—	—
6. Instrument och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar	—	—
7. Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial	—	—
8. Patienters och personals utspisning	9,448:20	120,7
9. Värme, lyse och hithörande förbrukningsartiklar	1,804:42	23,0

10. Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt hithörande förbrukningsartiklar	326:70	4,2
11. Förbrukningsartiklar inom ekonomien, ej å andra titlar förda	—	—
12. Fastighetens (däri även gårds, parks och vägars) underhåll, mindre reparationer..	—	—
13. Ny-, till- och ombyggnader, ävensom större reparationer å särskilt anslag	—	—
14. Diverse utgifter	4,735:05	60,5
	<hr/>	<hr/>
	23,582:38	301,0

Vårdavgiften har för betalande patient varit fastställd till 2 kronor 50 öre per dag, dock för patienter, tillhörande sjukkasse, 50 öre lägre. Influtna patientavgifter ha uppgått till 8,571 kronor 50 öre och erlagts av 72 patienter av 121 vårdade, vadan de betalande utgjort 59,5 % och icke betalande 40,5 %.

Personalen utgjordes vid årets slut av 1 föreståndarinna (jämväl föreståndarinna för här nedan omnämnda familjevård), 1 sköterska, 2 sjukvårdsbiträden, 1 arbetsföreståndarinna, 1 köksföreståndarinna, 2 köksbiträden och 1 gårdskarl.

Såsom läkare för hemmet och familjevården har överläkaren Nils Anton Nilsson tjänstgjort.

Familjevården.

Efter framställning av hälsovårdsnämndens andra avdelning har Kungl. Maj:t i brev den 1 februari 1929 medgivit, med föreskrift om iakttagande av vissa bestämmelser, utackordering av sinnessjuka för vård i enskilda hem, belägna inom Grästorps köping samt Tengene, Trökörna och Främmestads socknar i Skaraborgs län.

Utackorderingen tog sin början den 15 juni. I utackorderingsavgift har till vederbörande vårdare erlagts från 1 till 2 kronor per sjuk och dag. I vården inbegripes den sjukes erforderliga tillsyn och skötsel samt dennes förseende med tillräcklig föda, god och vällagad husmanskost, som även med av vederbörande läkare godkänd bostad, väl uppvärmd, belyst och städad, försedd med säng med fullständig utrustning samt med övriga erforderliga möbler och andra inventarier.

Hälsovårdsnämnden tillhandahåller gångkläder åt den sjuke, då så erfordras, samt sjukvård och medicin ävensom bad en gång i månaden.

Antalet underhållsdagar för de utackorderade ha under året uppgått till 2,977 och medelkostnaden per dag till 3 kronor 17 öre, varvid hänvisas till nedanstående tablå:

Utgifter.		Kostnad per dag.
Utackorderingsavgifter	4,599:—	1,54
Beklädnad	2,665:36	0,89
Inspektions- och resekostnader ¹⁾	2,173:50	0,73
Fraktpengar	24:90	0,01
	9,462:76	3,17

Beträffande såväl hemmet som familjevården hänvisas i övrigt till överläkaren Nils Anton Nilssons berättelse. (Sid. 145).

Sommarsanatoriet å Sandarne.

Sanatoriet, som tidigare legat under hälsovårdsnämndens andra avdelnings förvaltning, har genom beslut den 2 maj förlagts under hälsovårdsnämndens första avdelnings förvaltning.

Sjuktransportväsendet.

För inköp av två nya ambulansbilar ha stadsfullmäktige vid sammanträde den 22 augusti beviljat hälsovårdsnämnden, på därom gjord hemställan, 18,000 kronor.

¹⁾ Häri ingå avlöning av föreståndarinna med 1,390 kronor, hälften av hennes lön, arvode åt läkaren för familjevården, resekostnader för denne och föreståndarinnan samt för patienterna.

Tab. I. Antal sjukplatser, intagna, döda samt underhållsdagar under år 1929.

	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal patienter under året		Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar
		intagna	döda					
<i>Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset</i> ¹⁾	561	8,720	510	211,933	580	639	401	24
Medicinska avdelningen.....	198	3,225	256	72,302	198	217	134	22
Kirurgiska >.....	213	3,927	191	73,291	201	224	170	18
Avdelningen för tuberkulos.....	55	141	21	10,549	29	54	6	75
> > ögonsjukdomar.....	21	362	—	5,458	14	24	5	15
> > öronsjukdomar.....	52	1,058	8	13,195	36	47	15	2
> > röntgen.....	22	425	17	4,425	12	20	6	10
> > konvalescenter.....	—	²⁾ 1,272	17	32,713	89	121	59	25
<i>Holtermanska sjukhuset</i>	127	998	6	28,347	78	105	49	28
Avdelningen för hudsjuka.....	50	473	6	10,659	29	41	19	23
> > veneriskt sjuka.....	77	525	—	17,688	49	70	27	34
<i>Göteborgs barnsjukhus</i>	300	3,053	104	³⁾ 82,945	227	264	185	27
Medicinska avdelningen.....	149	1,132	77	38,992	107	134	78	34
Kirurgiska >.....	151	1,921	27	43,953	120	142	93	23
<i>Göteborgs barnbördshus</i>	125	3,886	18	34,376	94	129	67	9
Barn.....	—	2,593	35	—	—	—	—	—
<i>Renströmska sjukhuset</i> ⁴⁾	252	459	72	74,889	205	246	167	163
<i>Göteborgs epidemisjukhus</i>	360	1,094	66	⁵⁾ 24,436	67	132	31	22
<i>Ekmska sjukhuset</i>	54	634	34	15,883	43	55	28	25

¹⁾ Dessutom 108 platser till förfogande i den inom sjukhusets område belägna epidemipaviljongen.

²⁾ Från med. avd. 593, från kir. avd. 679.

³⁾ Dessutom 698 underhållsdagar för friska personer, som åtföljt sjuka.

⁴⁾ Ny paviljong tagen i bruk i juli 1929, varigenom antalet sjukplatser ökats med 62.

⁵⁾ Dessutom 190 underhållsdagar för friska personer, som åtföljt sjuka.

Tab. 2. Antal sjukplatser, intagna samt underhållsdagar, fördelade efter olika betalningsklasser, under år 1929.

	Dagavgift kr.	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal intagna patienter under året	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medeltal av sjukhusvården, dagar	
Sahlgrenska sjukh.: enskilt rum.....	18.—	10	87	1,422	9	16	2	14	
	12.—		162	2,202					
	halvenskilt rum	12.—	57	223	3,100	38	55	19	17
		8.50		591	11,112				
	allmänt rum ...	7.50	494	1,248	19,164	532	578	370	23
		6.—		84	1,066				
		4.50		269	7,684				
		2.50		3,300	73,449				
2.—		1,650		35,465					
1.50		94		5,032					
ingen		1,778	52,355						
Holtermanska sjukh.: enskilt rum ...	16.—	1	1	4	0.01	1	0	4	
	10.—		—	—					
	halvensk. rum	12.—	2	8	113	0.6	2	0	15
		8.—		7	112				
	allmänt rum...	7.50	124	52	1,340	.77	105	49	29
		6.—		5	222				
		4.50		24	310				
		2.50		137	2,397				
2.—		85		1,611					
1.25		3		342					
1.—	2	28							
ingen		674	21,868						
Barnsjukhuset: enskilt rum	15.—	5	38	207	1.5	5	0	7	
	9.—		39	329					
	halvenskilt rum	10.—	4	46	248	4.4	14	0	6
		6.—		79	657				
	vårdarinnor	2.50		148	698				
	allmänt rum.....	6.—	291	336	3,270	221	264	179	30
		4.50		22	3,387				
		2.—		1,659	31,580				
1.—		14		10,530					
ingen			672	32,039					
Barnbördshuset: enskilt rum	18.—	17	29	248	5	11	0	9	
	12.—		169	1,557					
	halvenskilt rum.....	12.—	6	79	698	9	18	3	8
		8.50		299	2,506				
	allmänt rum	7.50	102	370	2,886	80	116	57	9
		4.50		202	2,140				
		2.75		2,037	16,504				
		2.50		370	4,417				
1.50		1		66					
ingen				330	3,354				

	Dagavgift kr.	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slutt	Antal intagna patienter under året	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medeltal av sjukhusvården, dagar
Renströmska sjukhuset: halvensk. rum	11.—	20	—	—	15	21	10	79
allmänt rum..	5.—		69	5,462				
	7.50	232	1	3	190	230	147	178
	1.—		152	25,202				
	0.50		15	2,369				
	ingen		222	41,853				
Epidemisjukhuset: enskilt rum.....	18.—	6	—	—	0,01	1	0	2
	15.—		—	—				
	11.—		—	—				
	9.—		2	4				
halvenskilt rum...	12.—	14	1	74	1,4	3	0	37
	10.—		—	57				
	7.—		7	251				
	6.—		6	132				
allmänt rum	7.50	340	20	105	65	127	29	22
	6.—		9	103				
	4.50		15	185				
	2.50		53	752				
	2.—		44	588				
	1.—		—	5				
	ingen	937	22,180					
Ekmanska sjukhuset: enskilt rum ...	18.—	2	3	56	0,9	3	0	11
	12.—		21	238				
	9.—		3	17				
halvensk. rum	12.—	8	12	142	5	9	0	23
	10.—		1	8				
	8.50		71	1,734				
	6.—		4	28				
allmänt rum...	7.50	44	67	1,086	37	47	22	26
	6.—		1	5				
	5.—		1	128				
	4.—		5	201				
	3.—		1	248				
	2.50		250	6,344				
	2.—		117	3,002				
	ingen	77	2,646					

Tab. 3. Inkomster

	Sahlgrenska sjukhuset		Holtermanska sjukhuset		Barnsjukhuset	
	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
1. Patient- och poliklinikavgifter	602,690: 95	41,2	32,969: 37	21,7	127,329: 35	25,8
2. Anslag av landsting.....	—	—	46,000: —	30,3	—	—
3. » » kommun.....	794,072: 87	54,3	58,538: 03	38,6	357,616: 60	70,9
4. » » staten.....	17,595: —	1,2	14,298: 75	9,4	—	—
5. Ersättning av staten för främmande undersåtar etc., från annat sjukvårdsområde, pensionsstyrelsen, riks försäkringsanstalten, livförsäkringsbolag etc.	2,949: —	0,2	—	—	—	—
6. Avkastning av donationer, använd under året för sjukhusets ändamål	45,606: 73	3,1	—	—	19,000: —	3,8
7. Hyror och arrenden, inkomst från lantgård, trädgård, stall, svingård etc.	—	—	—	—	—	—
8. Övriga inkomster.....	—	—	—	—	—	—
Summa	1,462,914: 55	100,0	151,806: 15	100,0	503,945: 95	100,0

under år 1929.

Barnbörds- huset		Renströmska sjukhuset		Epidemi- sjukhuset		Ekmanska sjukhuset		Summa	
Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
141,169: 38	54,1	46,627: —	10,8	9,142: 80	3,4	48,155: —	36,4	1,008,083: 85	31,4
—	—	—	—	—	—	—	—	46,000: —	1,4
105,201: 20	40,2	237,350: 09	54,7	210,278: 68	79,3	80,624: 40	60,9	1,843,681: 87	57,4
15,000: —	5,7	131,885: 25	30,4	40,736: —	15,4	—	—	219,515: —	6,8
—	—	17,722: 88	4,1	—	—	1,971: 50	1,5	22,643: 38	0,7
—	—	—	—	—	—	1,634: —	1,2	66,240: 73	2,1
—	—	—	—	5,075: 88	1,9	—	—	5,075: 88	0,2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
261,370: 58	100,0	433,585: 22	100,0	265,233: 36	100,0	132,384: 90	100,0	3,211,240: 70	100,0

Tab. 4. Utgifter

	Sahlgrenska sjukhuset		Holtermanska sjukhuset		Barns sjukhuset	
	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
1. Avlöningar (i stat upptagna), vikariatersättningar, pensioner och pensionsavgifter.....	659,659: 82	45,0	70,200: 63	46,2	237,699: 45	47,3
2. Extra bitr.-hjälp, handräckning	4,631: 24	0,3	82: 51	0,1	2,265: 39	0,4
3. Läkemedel (för inre och yttre behandling)....	70,941: 21	4,9	3,315: 61	2,2	16,097: 40	3,2
4. Förbandsartiklar (samtliga för sår använda förbrukningsartiklar), bandage.....	44,782: 37	3,1	1,228: 09	0,8	9,337: 87	1,9
5. Mineralvatten, vin, is, näringspreparat o. d....	8,195: 21	0,6	75: 60	—	217: 07	—
6. Instrument och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar	22 773: 84	1,6	991: 70	0,7	4,066: 77	0,8
7. Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial.....	58,756: 34	4,0	4,790: 41	3,2	18,200: 66	3,6
8. Patienters och personals utspisning ¹⁾	275,861: 11	18,8	29,911: 98	19,7	119,475: 01	23,7
9. Värme och lyse samt hithörande förbrukningsartiklar	74,488: 23	5,1	17,970: 09	11,8	29,108: 87	5,8
10. Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt hithörande förbrukningsartiklar	49,057: 44	3,4	3,106: 37	2,0	13,549: 66	2,7
11. Förbrukningsartiklar inom ekonomin, ej å andra titlar förda	32,472: 95	2,2	608: 21	0,4	694: 06	0,1
12. Fastigheters (däri även gårds, parks och vägars) underhåll, mindre reparationer.....	44,073: 62	3,0	4,115: 83	2,7	25,188: 99	5,0
13. Ny-, till- och ombyggnader, ävensom större reparationer å särskilt anslag.....	87,556: 30	6,0	12,982: —	8,6	16,272: —	3,2
14. Diverse utgifter ²⁾	29,669: 87	2,0	2,427: 12	1,6	11,772: 75	2,3
Summa	1,462,914: 55	100,0	151,806: 15	100,0	503,945: 95	100,0

¹⁾ Efter avdrag av inkomst från köket samt elevavgifter.

²⁾ Skriv- och tryckningskostnader, telefonavgifter, forselkostnader m. m.

under år 1929.

Barnbörds- huset		Renströmska sjukhuset		Epidemi- sjukhuset		Ekmanska sjukhuset		Summa	
Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
122,840: 85	46,9	142,008: 39	32,7	136,687: 04	51,5	54,800: 62	41,4	1,423,896: 80	44,3
7,603: 87	3,0	899: 50	0,2	6,494: 71	2,4	—	—	21,977: 22	0,7
7,559: 95	2,9	6,281: 86	1,4	4,908: 54	1,9	2,522: 01	1,9	111,626: 58	3,5
9,664: 57	3,7	2,829: 44	0,7	2,278: 58	0,9	3,061: 43	2,3	73,182: 35	2,3
1,063: 17	0,4	247: 48	0,1	808: 28	0,3	555: 78	0,4	11,162: 59	0,3
2,856: 17	1,1	1,690: 04	0,4	873: 25	0,3	1,182: 61	0,9	34,434: 38	1,1
13,565: 15	5,2	18,728: 95	4,3	4,006: 26	1,5	5,175: 91	3,9	123,223: 68	3,8
40,541: 83	15,5	100,971: 56	23,2	46,900: 98	17,6	33,507: 17	25,3	647,169: 64	20,2
17,667: 15	6,7	34,609: 05	8,0	28,268: 54	10,7	11,334: 59	8,6	213,441: 52	6,6
11,612: 92	4,4	13,775: 07	3,2	6,265: 94	2,4	3,870: 52	2,9	101,237: 92	3,2
396: 45	0,2	3,842: 33	0,9	552: 92	0,2	276: 40	0,2	38,843: 32	1,2
9,722: 48	3,7	21,467: 19	5,0	12,666: 75	4,8	4,759: 51	3,6	121,994: 37	3,8
11,931: 10	4,6	79,360: 77	18,3	7,966: 32	3,0	7,364: 31	5,6	223,432: 80	7,0
4,344: 92	1,7	6,873: 59	1,6	6,555: 25	2,5	3,974: 04	3,0	65,617: 54	2,0
261,370: 58	100,0	433,585: 22	100,0	265,233: 36	100,0	132,334: 90	100,0	3,211,240: 71	100,0

Tab. 5. Medelkostnader per underhållsday år 1929.

	Sahlgrenska sjukhuset	Holtermanska sjukhuset	Barnsjukhuset	Barnbördshuset	Renströmska sjukhuset	Epidemi-sjukhuset	Ekmanska sjukhuset	Samtliga sjukhus
	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre
1. Avlöningar (i stat upptagna), vikariatersättningar, pensioner och pensionsavgifter.....	311,1	247,6	286,6	357,3	189,6	559,4	345,0	301,1
2. Extra biträdeshjälp, handräckning.....	2,2	0,3	2,7	22,1	1,2	26,6	—	4,6
3. Läkemedel (för inre och yttre behandling).....	33,5	11,7	19,4	22,0	8,4	20,1	15,9	23,6
4. Förbandsartiklar (samtliga för sär använda förbrukningsartiklar), bandage.....	21,1	4,3	11,3	28,1	3,8	9,3	19,3	15,5
5. Mineralvatten, vin, is, näringspreparat o. d.....	3,9	0,3	0,3	3,1	0,3	3,3	3,5	2,4
6. Instrument och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar.....	10,7	3,5	4,9	8,3	2,3	3,6	7,4	7,3
7. Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial.....	27,7	16,9	21,9	39,5	25,0	16,4	32,6	26,1
8. Patienters och personals utspisning ¹⁾	130,1	105,5	144,0	117,9	134,8	191,9	210,9	136,8
9. Värme, lyse och hithörande förbrukningsartiklar.....	35,1	63,4	35,1	51,4	46,2	115,7	71,4	45,1
10. Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt hithörande förbrukningsartiklar.....	23,1	11,0	16,3	33,8	18,4	25,6	24,4	21,4
11. Förbrukningsartiklar inom ekonomien, ej å andra titlar förda.....	15,3	2,1	0,8	1,2	5,1	2,3	1,7	8,2
12. Fastigheters (dåri även gårds, parks och vägars) underhåll, mindre reparationer.....	20,8	14,5	30,4	28,3	28,7	51,8	30,0	25,8
13. Ny-, till- och ombyggnader, ävensom större reparationer å särskilt anslag.....	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Diverse utgifter ²⁾	14,0	8,6	14,2	12,6	9,2	26,8	25,0	13,9
Summa utgifter per underhållsday	648,6	489,7	587,9	725,6	473,0	1,052,8	737,1	631,8

1) Efter avdrag av inkomst från köket samt elevavgifter.

2) Skriv- och tryckningskostnader, telefonavgifter, forskelkostnader m. m.

Tab. 6. Sjukhusens uppvärmningskostnader under år 1929. *)

	Kubikutrymme, som kräver uppvärmning				Kostnad för uppvärmning m. m.						
	Sjuksalar, dagrum, bostadsrum o. badrum		Korridorer, trappor, förrådsrum och kök		Total-kostnad	Sjuksalar, dagrum, bostadsrum och badrum		Korridorer, trappor, förrådsrum och kök		Medelkostnad	
	Kbm.	%	Kbm.	%		pr kbm.	% av total-kostnaden	pr kbm.	% av total-kostnaden		
					Kr.	pr kbm.	% av total-kostnaden	pr kbm.	% av total-kostnaden		
Sahlgrenska sjukhuset.....	49,390	63,64	28,223	36,36	74,483	1:05	70	0:79	30	0:96	35,1
Holtermanska sjukhuset.....	5,781	68,97	2,601	31,03	17,970	2:52	75	1:74	25	2:14	63,4
Barnsjukhuset.....	13,202	57,63	9,708	42,37	29,109	1:42	64	1:06	36	1:27	35,1
Barnbördshuset.....	8,389	50,92	8,086	49,08	17,667	1:22	58	0:92	42	1:07	51,4
Renströmska sjukhuset.....	13,862	63,04	8,126	36,96	34,609	1:73	69	1:30	31	1:57	46,2
Epidemisjukhuset.....	15,471	66,63	7,749	33,37	28,269	1:33	73	1:—	27	1:22	115,7
Ekmanska sjukhuset.....	3,881	57,05	2,922	42,95	11,335	1:87	64	1:40	36	1:67	71,4

Kostnaden för uppvärmning av korridorer etc. är beräknad 25 % lägre än motsvarande kostnad för sjuksalar etc.

*) Kostnader för värme och lyse samt hithörande förbrukningsartiklar.

Tab. 7. Tablå över inbetalda patientavgifter och jämförelse mellan betalande och icke betalande patienter.

	År	Inbetalda patientavgifter	Antal patienter	A n t a l		A n t a l	
				betalande patienter	i %	icke bet. patienter	i %
Sahlgrenska sjukhuset.....	1925	547,368:—	6,997	5,462	78,06	1,535	21,94
	1926	545,969:—	7,320	5,719	78,13	1,601	21,87
	1927	604,731:—	8,490	6,477	76,29	2,013	23,71
	1928	621,809:—	9,345	7,371	78,88	1,974	21,12
	1929	621,247:—	9,486	7,708	81,26	1,778	18,74
Holtermanska sjukhuset...	1925	8,045:—	790	152	19,24	638	80,76
	1926	8,982:—	832	182	21,88	650	78,12
	1927	18,534:—	993	287	28,90	706	71,10
	1928	20,263:—	828	235	28,38	593	71,62
	1929	28,018:—	998	324	32,47	674	67,53
Barnsjukhuset	1925	106,245:—	2,730	2,017	73,88	713	26,12
	1926	84,181:—	2,744	1,988	70,63	806	29,37
	1927	114,764:—	2,848	2,119	74,40	729	25,60
	1928	126,510:—	3,129	2,341	74,82	788	25,18
	1929	127,329:—	3,053	2,381	78,00	672	22,00
Barnbördshuset	1925	126,603:—	3,533	3,159	89,41	374	10,59
	1926	133,097:—	3,588	3,193	88,99	395	11,01
	1927	129,624:—	3,455	3,104	89,84	351	10,16
	1928	132,982:—	3,609	3,282	90,94	327	9,06
	1929	176,493:—	3,886	3,556	91,51	330	8,49
Renströmska sjukhuset.....	1925	40,420:—	330	152	46,06	178	53,94
	1926	37,369:—	274	127	46,35	147	53,65
	1927	35,990:—	292	128	43,84	164	56,16
	1928	38,505:—	299	141	47,16	158	52,84
	1929	47,669:—	459	237	51,63	222	48,37
Epidemisjukhuset	1925	8,359:—	1,386	129	9,31	1,257	90,69
	1926	5,684:—	952	79	8,30	873	91,70
	1927	8,096:—	1,312	204	15,55	1,108	84,45
	1928	6,156:—	997	89	8,93	908	91,07
	1929	9,382:—	1,094	157	14,35	937	85,65
Ekmanska sjukhuset.....	1925	40,606:—	554	454	81,95	100	18,05
	1926	43,026:—	585	458	78,29	127	21,71
	1927	47,362:—	597	492	82,41	105	17,59
	1928	49,738:—	624	496	79,49	128	20,51
	1929	51,659:—	634	557	87,86	77	12,14
Samtliga sjukhus	1925	879,945:—	16,401	11,543	70,38	4,858	29,62
	1926	859,664:—	16,388	11,717	71,49	4,671	28,51
	1927	960,595:—	18,069	12,827	70,98	5,242	29,02
	1928	997,031:—	18,934	13,974	73,80	4,960	26,20
	1929	1,061,797:—	19,610	14,920	76,08	4,690	23,92
Sahlgrenska sjukhuset, Holtermanska sjukhuset, Barnsjukhuset och Ekmanska sjukhuset.....	1925	702,264:—	11,071	8,085	73,03	2,986	26,97
	1926	682,158:—	11,481	8,297	72,27	3,184	27,73
	1927	785,391:—	12,928	9,375	72,52	3,553	27,48
	1928	818,320:—	13,926	10,443	74,99	3,483	25,01
	1929	828,253:—	14,171	10,970	77,41	3,201	22,59

Tab. 8. Antal befattningshavare vid sjukhusen år 1929.

	Allm. o. Sahlg. sjukhuset	Hoftermanska sjukhuset	Barn- sjukhuset	Barnbörds- huset	Renströmska sjukhuset	Epidemi- sjukhuset	Ekmaniska sjukhuset	Summa
Överläkare	2	1	2	—	1	1	—	7
Läkare och amanuenser	17	1	4	1	2	1	1	27
Föreståndarinnor och översköterskor	1	—	—	2	—	—	—	3
Husmödrar	1	—	1	1	1	—	—	4
Operationssköterskor	6	—	1	1	—	—	1	9
Sköterskor	39	7	16	5	12	6	2	87
Assistentsköterskor	15	—	—	—	—	—	—	15
Undersköterskor o. sköterskebiträden	—	—	30	2	—	—	4	36
Elever med lön	85	—	15	—	—	—	—	100
D:o utan lön	72	2	25	—	—	10	9	118
Biträden vid röntgen- och ljusavd.	6	1	—	—	—	—	—	7
Fotografbiträden	2	—	1	—	—	—	—	3
Barnmorskor	—	—	—	4	—	—	—	4
Barnmorskeelever utan lön	—	—	—	57	—	—	—	57
Sjukgymnaster	3	—	1	—	—	—	1	5
Ammor	—	—	2	—	—	—	—	2
Kommissarier och sysslomän	1	—	1	1 ¹⁾	1	1 ¹⁾	1	5
Kontorsskrivare och skrivbiträden	3	1	2	1	1	2	—	10
Predikanter	1	1	—	1	1	—	1	5
Organister	1	—	—	—	1	—	—	2
Köksföreståndarinnor	1	1	1	1	1	1	1	7
Kokerskor	7	1	5	2	3	2	1	21
Köksbiträden och servererskor	16	3	12	6	13	6	3	59
Tvättföreståndarinnor	1	—	1	1	1	1	1	6
Tvättbiträden	12	2	10	12	6	5	2	49
Strykerskor	2	—	1	—	1	1	—	5
Föreståndarinnor för syavdelning	1	—	1	—	—	—	—	2
Sömmerskor	2	—	2	1	1	1	1	8
Baderskor	5	1	—	—	3	—	—	9
Städerskor (sjukvårdsbiträden)	62	6	17	14	35	24	2	160
Maskinister	2	1	1	1	1	1	1	8
Eldare	6	1	4	3	3	3	1	21
Desinfektor	—	—	—	—	—	1	—	1
Vaktmästare och gårdskarlar	16	1	4	1	3	2	2	29
Trädgårdsmästare	1	—	—	—	1	—	—	2
Portvakter	2	2	1	1	1	—	—	7
Telefonister	3	—	2	—	1	3	2	18
Korridorvakter och garderobiärer	1	—	—	2	—	—	—	3
Snickare	2	—	1	—	—	1	—	4
Summa	397	33	164	121	94	72	37	918

¹⁾ Gemensam för Barnbördshuset och Epidemisjukhuset.

Tab. 7. 9301 Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Å *medicinska* och *kirurgiska* avdelningarna år 1929 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	Sjukdom	Med. avd.				Kirurg. avd.				
		Intagna		Döda		Intagna		Döda		
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
	I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.									
	Diverticulum Mecheli	—	—	—	—	1	—	—	—	—
	Ren cysticus	—	—	—	—	2	—	—	—	—
	Diverticulum duodeni	—	—	—	—	1	4	—	—	—
	Hepar cysticum et lobat.	—	—	—	—	1	1	—	—	—
5	Hernia	—	—	—	—	2	—	—	—	—
	Deformatio pedis	—	—	—	—	1	—	—	—	—
	Phimosis	—	—	—	—	1	—	—	—	—
	II. Ålderdomssjukdomar.									
6	Marasmus senilis	4	3	—	—	5	3	—	—	1
7	Gangræna » et diab.	6	2	—	—	—	—	—	—	—
	» »	—	—	—	—	8	4	2	—	2
	III. Havandeskaps- och förlossningsjukdomar.									
8	Abortus	—	2	—	—	—	9	—	—	—
10	Graviditas extrauterina	—	—	—	—	—	9	—	—	1
11	Hyperemesis gravidarum	—	13	—	—	—	—	—	—	—
13	Eclampsia gravidarum	—	1	—	—	—	—	—	—	—
19	Septichæmia et pyoseptichæmia puerperalis	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Graviditas	—	—	—	—	—	6	—	—	—
	IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.									
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	21	20	5	2	09	76	2	—	—
22	Erysipelas	7	29	2	1	14	8	—	—	—
23	Scarlatina	—	1	—	—	—	—	—	—	—
26	Rubeola	—	1	—	—	—	—	—	—	—
27	Parotitis epidemica	1	1	—	—	—	—	—	—	—
29	Influenza epidemica	40	97	8	10	17	12	—	—	—
33	Typhus abdominalis	1	—	—	—	1	—	—	—	—
34	Paratyphus	1	5	—	—	1	3	—	—	—
36	Dysenteria	—	1	—	—	—	—	—	—	—
39	Poliomyelitis anterior acuta et Poliоencephalitis acuta	—	—	—	—	—	1	—	—	—
39 ^{1/2}	Encephalitis lethargica	2	5	—	1	—	—	—	—	—
40	Meningitis cerebrospinalis epidemica ...	—	1	—	—	—	—	—	—	—
41	Telanus	—	—	—	—	1	—	—	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	88	104	10	2	88	117	5	—	4
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	74	85	3	1	22	44	—	—	—
	» cerebri. Meningitis tuberc. ossium et articularum	4	1	4	1	—	—	—	—	—
	» lymphoglandularum	3	5	—	—	13	18	1	—	—
	»	7	9	—	—	7	17	—	—	—
	»	1	—	1	—	17	8	1	—	1

S j u k d o m		Med. avd.				Kirurg. avd.				
		Intagna		Döda		Intagna		Döda		
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
	Tuberculosis urogenitalis.....	—	2	—	—	16	13	1	1	
	» cutis.....	—	1	—	—	—	—	—	—	
	» Lupus vulgaris	4	4	2	—	—	—	—	—	
	» organorum aliorum	—	—	—	—	8	13	2	2	
44	Syphilis hereditaria	—	1	—	—	—	1	—	—	
	» acquisita	71	31	—	—	4	3	—	—	
	därav primaria	—	—	—	—	1	—	—	—	
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>).....	1	2	—	—	11	4	—	—	
	Urethritis gonorrhœica acuta	—	—	—	—	3	1	—	—	
	Epididymitis	—	—	—	—	5	—	—	—	
	Strictura urethræ gonorrhœica.....	—	—	—	—	2	—	—	—	
	Kolpitis, Vulvitis, Bartholinitis gonorrhœica	—	1	—	—	—	2	—	—	
	Endometritis, Salpingitis gonorrhœica	—	—	—	—	—	1	—	—	
	Rheumatismus	1	1	—	—	1	—	—	—	
47	Actinomycosis	—	—	—	—	1	1	—	—	
51	Malaria	6	—	—	—	—	—	—	—	
55	Tænia (<i>Cysticercus</i>). <i>Bothriocephalus</i> ...	7	20	—	—	—	—	—	—	
	<i>Oxyuris</i>	—	3	—	—	—	—	—	—	
57	Febris. <i>Febricula</i>	3	6	—	—	3	2	—	—	
	Erysipelatoid	—	1	—	—	—	—	—	—	
	Febris undulans Bang	1	—	—	—	—	—	—	—	
	Vaccinationslymfadenit	—	1	—	—	—	—	—	—	
	Lymphogranuloma inguin.	—	—	—	—	2	—	—	—	
	Lymphogranulomatosis.....	—	—	—	—	1	—	—	—	
	V. <i>Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>									
58	Anæmia	12	50	—	—	2	5	—	—	
59	Anæmia perniciosa progressiva	10	11	1	—	1	—	—	—	
60	Leuchæmia	6	5	2	3	—	2	—	—	
64	Hæmophilia	—	—	—	—	2	1	—	—	
66	Lymphogranulomatos	6	5	1	1	—	—	—	—	
	Hæmorr. diates	7	2	—	—	—	—	—	—	
	Purpura	—	—	—	—	1	—	—	—	
	VI. <i>Ämnesomsättningssjukdomar.</i>									
67	Diathesis urica. Arthritis urica.....	3	1	—	—	1	—	—	—	
68	Diabetes mellitus	63	85	4	6	12	—	—	—	
69	Adipositas universalis	2	7	—	—	—	—	—	—	
70	Glykosuri	10	3	—	—	—	—	—	—	
	Lævulosuri	—	1	—	—	—	—	—	—	
	VII. <i>Kroniska förgiftnings-sjukdomar.</i>									
71	Alcoholismus chronicus	19	1	—	—	—	—	—	—	
78	Toxicomani.....	2	—	—	—	—	—	—	—	
	VIII. <i>Nervsystemets sjukdomar.</i>									
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	1	—	—	—	—	—	—	—	
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebrospinalis	2	3	2	—	2	—	—	—	

Sjukdom	Med. avd.				Kirurg. avd.				
	Intagna		Döda		Intagna		Döda		
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
82	Hæmorrhagia, thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	33	26	17	12	3	3	—	—
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	24	51	4	3	2	2	—	—
84	Hemiplegia	9	11	—	—	—	—	—	—
86	Paralysis glosso-labio-laryngea progressiva	1	—	—	—	—	—	—	—
88	Myelitis	3	4	—	—	—	—	—	—
89	Tabes dorsalis. Lues cerebro-spinalis ...	26	8	—	—	—	—	—	—
	» »	—	—	—	—	3	—	—	—
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata ...	12	17	—	1	—	—	—	—
92	Sclerosis amyotrophica lateralis.....	4	2	—	—	—	—	—	—
93	Atrophia musculorum progressiva spinalis	1	—	—	—	—	—	—	—
94	Neuritis. Neuralgia	—	—	—	—	3	11	—	—
	Neuralgia ischiadica	34	20	—	—	—	—	—	—
	Plexusneurit	1	—	—	—	—	—	—	—
	Polyneurit	7	3	—	—	—	—	—	—
	Radiculit	3	6	—	—	—	—	—	—
	Neuritis optica Staspapill	3	1	—	—	—	—	—	—
	» radial. et median	2	1	—	—	—	—	—	—
	» ulnaris	1	—	—	—	—	—	—	—
	» cruralis.....	1	—	—	—	—	—	—	—
95	Pares n. facialis.....	1	—	—	—	—	—	—	—
	» n. recurrens.....	2	1	—	—	—	—	—	—
	» n. peronæus.....	2	1	—	—	—	—	—	—
	» n. crural.....	—	1	—	—	—	—	—	—
	» mm. oculi	—	5	—	—	—	—	—	—
	Plexuspares	1	—	—	—	—	—	—	—
	Yrkespares	1	—	—	—	—	—	—	—
96	Torticollis spatica	—	3	—	—	—	—	—	—
	Paresis peronei	—	—	—	—	2	—	—	—
	Chorea	—	3	—	—	—	—	—	—
98	Epilepsia. Epileptiforma anfall	38	10	—	—	2	—	—	1
99	Hysteria	1	1	6	—	—	5	—	—
100	Neurasthenia. Psykoneuros	105	60	—	—	12	23	—	—
101	Organisk nervsjukdom.....	18	8	—	—	—	—	—	—
	Extrapyram. affektion	9	—	—	—	—	—	—	—
	Neuraxit	3	2	—	—	—	—	—	—
	Sequel. p. encephalit	3	12	—	—	—	—	—	—
	» p. poliomyelit.	1	1	—	—	—	—	—	—
	Thomsens sjukdom	1	—	—	—	—	—	—	—
	Akut ataxi	1	—	—	—	—	—	—	—
	Org. hjärnsjukdom	2	—	—	—	—	—	—	—
	Intrakran. tryckstegr.	1	—	—	—	—	—	—	—
	Glios cerebri	—	1	—	—	—	—	—	—
	» med. spinalis	—	1	—	—	—	—	—	—
	Myastheni	—	1	—	—	—	—	—	—
	Vertigo	2	3	—	—	—	—	—	—
	Cephalalgia. Migrän	2	8	—	—	—	—	—	—
	Arter. scler. cerebri	12	5	—	—	—	—	—	—
	Morbus Little.....	—	—	—	—	1	2	—	—
IX. Sinnessjukdomar.									
102— 110	Insania et Idiotia	18	20	—	—	2	—	—	—

S j u k d o m		Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>									
111	Pericarditis	10	8	—	—	1	1	—	1
112	Endocarditis acuta.....	2	4	1	2	—	1	—	—
»	Myocarditis acuta	1	1	—	—	3	1	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	70	94	6	11	4	3	1	1
»	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	75	45	16	9	20	7	—	—
114	Neurosis cordis	1	—	—	—	—	—	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	27	14	—	—	13	2	—	—
116	Phlebitis	5	15	—	—	8	16	—	1
117	Aneurysma	1	1	—	—	2	—	—	—
118	Varix	13	19	1	1	85	42	—	—
119	Thrombosis. Embolia	—	—	—	—	8	7	—	1
120	Aortit.	11	3	3	—	—	—	—	—
	Angina pectoris	8	1	—	—	—	—	—	—
	Cardiopat. kyphoscoliotica	3	3	3	1	—	—	—	—
	Insuffic. cordis	2	—	—	—	—	—	—	—
	Tumor cordis	—	1	—	1	—	—	—	—
	Paroxysmal tachycardi.....	1	—	—	—	—	—	—	—
	Hypertonia	—	—	—	—	2	1	—	1
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>									
121—	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	6	9	—	—	2	—	—	—
124	»								
125—	Morbi laryngis	1	1	—	—	—	—	—	—
127	»								
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	16	17	—	—	11	7	—	—
129	» chronica. Bronchitis chr.....	15	5	—	—	2	—	—	—
130	Bronchiectasia	5	—	—	—	1	—	—	—
131	Asthma bronchiale	15	11	—	—	4	2	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	49	12	14	4	2	2	1	1
»	Bronchopneumonia acuta.....	87	74	8	5	24	11	—	—
135	Pneumonia fibroplastica chronica	4	—	—	—	—	—	—	—
136	Abscessus pulmonum	4	1	—	—	2	1	1	—
137	Gangræna pulmonum	—	—	—	—	4	1	2	1
138	Emphysema pulmonum	19	6	—	—	—	—	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	59	80	—	—	23	14	3	—
141	Pneumothorax	2	1	—	—	—	—	—	—
139)	Infarctus pulm.	—	—	—	—	—	1	—	—
142)	Hæmothorax	—	—	—	—	—	1	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>									
143	Stomatitis. Noma	1	2	—	—	—	1	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	9	29	—	—	9	6	—	—
145	Peritonsillitis acuta	1	4	—	—	—	1	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	2	2	—	—	—	—	—	—
147	Abscessus subphren.....	—	—	—	—	2	1	—	—
148	Glossitis	—	—	—	—	—	1	—	—
149	Duodenitis ac.	—	—	—	—	1	1	—	—

Sjukdom	Med. avd.				Kirurg. avd.			
	Intagna		Döda		Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
150 Dolores abdominis	—	—	—	—	21	29	—	—
151 Ectasia oesophagi. Diverticulum oesophagi	1	—	—	—	—	—	—	—
Polyposis ventriculi	—	—	—	—	1	—	—	—
153 Gastritis acuta	—	1	—	—	5	3	—	—
» Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	15	26	—	—	5	7	—	—
154 Gastritis chronica	—	—	—	—	10	15	—	—
155 Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	230	115	1	3	102	39	6	3
156 Dilatio ventriculi. Gastroptosis	1	—	—	—	—	1	—	—
157 Neurosis ventriculi. Dyspepsi.	47	75	—	—	3	2	—	—
158 Entero-colitis chronica	30	29	1	1	4	8	—	—
» Proctitis chronica	—	1	—	—	1	3	—	—
159 Appendicitis	3	7	1	—	202	265	12	7
160 Ileus. Volvulus. Invaginatio	1	2	—	—	13	12	2	1
161 Hernia	1	3	—	—	135	39	2	1
162 Achyli. Hypochlorhydri	37	39	—	—	—	—	—	—
Stricture ilei	1	—	—	—	—	—	—	—
Rectalblödning	2	1	—	—	—	—	—	—
Melæna. Hæmthemes	12	12	—	—	—	—	—	—
Prolapsus recti	—	1	—	—	—	—	—	—
Polyposis, Diverticulos intestini.....	3	2	—	—	—	—	—	—
Obstipatio	2	7	—	—	10	15	—	—
Akut bukfall	2	—	—	—	—	—	—	—
163 Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	1	—	—	—	2	6	—	1
164 Atrophia acuta hepatis	2	6	2	6	—	1	—	1
165 Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis ...	31	7	5	—	6	—	1	—
166 Cholecystitis. Cholangitis	4	8	—	—	16	63	3	1
167 Cholelithiasis	6	19	—	—	14	78	2	4
168 Icterus. Icterus catarrhalis	12	16	—	—	2	—	—	—
169 Pancreatitis acuta	—	—	—	—	2	3	—	2
170 Leverlidande	2	2	—	—	—	—	—	—
Splenomegali	—	1	—	—	—	—	—	—
Polyposis recti	—	—	—	—	3	—	—	—
171 Peritonitis acuta	—	—	—	—	2	1	—	—
» chronica	1	1	—	—	2	1	—	—
172 Melæna	—	—	—	—	—	4	—	—
Fissura sive fistula ani et recti.....	—	—	—	—	30	11	—	—
Fistula coli.....	—	—	—	—	—	1	—	—
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.								
173 Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	24	25	—	—	1	1	—	—
174 Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii.....	80	73	12	9	5	9	—	—
175 Pyelitis. Cystopyelonephritis.....	5	13	1	4	30	54	—	—
176 Pyonephrosis	—	2	—	1	3	4	—	1
177 Nephrolithiasis	4	6	—	—	65	27	1	1
178 Hydronephrosis	—	1	—	—	4	6	—	—
179 Ren mobilis	—	—	—	—	1	2	—	—
180 Cystitis	1	4	—	—	9	32	—	—
181 Lithiasis vesicæ	—	—	—	—	3	3	—	—
182 Urethritis	1	—	—	—	4	—	—	—
183 Stricture urethræ	—	—	—	—	23	2	1	—

S j u k d o m		Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
184	Hæmaturia	—	1	—	—	4	5	—	—
	Urinvägsaffektion	2	1	—	—	—	—	—	—
	Ren. cysticus	1	—	1	—	—	—	—	—
	Albuminuri	8	5	—	—	—	—	—	—
	Nephrosclerosis	—	—	—	—	2	3	1	1
	Perinephritis	—	—	—	—	2	2	—	—
	XIV. Könsorganens sjukdomar.								
	A. Manliga könsorganen.								
185	Hypertrophia prostatae	7	—	—	—	75	—	11	—
186	Prostatitis. Abscessus prostatae	—	—	—	—	5	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis	1	—	—	—	23	—	—	—
188	Phimosis. Paraphimosis	—	—	—	—	10	—	—	—
189	Hydrocele	1	—	—	—	—	—	—	—
	» testis	—	—	—	—	19	—	—	—
	Spermatocoele testis	—	—	—	—	3	—	—	—
	Varicocele	—	—	—	—	12	—	—	—
	B. Kvinnliga könsorganen.								
190	Prolapsus vaginæ et uteri	—	—	—	—	—	1	—	—
192	Vulvitis. Vaginitis	—	1	—	—	—	4	—	—
193	Endometritis	—	2	—	—	—	12	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis ...	—	5	—	1	—	85	—	—
195	Parametritis	—	—	—	—	—	4	—	—
196	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	1	—	—	—	5	—	—
199	Mastitis	—	—	—	—	—	11	—	—
	Underlivslidande	—	2	—	—	—	—	—	—
	Corpus luteum rupt.	—	—	—	—	—	1	—	—
201	Hypertrophia mammae	—	—	—	—	—	1	—	—
	XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.								
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	5	7	—	—	2	1	—	—
203	Tendovaginitis	—	—	—	—	9	4	—	—
204	Bursitis. Hygroma	2	2	—	—	13	10	—	—
205	Synovitis. Arthritis	7	14	—	—	10	12	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	47	78	—	—	4	2	—	—
207	» » chronica	12	18	—	—	2	4	—	—
208	Arthritis deformans	44	18	—	—	25	9	—	—
209	Anchylous	—	—	—	—	—	1	—	—
210	Pseudarthrosis	—	—	—	—	3	1	—	—
211	Corpus liberum in articulo	—	—	—	—	2	1	—	—
212	Pes varus	—	—	—	—	—	3	—	—
213	» planus	5	1	—	—	2	—	—	—
	Excavatus	—	1	—	—	—	—	—	—
	Hallux valgus	—	—	—	—	4	14	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	—	—	—	—	27	15	1	1
214	Lumbago	9	11	—	—	—	—	—	—
	Kümmels sjukdom	1	—	—	—	—	—	—	—
	Morbus Scheuermann	—	1	—	—	—	—	—	—
	Kong. höftledsluxation	—	1	—	—	—	—	—	—
	Morbus Perthes	—	—	—	—	2	—	—	—

Sjukdom	Med. avd.				Kirurg. avd.				
	Intagna		Döda		Intagna		Döda		
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
216	Osteochondr. dissecans	—	—	—	—	4	—	—	—
	Deformatio post. fract.....	—	—	—	—	3	—	—	—
	Contractura.....	—	—	—	—	4	—	—	—
	Morbus Kienboeck	—	—	—	—	2	—	—	—
	Osteitis fibrosa	—	—	—	—	4	—	—	—
	<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>								
217	Erythema multiforme et nodosum	2	19	—	—	—	—	—	—
218	Urticaria	1	3	—	—	—	—	—	—
220	Pemphigus	—	—	—	—	—	1	—	—
221	Zoster	3	3	—	—	1	—	—	—
222	Eczema	—	—	—	—	7	3	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	1	1	—	—	11	14	—	—
228	Impetigo	—	—	—	—	1	—	—	—
229	Acne	—	—	—	—	3	2	—	—
231	Furunculosis, Furunculus.....	1	—	—	—	6	4	—	—
232	Carbunculus	—	—	—	—	8	3	—	—
233	Gangræna diabet.	—	—	—	—	4	1	—	—
234	Tricophytia	—	—	—	—	—	1	—	—
	Cicatrix	—	—	—	—	2	—	—	—
	Clavus	—	—	—	—	1	4	—	—
	Dequibitus	—	—	—	—	3	1	—	—
	Unguis incarnat.....	—	—	—	—	1	1	—	—
	Röntgensår	—	—	—	—	3	—	—	—
236	Scabies	—	2	—	—	—	—	—	—
	Andra hudsjukdomar	3	1	—	—	—	—	—	—
	<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>								
241	Morbi meatus auditorii externi	—	—	—	—	1	—	—	—
242	Morbi tubæ Eustachii	—	—	—	—	1	—	—	—
243	Otitis media purulenta	4	6	—	—	—	1	—	—
	» Cholesteatoma	1	—	—	—	—	—	—	—
244	Otosclerosis	—	1	—	—	—	—	—	—
245	Labyrinthitis	2	—	—	—	—	—	—	—
247	Morbus Meniërii	3	2	—	—	—	—	—	—
	<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>								
261	Dacryocystitis catarrhalis.....	—	1	—	—	—	—	—	—
271	Episcleritis	—	1	—	—	—	—	—	—
272	Scleritis, sclerokeratitis	—	1	—	—	—	—	—	—
273	Iritis, iridocyclitis	—	1	—	—	—	—	—	—
276	Cataracta.....	—	1	—	—	—	—	—	—
281	Chorioiditis exsudativa (non suppurativa). Retino-chorioiditis)	—	1	—	—	—	—	—	—
	<i>XIX. Svulster.</i>								
301	Fibroma	—	—	—	—	1	4	—	—
302	Lipoma	—	1	—	—	5	4	—	—
303	Chondroma.....	—	—	—	—	1	—	—	—
	Adamantinoma	—	—	—	—	—	1	—	—
305	Myxoma	—	—	—	—	1	—	—	—
306	Angioma	—	—	—	—	2	3	—	—
307	Myoma	—	8	—	—	—	16	—	—
	Hypernephroma.....	—	—	—	—	6	2	1	—
309	Glioma	—	—	—	—	—	1	—	—
	Atheroma	—	—	—	—	3	2	—	—

Sjukdom	Med. avd.				Kirurg. avd.			
	Intagna		Döda		Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
313 Dermoid	—	—	—	—	6	11	—	—
Papilloma	—	—	—	—	1	6	—	—
314 Adenoma. Kystadenoma.....	—	2	—	—	—	23	—	—
315 Sarcoma	2	—	1	—	15	7	—	2
316 Carcinoma (samtliga fall)	41	38	9	9	83	124	23	35
» ventriculi	22	12	2	3	26	17	6	4
» genitalium	—	8	—	1	—	8	—	3
» mammæ	—	4	—	3	—	45	—	8
» org. alior.	19	14	7	2	—	—	—	—
» gingivæ	—	—	—	—	3	—	—	—
» maxillæ	—	—	—	—	—	3	—	2
» mandibulæ.....	—	—	—	—	1	1	—	1
» linguae	—	—	—	—	6	—	1	—
» colli.....	—	—	—	—	1	—	—	—
» gl. thyreoideæ	—	—	—	—	1	—	1	—
» brachii	—	—	—	—	2	—	—	—
» oesophagi	—	—	—	—	5	4	3	2
» hepatis	—	—	—	—	2	1	1	1
» pancreatis	—	—	—	—	—	1	—	1
» intestinæ tenuis	—	—	—	—	—	2	—	1
» coli	—	—	—	—	12	13	4	3
» peritonæi.....	—	—	—	—	1	3	—	1
» cæci	—	—	—	—	—	1	—	1
» recti	—	—	—	—	14	15	5	4
» pelvis	—	—	—	—	—	3	—	1
» abdominis	—	—	—	—	—	1	—	—
» vesicæ urinar.	—	—	—	—	—	3	—	1
» prostatae.....	—	—	—	—	5	—	1	—
» femoris	—	—	—	—	—	1	—	—
» anticururis	—	—	—	—	1	—	—	—
» pleuræ	—	—	—	—	3	2	1	1
318 Parotis-blandsvulst	—	—	—	—	1	2	—	—
319 Blastoma teratoides	—	—	—	—	—	1	—	—
Dermoidcysta.....	—	1	—	—	—	—	—	—
Tumor utan patol. diagn.	—	—	—	—	5	4	—	—
Cysta mandibulæ max.	—	—	—	—	2	4	—	—
Tumor cerebri	15	14	2	2	2	2	1	—
» med. spinalis	—	3	—	—	—	1	—	—
» mediastini	—	—	—	—	—	1	—	—
Övriga tumörer.....	7	6	—	—	—	—	—	—
M. Recklinghausen	2	—	—	—	—	—	—	—
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>								
321 Acromegalia	—	1	—	—	—	—	—	—
322 Myxoedema. Cachexia thyreopriva.								
Hypothyreosis	3	26	—	—	—	1	—	—
323 Morbus Basedowii. Hyperthyreosis.....	4	17	—	—	1	15	—	—
325 Paralysis agitans	—	1	—	—	—	—	—	—
326 Struma	—	—	—	—	2	15	—	—
Asthenia	2	9	—	—	—	—	—	—
Endokrin rubbning	2	25	—	—	—	—	—	—
Polyserit	—	1	—	—	—	—	—	—
Morb. Pic.	—	1	—	—	—	—	—	—
Paroxysmal hægoglobinuri.....	1	—	—	—	—	—	—	—

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning för år 1929
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
1. Hjärnan och huvudskålen.						
Epilepsia p. trauma	1	Trepanation + exstirpat. av cysta + fri fettransplantat.	—	—	1	2168. Otogenmeningit.
Fract. compl. cranii	2	Sårtoalett, sutur.	2	—	—	
Fract. cranii c. impress.	12	Trepan., upplyftning av benfragment	9	—	3	1736. Hjärnskador. 1034. Fettemboli. 2888. Contus. cer.
Tumor cerebri	4	Dekompressiv trepanation.	3	—	1	571. Stor inexistirpabel tumor + bronchopneumoni.
Ponsvinkeltumor (cysta)	1	Radikaloperation enl. <i>Cushing</i>	1	—	—	
Tumor n:i acust. »	1	D:o	—	—	1	3475. Pneumoni 3 vkr eft. op.
5. Ansiktet, munhålan och svalget.						
Deformitas labii sup. p. lab. lepor. op.	2	Plastik	2	—	—	
Periostit. ac. alveol.	4	Incision	4	—	—	
Glossit. ac. supp.	1	D:o	1	—	—	
Parotit. ac. supp.	1	D:o	1	—	—	
Actinomyces. mandib.	1	Utskrapning	1	—	—	
Ulcus subchron. linguæ.	1	Elektrokoagul. + tandextrakt.	1	—	—	
Fract. maxillæ	1	Blodig reposition	1	—	—	
Cysta mandibulæ	5	Uppmejsling + utrymning.	5	—	—	
Hæmangioma linguæ	1	Elektrokoagul.	1	—	—	
Osteosarcoma maxillæ	1	D:o	1	—	—	
Ca gingivæ	5	Elektrokoagul.	4	1	—	
D:o et mandib.	1	Underkäksres. + elektrokoag.	—	—	1	2353. Marant modo.
Ca linguæ	9	Elektrokoagul.	7	1	1	3021. Bronchopn.
D:o	1	Elektrokoag. + liger. av art. carot. ext.	1	—	—	
D:o	1	Gastrostomi	1	—	—	
Ca maxillæ	3	Elektrokoagul. + liger. av art. carot. ext.	1	—	2	
Blandsyulster i glandul. parotis	5	Elektrokoagul.	5	—	—	
D:o	1	Mjältimplantat enl. <i>Theilhaber</i>	1	—	—	
D:o	3	Exstirp.	3	—	—	
6. Halsen, larynx, trachea och oesophagus.						
Lymphad. colli supp.	5	Incision	5	—	—	
Lymphom. colli tbc.	18	Exstirpation	18	—	—	
Lymphogranulomat. colli	3	D:o	3	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen		Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	död	
Ca oesophagi	6	Gastrostomi	1	—	5 600. Perf t. trachea. 1354. Cachect. modo. 1672. Peritonit från cancer. 2307. Blödning fr. tumör. 2957. Bronchopn.
D:o	1	Mjältimplantat. enl. <i>Theilhaber</i>	—	1	—
7. Thyreoidea, parathyreoidea och thymus.					
Struma simplex	9	Enuklet. ev. enukleationsresektion	9	—	—
Struma Basedowi	9	Hemistrumektomi	9	—	—
D:o	2	Subtotal thyreoidekt.	2	—	—
8. Thoraxväggen och thorax.					
Lymphadenit. sept. supp.	7	Incis.	7	—	—
D:o	1	Excis.	1	—	—
Osteochondrit. tbc. costæ	4	Revbensresekt.	4	—	—
Pleurit. exsudat.	4	Thoracocentes	3	—	1 2252. Tbc. pulm.
Empyema pleuræ	12	D:o	11	—	1 157. Sepsis.
D:o	15	Revbensresekt. + thoracotomi	14	—	1 2685. Kron. nefros.
D:o chr. recid.	3	Thoracoplastik	3	—	—
D:o	2	Incis. + drain.	2	—	—
Hemothorax p. traum.	2	Thoracocentes	2	—	—
Gangræn. pulmon.	3	Revbensresekt.	1	—	2 2282. Levercirrh. 3405. Varig pericardit.
Tbc. pulmon.	18	Phrenicusexæres.	18	—	—
D:o	5	Thoracoplastik i 2 seancer	5	—	—
Embol. art. pulmon.	3	Op. enl. <i>Trendelenburg</i>	2	—	1 569.
Rupt. tr. art. mammariæ intern.	1	Revbensresekt. + ligatur	1	—	—
Lymphogran. axillæ	1	Provexstirp.	1	—	—
Sarcoma gland. axillæ	2	Exstirp.	2	—	—
Ca	1	D:o	1	—	—
D:o	1	D:o	1	—	—
Ca D:o D:o	5	Thoracocentes	1	2	2 1179. Cachect. modo. 1589. Ca ventr. metast.
Ca costæ	1	Revbensresekt.	1	—	—
9. Bröstkörteln.					
Mastit. ac. supp.	7	Incis.	7	—	—
Tbc. mammæ	1	Radikalop.	1	—	—
Hypertroph. mammæ	1	Plastik	1	—	—
Adenofibroma mammæ	9	Exstirp. (ev. amputat. mammæ)	9	—	—
Cancer mammæ	34	Amputat. mammæ + exæres. ax. i regel med diatermi ..	32	—	2 1060. Stora levermetast. 2632. 79 år. Marant modo.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
10. Rygggraden och ryggmärgen.						
Luxat. col. vert. cerv. c. contus. med. spin.	1	Reposit. i narkos.....	—	—	1	1547. Respirationsförlamning
Tumor med. spin.	1	Laminekt. + exstirp.	1	—	—	
11. Levern och gallvägarna.						
Cholecystit. ac. v. chron. calculosa	37	Cholecystektomi, drain.....	35	—	2	731. Hepatit. ac. 1524. D:o + hjärtsvagh. et.
D:o.....	4	Cholecystendys + cholecystostomi.....	4	—	—	
D:o + fri peritonit.	1	Lysis + cholecystostomi.....	—	—	1	2329. Peritonit.
Cholecystit. ac. calc. + choledocholithiasis	12	Cholecystektomi + choledocholithot. + hepaticusdrain.....	8	—	4	204. Hepatit. 612. Leverabsced. 2817. V. O. C. 3279. Blödande ventrikelsår.
Cholecystit. ac. calc. + stenospapillæ Vateri	1	Cholecystekt. + choledochoduodenostomi	1	—	—	
Cholecystit. ac. (paratyfus.) ..	1	Cholecystekt. + drain.	1	—	—	
Kron. tyfusbacillbärare	1	Cholecystekt. + drain.	1	—	—	
Tumor malign. hepatis	2	Provlaparot.	2	—	—	
12. Pancreas.						
Pancreatit. ac.	2	Laparotomi + incis. + drain... ..	1	—	1	3183.
D:o	1	Cholecystekt. + drain.	1	—	—	
13. Mjälten.						
Ruptura lienis traum.....	2	Splenektomi	2	—	—	
D:o	1	Laparotomi	—	1	—	
14. Magsäcken och duodenum.						
Gastrit. phlegmon. c. perit. ...	1	Provlaparot.	—	—	1	2826. Aortit. et hepatit. luet.
Ulcus ventriculi	2	G-E. r. p.	2	—	—	
D:o	3	Excis. + G-E. r. p. + G-S.	3	—	—	
D:o	10	Resekt. enl. <i>Polya</i> , ev. G-S.	8	—	2	2111. Endocardit. chr. + Bronchopn. 3248. Sutura-insuff.
Susp. D:o	1	Provlaparot.	1	—	—	
Ulcus ventr. perf.	3	Gastrorrhafi + G-S.	3	—	—	
D:o	3	Excis. av såret + G-S.	2	—	1	3478. 73 år, cardioskleros.
Susp. D:o	2	Provlaparot.	2	—	—	
Ca ventriculi	1	G-E. r. p. + G-S.	1	—	—	
D:o	2	G-E. a. a. + E-A., ev. + G-S.	2	—	—	
D:o	4	Resekt. enl. <i>Polya</i> + G-S.	3	—	1	255. Pneumoni.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Ca ventriculi	11	Provlaparot	9	1	1	1020. Cachexi.
D:o	1	Gastrostomi	1	—	—	
D:o	1	Jejunostomi	—	—	1	397. Cachexi.
Ulcus pylori v. duodeni	30	G-E. r. p. + G-S.	28	—	2	980. Blödning. 3032. Peritonit.
D:o	1	G-E a. a. + G-S.	1	—	—	
D:o	9	Resekt. enl. <i>Polya</i> + G-S.	7	—	2	2331. Höggradig anæmi + Br. pn. 3461. Bronchopn.
D:o	2	Pyloroplastik	2	—	—	
Ulcus pylori v. duodeni perf.	3	Duodenorrhafi + G-E. r. p. + G-S.	2	—	1	938. Peritonit, 58 år.
D:o	5	Excis. + pyloroplastik + G-S.	5	—	—	
D:o	1	D:o + G-E. r. p. + G-S.	1	—	—	
15. <i>Jejunum, ileum och colon.</i>						
Tbc. ileoocaecal.	1	Resect. ileoocaecal.	—	—	1	3441. Encephal. exacerb.
Tbc. gland. mesenterii	2	Laparot., provexcision	2	—	—	
Ileus (ca intestini.)	20	Tarmfistel ev. + magfistel.	13	—	7	474. Cachect. mod. 1019. D:o. 1134. Stor levercancer. 1383. Ca coli. 2306. Lungemb. 2456. Cachexi + nefroskleros. 3451. Nefroskler.
Ileus (ca intest. ten.)	2	Tarmresekt. + tarmfistel	1	—	1	2305. Br. pn.
D:o (sammanväxn.)	6	Lysis, ev. tarmfistel	6	—	—	
Gallstensileus	1	Lap. + enterot. + extrakt.	—	—	1	3531. Br. pn.
Ileus paralyt.	1	Lap., tarmfistel	—	—	1	2141. Obdukt. visade en ulcerös enterit.
Ruptura intest. il.	1	Lap. tarmsutur + E-A.	1	—	—	
Ca cæci	2	Resect. + ileoocaecal.	—	—	2	962. 70 år. Br. pn. 3155.
Ca coli	3	Resect. enl. <i>Mikulicz</i> i 3 seancer	3	—	—	
D:o	2	Resect. + anus præternatur.	2	—	—	
D:o	3	Framläggning av tarm	2	—	1	908. Lunggangr.
D:o	1	Coecalfistel	1	—	—	
D:o perf. c. periton.	1	Lap., incis., drain.	—	—	1	715. Peritonit.
D:o	2	Framläggning av tarm + colost.	1	—	1	586.
Susp. tumor coli	2	Provlap.	2	—	—	
16. <i>Appendix vermiformis.</i>						
Appendicit. ac.	183	Appendektomi	180	—	3	387. Bronchopn. 701. 68 år. 3384. Lungemboli.
Appendicit. ac. c. abscess.	34	Appendektomi + drain.	30	—	4	308. 60 år. Br. pn. adipos. 784. Ileus. 819. V. O C. + tbc. pulm. 3262.
D:o	16	Incis. + drain.	15	—	1	2603.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen		Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	död	
Appendicit. ac. perf. c. peritonit. lib.	29	Appendekt. + drain.	19	—	10 1435. 1698. 1887. Pneumoni. 2267. Pneumoni. 2410. Pneumoni. 2961. Lungtbc. + peritonit. 3149. Tbc. gland mesent. 3808. Tbc. pulm. 3888. Peritonit. 3915.
Appendicit. ac. perf. c. peritonit. lib.	8	Appendekt. + primärsutur. ...	8	—	—
Appendicit. ac. perf. c. peritonit. lib.	1	Appendekt. + drain. + enterostomi	—	—	1 3771. Peritonit.
Appendicit. chron.	17	Appendekt.	17	—	—
Susp. appendicit.	9	D:o	9	—	—
D:o	4	Laparot.	4	—	—
Appendekt. en passant.	19	Appendekt.	19	—	—
17. <i>Bräck.</i>					
Hernia inguin.	65	Radikalop.	64	—	1 569. Lungemboli.
D:o incarc.	11	Herniotomi + radikalop.	11	—	—
Hernia crural.	12	Radikalop.	12	—	—
D:o incarc.	4	Herniotomi + rad. op.	3	—	1 3616. Ileus.
D:o	1	D:o + tarmresekt.	1	—	—
D:o	1	D:o + enterostomi.	1	—	—
D:o c. abscess.	—	—	—	—	—
fossæ il.	1	D:o + incis + drain.	1	—	—
Hernia umbil.	3	Radikalop.	3	—	—
D:o incarc.	2	D:o + omentres.	1	—	1 1040. Diabetes + akut. gangr. cholecystit
D:o epigastr.	5	D:o	5	—	—
D:o ventr. in cicatr.	8	D:o	8	—	—
18. <i>Rectum och anus.</i>					
Fissura v. contract. ani	24	Dil. forcée	24	—	—
Fistula ani	13	Klyvning, ev. excis.	13	—	—
Stricture ani p. op.	2	Dilat. + plastik	2	—	—
Prolapsus recti.	1	Excis enl. <i>Whitehead</i>	1	—	—
D:o	1	Inlägg. av silvertråd enl. <i>Thiersch</i>	1	—	—
Tumores hæmorrh.	69	Radikalop., ev. med diatermi	69	—	—
Polypus recti	1	Dil. forcée + elektrokoagul.	1	—	—
Sarcoma recti	1	Elektrokoagulation	—	1	—
D:o	1	Colostomi	1	—	—
Ca recti.	5	Lap. + anus præternatural.	3	—	2 75. Bronchopn. 798. Peritonit.
D:o	17	Elektrokoagulation	14	—	3 2032. Abscess lokalt. 2541. 3356.
Ca perf. c. peritonit. lib.	2	Lap. + drain + tarmfistel	—	—	2 3688. Diabetes. 3673. 75 år.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
19. Bukväggen och peritoneum.						
Appendicit. operat.	2	Sekundärsutur	2	—	—	
Ruptur i laparot.-sår	1	D:o	1	—	—	
Strictura ani prætern.	1	Plastik	1	—	—	
Peritonit. chr. adhæs.	5	Lap. + lysis, ev. E—A.	5	—	—	
Peritonit. tbc.	4	Lap.	3	—	1	2750. Tbc. intest. perf.
Abscess. intraperiton.	10	Lap. + incis. + drain.	10	—	—	
Abscess. foss. Douglasi.	3	Proctotomi	3	—	—	
Peritonit. et enterit. ac. (influen- ensa)	2	Lap. + appendekt.	1	—	1	1261. Pneumoni (ej obduce- rad).
Susp. peritonit. ac.	2	Provlap.	2	—	—	
Abscess. subphren.	3	Revbensres. + incis.	3	—	—	
Ascites	7	Laparocentes	4	—	3	1898. Tumor malign. abdomin. 2445. Ca ventr. lungemboli. 2730. Ca coli. Cachexi.
Hæmatoma retroperiton. post. traum.	1	Provlap.	1	—	—	
Misstanke på subkutan buk- skada	1	D:o	1	—	—	
20. Njurar och ureterer.						
Ren. cystica bil.	1	Explorativ friläggning	—	—	1	351.
Ren. mobilis	2	Nefropexi	2	—	—	
Hydronephros.	7	Nefrektomi	7	—	—	
D:o	1	Provlaparot.	1	—	—	
Nephros. ac. (karbolförgiftning)	1	Dekapsulation	—	1	—	
Pyelonephrit. chron.	1	Nefrektomi	1	—	—	
Perinephrit. supp.	2	Incis., dr.	1	1	—	
Tbc. renis	15	Nefrektomi	14	—	1	1962. Tbc. meningit.
D:o	1	Ureterostomi	1	—	—	
Nephrolithiasis.	4	Nefrektomi	3	—	1	768. Sepsis.
D:o	1	Pyelo- et nephrolithotomi.	1	—	—	
Ureterolithiasis	2	Ureterolithotomi	2	—	—	
Ruptura renis traum.	2	Nefrektomi	2	—	—	
Tumor malign. renis	4	D:o	2	—	2	1566. Levermet. 2548. Lever- met. Br. pn.
Hæmaturia renalis	1	Friläggning av njure + dekap- sulat.	—	—	1	3239. Bronchopn.
21. Urinblåsan.						
Lithiasis ves. urin.	2	Sect. alta + extrakt.	2	—	—	
Fistula ves. urin. p. op.	1	Revision	1	—	—	
Papilloma ves. urin.	4	Sect. alta + elektrokoagul.	3	1	—	
D:o	5	Endovesikal elektrokoagul.	5	—	—	
Ca ves. urin.	3	D:o	3	—	—	
Fistula vesico-rectalis post ca recti op.	1	Cystostomi	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
<i>22. Prostata.</i>						
Prostatit. supp. c. phlegm. pelvis	1	Incis. + drain.	—	—	1	2460. Sepsis.
Hypertrophia prostatae	9	Transvesikal prostatekt.	6	—	3	1127. Blödning. 1811. Ne-fros. Br. pn. 1501. Cardioskleros.
D:o	5	Endovesikal elektrokoagul. ...	4	—	1	2811. 87 år. Pneumoni.
D:o	15	Blåsfistel	13	—	2	2765. Hjärtparalys. 3391. Ne-froskleros, bronchopn.
D:o	11	Bilat. vasektomi	11	—	—	
Ca prostata	1	Blåsfistel	1	—	—	
<i>23. Urinröret och penis.</i>						
Phimosis	5	Dorsalsnitt	5	—	—	
D:o	2	Circumcisio	2	—	—	
Paraphimosis	2	Dorsalsnitt	2	—	—	
Lymphogranulom. inguin.	1	Utrymning	1	—	—	
Strict. urethrae	2	Blåsfistel	2	—	—	
Fistula urethrae	1	Excis.	1	—	—	
Polypus urethrae	1	Elektrokoagul.	1	—	—	
Granulom. penis	1	Excis.	1	—	—	
Ca penis	3	Elektrokoagul.	3	—	—	
<i>24. Testikel, bitestikel, sädesblåsa och scrotum.</i>						
Retent. testis	1	Orchidopexi	1	—	—	
Orchit. supp.	2	Incis.	2	—	—	
D:o	2	Ablatio testis	2	—	—	
Epididymit. chr. sept.	5	Epididymekt.	5	—	—	
Tbc. epididymit.	9	D:o	9	—	—	
D:o	3	Ablatio testis	3	—	—	
Tbc. testis	3	D:o	3	—	—	
Fistula scroti tbc.	1	Revis.	1	—	—	
Hydrocele testis	13	Rad. op.	13	—	—	
Spermatocele	3	D:o	3	—	—	
Varicocele	14	D:o	14	—	—	
Hæmatoma scroti post hern. op.	1	Ablatio testis	1	—	—	
Sarcoma epididym.	1	D:o	1	—	—	
Tumor malign. testis	4	D:o	4	—	—	
<i>25. Kvinnliga genitalorganen.</i>						
Salpingit. chr. supp.	3	Salpingektomi	3	—	—	
Salpingo-oophorit. supp.	3	Salpingo-oophorekt.	3	—	—	
Pyosalp. rupt.	1	Salpingektomi	1	—	—	
Salpingit. tbc. bil.	4	Bilat. salpingekt. + ensidig ev. dubbelsidig oophorekt.	4	—	—	
Endometrit.	12	Abrasio	12	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	otörbatrad	död	
Bartholonit. ac. supp.....	2	Incis.	2	—	—	
Graviditas tubar.....	9	Salpingekt.	8	—	1	313. Pneumoni.
Abort.....	4	Utrymning	4	—	—	
Vulnera vaginæ	1	Sutur.....	1	—	—	
Kystoma ovarii	14	Oophorektomi	14	—	—	
D:o	1	Marsupialisation	1	—	—	
D:o torqu.	4	Oophorekt.	4	—	—	
Cysta corp. lut. c. hæmorrh.	1	Lap., exstirp. av cysta	1	—	—	
Sarcoma ovarii	1	Oophorektomi	1	—	—	
Melanosarcoma parovarial.	1	Exstirpat.	1	—	—	
Ca ovarii bil.	2	Bil. oophorektomi	1	—	1	2715. Lungemboli.
Susp. tumor ovarii.....	1	Provlap.	1	—	—	
Myoma uteri	3	Lap., exstirp.	3	—	—	
D:o	4	Supravaginal uterusamput.	4	—	—	
Ca uteri perf. c. peritonit. diff.	1	Lap., drain.	—	—	1	3342. Peritonit.
Papilloma vulvæ	2	Excis.	2	—	—	
Ca vulvæ	1	Elektrokoagulat.	1	—	—	
Dysmenorrhoea	1	Dilat. cerv. + abras.	1	—	—	
26. Bäckenet.						
Cysta dermoid. vel. fistula sacral.	12	Excision	12	—	—	
Fract. pelvis.....	1	Osteosyntes + gips.....	—	—	1	2214. Retroperitoneal blödning.
Sarcoma pelvis	1	Provlaparotomi	—	1	—	
27. Extremiteterna.						
Deformat. dig. man. post traum.	1	Arthrodes i interfal-led.....	1	—	—	
D:o	1	Exarticulat. av finger.....	1	—	—	
Deformit. congen. pedis.....	1	Amputat. anticruris.....	1	—	—	
D:o dig. ped.....	3	D:o dig.....	3	—	—	
Deform. dig. ped. + clavus ..	1	Tenotomi + excis. av clavus..	1	—	—	
Pes equinus	1	D:o , korrekt., gips	1	—	—	
D:o	1	Korrekt., gips	1	—	—	
D:o (Little).....	5	Öppen förlängning av achilles-sena, gips.....	5	—	—	
Hallux valgus	20	Radikalop.	20	—	—	
Contractura digit. man.	5	Plastik	5	—	—	
Contract. Dupuytren	5	Excis. av palmarisaponeur.	5	—	—	
D:o	1	D:o + amp. av finger	1	—	—	
Contract. art. humeroscap. p. fract.	1	Brisement forcée, gips	1	—	—	
Contract. artradio-carp. post fract.	1	Resekt. av radiocarpalled	1	—	—	
Contract. musc. adduct. cruris	2	Nervresekt. enl. <i>Stoffel</i>	2	—	—	
Anchyl. art. cubiti	1	Arthroplastik	1	—	—	
Digit. malleus pedis	1	Amputat. digiti	1	—	—	
Pes. paralyt. post podomyelit	1	Arthrodes i talo-cruralled	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Deformit. antibrachii post fract.	1	Resekt. av caput radii + fri ben-transplantation	1	—	—	
Deformit. anticur. p. fract. . .	5	Osteotomi, korr., gips	5	—	—	
Exostos. pedis p. fract. calcanei	2	Bortmejsling av exostos	2	—	—	
Osteomyelit. ac. et chr.	8	Uppmejsling, ev. sut.	8	—	—	
D:o	7	D:o , gipsplombage	7	—	—	
Osteit. digit.	6	Amputat. digit.	6	—	—	
Arthrit. sept. manus	1	Arthrotomi, drain.	—	—	1	2562. Även höggradig lever-cirrhos.
Corpus liber. genus	4	D:o , extrakt.	4	—	—	
Osteochondrit. diss. gen.	4	D:o	4	—	—	
Synovit. genus	12	Punktion	12	—	—	
D:o chron.	4	Provexcision	4	—	—	
Bursit. ac. præpatell.	9	Incision	9	—	—	
Hygroma præpatell.	7	Excision av bursa	7	—	—	
Perineurit. nerv. tibial.	1	Neurolys	1	—	—	
Tendovaginit. ac. supp.	2	Amputat. av finger	2	—	—	
D:o	14	Incis.	14	—	—	
Bursit. chron. pedis	2	Excis.	2	—	—	
Ulcus chron. halluc.	1	Amputat. hallucis	1	—	—	
Bursit. trochant. tbc.	1	Excis.	1	—	—	
Unguis incarnat.	3	Königs op.	3	—	—	
Tbc. genus	3	Knäledsresekt., gips	3	—	—	
Embolia art. femor.	1	Arteriotomi, extrakt. av embol.	—	—	1	2109. V. O. C. Embol. cerebri.
Varicer	8	Ligatur av v. saph. magn.	8	—	—	
D:o	3	D:o + exstirp.	3	—	—	
D:o	3	D:o + chininjekt.	3	—	—	
Gangræna senil. pedis	3	Lårbensamputat.	2	—	1	1006. 79 år.
Gangræna pedis	3	Underbensamputat.	3	—	—	
D:o	1	Periarteriell sympatekt.	1	—	—	
Lacerat. brachii	1	Överarmsamputat.	1	—	—	
D:o antibrachii	1	D:o	1	—	—	
D:o manus	1	Amputation å underarmen	1	—	—	
D:o cruris	1	Lårbensamputat.	—	—	1	692. Sepsis.
Fract. compl. anticur.	1	Underbensamputat.	1	—	—	
Lacerat. anticruris	1	D:o	—	1	—	
Fract. claviculæ	2	Osteosyntes	2	—	—	
Fract. colli chir. hum.	4	Blodig rep., ev. + trådsträck.	3	—	1	1946 Lungemboli.
D:o	1	Osteosyntes	1	—	—	
D:o et capit. humeri	1	Exstirp. av caput humeri	1	—	—	
Fract. colli humeri c. luxat. capit. humeri	1	Blodig reposition	1	—	—	
Fract. diaphys humeri	6	Repos., gips	6	—	—	
D:o	3	Trådsträck	3	—	—	
Fract. intraarticul. cub.	2	Arthrotomi, extrakt. av benfr.	2	—	—	
D:o supracond. humeri	2	Repos., gips	2	—	—	
D:o olecrani	4	Osteosyntes	4	—	—	
D:o capitul. radii	3	Exstirp. av benfragment	3	—	—	
D:o radii	4	Blodig reposit.	4	—	—	
D:o D:o	2	Osteosyntes	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Fract. radii inveter.	1	Fri bentransplantation	1	—	—	
D:o D:o et ulnæ	5	Blodig reposit., ev. + trådsträck	5	—	—	
D:o D:o D:o	1	Osteosyntes	1	—	—	
Fract. oss. metacarp.	1	D:o	1	—	—	
D:o per troch. femoris	5	Trådsträck	4	—	1	3851. Cardioskleros.
D:o	1	Sträck enl. <i>Schmerz</i>	—	—	1	1308. Sepsis eft. decubitus.
Fract. colli femoris	28	Rep., gips	26	—	2	266. 85 år. Lungemb. eft. 4 1/2 mån. 301. Cardioskler.
D:o inveter. ..	1	Subtrochant. osteotomi, gips ..	1	—	—	
Fract. diaphys. femoris	14	Trådsträck, ev. sträck enlgt <i>Schmerz</i>	14	—	—	
D:o	1	Blodig reposit., gips	1	—	—	
D:o	2	Osteosyntes	2	—	—	
Fract. patellæ	4	D:o	4	—	—	
D:o condyl. lat. tibiæ	2	Rep. m. osteoklast., gips	2	—	—	
Fract. tibiæ	4	Rep., gips (ev. + trådsträck) ..	4	—	—	
D:o	5	Osteosyntes	5	—	—	
Fract. tibiæ invet.	2	Fri bentransplantation	2	—	—	
D:o D:o et fibulæ	29	Rep. + gips (oftast enl. <i>Böhler</i>) ..	29	—	—	
Fract. bimalleol.	8	Rep. + gips	8	—	—	
D:o calcanei	3	Trådsträck	3	—	—	
D:o	5	Reposit. m. osteoklast., gips ..	5	—	—	
D:o	1	Osteosyntes	1	—	—	
D:o oss. metatars.	5	Blodig reposit.	5	—	—	
D:o compl. halluc.	1	Exarticul. av stortå	1	—	—	
Luxat. art. humero-scap.	1	Reposit.	1	—	—	
D:o invet. art. acromioscapul.	1	Arthrodes	1	—	—	
Luxat. art. cubiti	1	Reposit.	1	—	—	
D:o habit. pollicis	1	Raffining av ledkapsel + fascie-transplantation	1	—	—	
D:o art. caxæ	1	Rep.	1	—	—	
D:o D:o genus	1	Rep., gips	1	—	—	
D:o habit. patellæ	1	Op. enl. <i>Krogius</i>	1	—	—	
Morbus Kienböck	1	Exstirp. av os lunat.	1	—	—	
Pseudarthros. oss. navicul. manus	2	Exstirp. av os navicularæ	2	—	—	
Rupt. ligament crur. et collat. genus	1	Fri fascietransplantat. + plastik ..	1	—	—	
Lacerat. menisci genus	11	Arthrotomi, exstirp. av menisk ..	11	—	—	
Hæmarthros. genus p. traum.	9	Punktion, gips	9	—	—	
Abscis. tendin. man.	3	Sensutur.	3	—	—	
D:o	1	Fascietransplantat.	1	—	—	
Rupt. muscul. bicip. brach. ..	1	Sut., fri fascietransplantat ..	1	—	—	
Vulnus antibrachii	3	Muskel-, sen- och nervsuturer ..	3	—	—	
Abscis. tend. achill.	2	Sensutur, gips	2	—	—	
Lacerat. manus	1	Sårtoalett	1	—	—	
D:o dig. man.	3	Amputat. dig.	3	—	—	
Dålig amputationsstump	2	Reamputation å underbenet ..	2	—	—	
Vulnus sclopet. pedis	1	Sårtoalett	1	—	—	
Lacerat. dig. pedis	1	Amputat. dig.	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Clavus	3	Excis., ev. bortmejsling av exostos	3	—	—	
Angioma reg. poplit.	1	Lårbensamputat.	1	—	—	
<i>Blodtransfusion.</i>						
Anæmia pern.	9	Blodtransfusion	9	—	—	
D:o secund. gravis	21	D:o	14	6	1	2769. Cachexi.
Sepsis	3	D:o	2	1	—	
Hjärtsvaghet	8	D:o	—	8	—	
Bronchopneumoni	1	D:o	1	—	—	
Ruptura lienis	2	D:o	1	1	—	
Blödning efter op.	6	D:o	1	5	—	
Ulcus ventr. v. duodeni	10	D:o	6	3	1	290. Influenta.
D:o D:o perf.	1	D:o	1	—	—	
Karbolförgiftning	1	D:o	—	—	1	1136. Intoxikat.
Hæmaturia gravis	1	D:o	—	—	1	843. Prostatahypertroph. verabscess.
Tbc. renis op.	1	D:o	1	—	—	

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning för
år 1929 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
II.		
Chalazion	1	Exstirpation.
Cysta ætheromat. palpebr. sup. oc.	1	»
Verruca palpebr. sup. oc.	1	»
V.		
Fistula reg. mental.	1	Excision.
Nedväxt tandkött	1	»
Periostit. alveol. supp.	124	Incision ev. extraktion.
Caries dent.	85	Tandextraktion.
Sialolithiasis	2	Extraktion av sten.
Arthrit. alveolar. mandibulæ	1	Avmejsling.
Actinomycos. buccæ	1	Incision.
Tb.-knuta på näsan	1	» + utskrapning.
Luxatio mandib.	3	Reposition.
Lacerat. nasi	1	Revision.
» lab. inf.	2	»
Hæmorrhagia p. extr. dent.	15	Tamponad eller sutur.
Ranula	1	Exstirpation.
Cysta capit.	1	»
Tandcysta	2	Väggresektion.
Käkcysta	6	Exstirpation.
Cysta lab. inf.	5	»
Tumor reg. frontalis	1	»
Epulis	1	»
Polypus linguæ	1	»
Adenoma »	1	»
Angioma gingivæ	1	»
Tumor lab. inf.	2	»
» maxillæ	1	»
» buccæ	2	»
» reg. tempor.	1	»
» » mental.	1	Excision.
» » mastoid.	1	Exstirpation.
Ulcus chron. linguæ	1	Provexcision.
Cancer lab. inf.	1	Excision.
Ulcus chron. reg. supp. orb.	1	»
» » » ment.	1	»
» rodens faciei	1	»
VI.		
Cysta colli	2	Exstirpation.
Abscess. colli tbc.	8	Incision eller Punktion.
Lymphoma colli tbc.	11	Exstirpation.
» » »	7	Incision. Utskrapning.
» » »	7	Punktion. Jodoformparaffin.
Tumor inflam. reg. nuchæ	1	Exstirpation.
» cutis colli	1	Excision.

Sjukdom	Antal fall	Operation
IX.		
Mastit. ac. suppur.	15	Incision.
Abscess mammae	1	Provexcision.
Adenofibroma mammae	3	Exstirpation.
Cysta mammae	3	»
Tumor »	2	»
XVIII.		
Fissura ad anum	1	Dilatation forcée.
Abscess. » »	14	Incision.
Tumor hæmorrhoidales.....	2	Dilatation forcée. Exstirp. m. paq.
Cysta sacral. infect.	2	Incision.
XXIII.		
Paraphimosis	1	Reposition.
XXIV.		
Hydrocele	4	Punktion.
XXV.		
Bartholinitis	2	Incision.
Ca vulvæ	1	Excision.
XXVII.		
Pes plano valg.	2	Gips.
Contractura digit. p. combust.	1	Amputation.
Periostit. vel osteit. vel osteoarthritis. ...	16	Incision. Utskrapning. Sekvestrotomi.
Synovitis traum.	17	Artropunktion. Gips.
»	4	Spjåla.
Gonitis »	5	Punktion. Gips.
Hydrops gen.	20	Punktion. Skena el. gips.
Bursitis ac. purul.	49	Incision. Exstirp. Punktion.
Hygroma bursa	4	Punktion.
Tendovaginit. digit.	11	Incision. Spjåla.
Ganglion.....	23	Exstirpation. Punktion.
Hidroadenit. supp.	36	Incision.
Unguis incarnat. vel infect.	45	Königs op. Evulsio ung. Exstirpation.
Paronychia	58	Evulsio vel trepanatio ung.
Onychogryphosis	1	Evulsio unguis.
Clavus infect.	44	Exstirpation. Incision.
Ulcus anticruris vel digit.	4	Excision.
Tbc. abscess. cost. (sånkningsabscess.) ..	1	Punktion.
» carpi	1	»
Chondrit. tbc.	2	» Incision.
Varices	489	Chinininjektion.
» perf.	1	Ligatur.
Brusten varix.....	1	Percutan sutur.
Gangræn. senil. (Diabet.) ped.	1	Incision.
Laceratio digit.	162	Excision. Sutur. Amputation. Evulsio unguis. Thierschnung.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Fractura claviculi	12	Reposition. Fixationsförband.
» humeri.....	5	» »
» tub. major.	5	Fixation.
» olecrani	1	Reposition.
» »	1	Osteosyntes. Gips.
» radii	36	Reposition. Spjåla.
» » compl.	1	» sutur, spjåla.
» »	105	» Gips.
» capitul. radii	2	Gips.
» » »	1	Extirpation av lös benbit.
» ulnæ	5	Reposition. Gips.
» »	1	» spjåla.
» antibrachii	1	» »
» »	1	» Gips.
Fissura radii	3	Gips.
» »	1	Spjåla.
Fractura os. navicular.	1	Gips.
» vel luxatio metacarp.	12	Reposition. Spjåla.
» compl. digit. man.	22	» Amputation. Evulsio unguis.
» digit. man.	47	Fixation.
Luxatio humeri	52	Reposition.
» brachii	3	»
» cubiti	10	»
» ulnæ	2	»
» digit. manus	7	»
Distorsio humeri	1	Fixation.
» cubiti	1	Gips.
» radii	1	Spjåla.
» manus	22	»
» digit manus	3	»
» talocrural.	5	Gips.
» pedis	20	Fixation.
Fractura crur. intracondyl.	1	Gips.
» patellæ.....	2	»
» tibiæ.....	7	»
Fissura »	1	»
Fractura fibulæ	15	Spjåla.
» anticrur.	4	Gips.
Fissura supramalleolar.....	1	»
Fractura Potti.....	2	Reposition. Gips.
» calcanei talocrural.	5	Gips.
» malleolar.....	20	»
» corticul. oss. cub. ped.....	1	»
» vel luxatio metatars.	14	Reposition. Gips.
Distorsio gen.	17	Skena.
» »	4	Punktion. Skena.
» carpi	6	Spjåla. Gips.
Luxatio menisc. med. gen.....	1	Gips.
Meniskskada	2	»
»	1	Punktion.
Contusio brachii	1	Spjåla.
» olecrani	1	Punktion.
» cubiti	3	Gips.
» manus	9	Spjåla.
» digit. manus	11	Incision. Spjåla. Evulsio ung.
» gen.	6	Spjåla.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Contusio gen.	4	Gips.
» »	1	Punktion.
» anticurur.	1	Incision.
» pedis	2	Gips.
» hallucis	1	»
Tenoschisis.....	36	Tenorafi.
Hæmatoma subung.	29	Evulsio vel trepanat. ung.
» subcut.	19	Tömning.
Ruptura ven saph.	1	Ligatur.
Exostosis.....	5	Excision. Avmejsling.
Tumor reg. gen.	1	Exstirpation.
» digit.	3	»
Cysta pedis	1	»
Morbus Kienböck	1	Gips.
XXVIII.		
Abscess., lymphadenit, lymphangit, panarit, furunculus, carbunculus, vulnera etc.	1042	Incision m. m.
Vulnera	1154	Sutur.
Corpus alienum.....	182	Extraktion.
Atheroma cutis	84	Exstirpation.
» » infect.	67	Incision.
Verrucæ	22	Exstirpation.
Fibroma	10	»
Lipoma	11	»
Angioma	6	»
Fibrosarcoma	1	»
Keloid.....	1	»
Granuloma	4	»
Papilloma	1	»
Tumor utan P. A. D.	9	»

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning för år 1929 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Sår utan komplikationer (<i>Vulnus</i>)	85	10	95	—	—	95
Kontusion (<i>Contusio</i>)	88	14	102	—	—	102
Inträngd främmande kropp	3	1	4	—	—	4
Varbildning i följd av inträngd främmande kropp eller av skada å huden eller subkutana bindväven (<i>Sepsis</i>)	21	11	32	1	6	25
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>).....	34	6	40	1	1	38
Utjutning i led (<i>Synovitis traumatica, HæmARTHROSIS</i>).....	18	4	22	—	—	22
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	1	—	1	—	—	1
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>).....	236	75	311	10	24	277
» komplicerat (<i>Fractura complicata</i>)	10	—	10	—	—	10
Avskärning av muskel, sena, nerv	5	1	6	—	2	4
Krossning, avhuggning, avslitning (<i>Amputatio traumatica, Laceratio</i>), 1—2 fingrar.....	3	—	3	—	2	1
D:o d:o 3—5 » hand	2	—	2	—	1	1
D:o d:o Arm	2	—	2	—	2	—
D:o d:o Tår eller fot	1	—	1	—	—	1
D:o d:o Ben	1	—	1	1	—	—
Förbränning (<i>Combustio</i>) Fingrar, hand	4	—	4	—	—	4
» » Ansikte	1	1	2	—	—	2
» » Andra kroppsdelar	10	2	12	1	—	11
Förfrysning (<i>Congelatio</i>) Tår, fot	2	1	3	—	1	2
Skada å lever, mjälte, njure, urinblåsa	7	2	9	1	—	8
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	59	9	68	1	1	66
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	21	3	24	2	1	21
Förgiftning med carbolsyra	1	—	1	1	—	—
Hundbett	—	1	1	—	—	1
Summa för grupp I	615	141	756	19	41	696

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Vid hushållsgöromål	2	25	27	—	2	25
» hanterandet av yxa	1	—	1	—	—	1
» » » sax	1	—	1	—	—	1
Vid arbetsmaskiner inom jordbruk: andra maskiner	1	—	1	—	—	1
Vid arbetsmaskiner inom industri:						
jord-, sten- och glasindustri	8	—	8	—	—	8
trävaruindustri: cirkelsåg	2	—	2	—	2	—
ångmaskiner och transmissioner	3	—	3	—	1	2
metall- och maskinindustri:						
ångmaskiner och transmissioner	4	—	4	—	2	2
elektriska motorer och ledningar	2	—	2	—	—	2
andra maskinella anordningar	18	—	18	1	2	15
varv- och skeppsbyggeri:						
hissar, lyftkranar etc.	19	—	19	—	1	18
textil- och beklädnadsindustri	—	4	4	—	—	4
närings- och njutningsämnesindustri	3	6	9	—	—	9
Vid grafisk industri	1	—	1	—	—	1
» kemisk-teknisk- och belysningsindustri	—	1	1	—	—	1
» fiske	2	—	2	—	—	2
Genom slag, stöt eller bitt av djur	6	—	6	—	—	6
» beröring med hett vatten, ånga	6	—	6	1	—	5
» » med smält eller het metall, glas m. m.	4	—	4	—	—	4
» » » syror eller alkalier	1	—	1	1	—	—
» förfrysning	1	—	1	—	—	1
» sprängskott	1	—	1	—	—	1
Genom fall från stege, avsats, ställning; genom halkning, nedstörtande föremål, ras:						
vid byggnadsarbete	42	—	42	1	1	40
inom trävaruindustri	7	—	7	—	—	7
» andra industrier	50	2	52	—	—	52
Genom inträngande föremål, såsom träfilisor, spikar, glasskärvor	21	3	24	—	1	23
På- eller överkörning, <i>under arbete</i> (jfr under B):						
av järnvägsvagn	1	—	1	—	—	1
» motorfordon	14	3	17	—	—	17
» annat fordon	4	—	4	—	—	4
Vid körning:						
av motorfordon	15	—	15	1	—	14
» annat fordon	6	—	6	—	—	6
Vid lossning och lastning av gods o. d.	72	—	72	3	1	68
» militärtjänst, tjänst vid poliskår, brandkår	3	—	3	—	—	3
» sjöfart	18	—	18	—	—	18
Under sjukvårdsarbete	—	4	4	—	—	4
Vid cirkusföreställning	3	—	3	—	—	3
Obekant orsak (funnen medvetslös)	1	—	1	—	—	1
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Under resa på järnväg	2	—	2	1	—	1
» » med spårvagn	5	—	5	—	—	5
Transport	350	48	398	9	13	376

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
Transport	350	48	398	9	13	376
Under resa med motorfordon	28	5	33	2	—	31
» » » annat fordon	4	—	4	—	—	4
Genom på- eller överkörning av järnvägsvagn ...	2	—	2	—	—	2
» » » » spårvagn	1	—	1	—	—	1
» » » » motorfordon	39	9	48	1	—	47
» » » » annat fordon ...	4	2	6	—	—	6
Vid sport och gymnastik:						
fotboll	2	—	2	—	—	2
gymnastik	4	1	5	—	—	5
jakt, skottskada	1	—	1	—	—	1
fiske	1	—	1	—	—	1
segling	3	—	3	—	—	3
åkning med motorfordon, velociped	7	—	7	—	—	7
ridning	—	1	1	—	—	1
skridskoåkning o. d.	3	—	3	—	—	3
kalkåkning	5	2	7	—	1	6
lek	5	—	5	—	—	5
Vid slagsmål och överfall	16	4	20	—	—	20
Under rusets inflytande	20	3	23	—	1	22
I följd av sjukdom (epilepsi, svimning m. m.)	5	1	6	—	—	6
Fall, halkning	96	70	166	7	22	137
Nedstörtande föremål, ras	3	—	3	—	—	3
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål	3	2	5	—	1	4
Hundbett	—	1	1	—	—	1
<i>C. Självmordsförsök.</i>						
Med skärande vapen	4	—	4	—	—	4
» nedstörtande från höjd	—	1	1	1	—	—
Summa för grupp II	606	150	756	20	38	698

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *medicinska* avdelning för år 1929 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Kontusion (<i>Contusio</i>)	1	—	1	—	—	1
Varbildning i följd av inträngd främmande kropp eller av skada å huden eller subkutana bindväven (<i>Sepsis</i>)	1	—	1	—	—	1
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>)	4	1	5	—	1	4
» komplicerat (<i>Fractura complicata</i>)	—	1	1	—	—	1
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	1	—	1	—	—	1
Direkt skada å hjärna eller ryggmärg	1	—	1	—	—	1
Skada å preifer. nerv.	3	—	3	—	1	2
Förgiftning med alkohol	12	—	12	—	—	12
» » metylalkohol	1	—	1	—	—	1
» » morfin, opium	2	—	2	—	—	2
» » antipyrin, veronal, trional, chloral	1	—	1	—	—	1
» » lysgas	5	6	11	1	—	10
» » andra syror eller alkalier	2	1	3	—	1	2
Andra förgiftningar	2	4	6	—	—	6
Drunkning	2	—	2	—	—	2
Strypning	—	1	1	—	—	1
Summa för grupp I	38	14	52	1	3	48
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Vid andra industrier	1	—	1	—	—	1
Genom förgiftning med brännoljegaser	1	—	1	—	—	1
Genom fall från stege, avsats, ställning; genom halkning, nedstörtande föremål, ras: inom andra industrier	1	—	1	—	—	1
Vid körning av annat fordon	1	—	1	—	—	1
Vid lossning och lastning av gods o. d.	2	—	2	—	1	1
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Vid slagsmål och överfall	1	—	1	—	—	1
Under rusets inflytande	15	—	15	—	—	15
I följd av sjukdom (epilepsi, svimning m. m.) ..	1	—	1	—	—	1
Fall, halkning	2	2	4	—	—	4
Olycksfall gen. öppen gaskran	3	4	7	1	—	6
Förtärt gift av misstag	5	5	10	—	1	9
Transport	33	11	44	1	2	41

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
Transport	33	11	44	1	2	41
<i>C. Självmordsförsök.</i>						
Med hängning, kvävning	—	1	1	—	—	1
» nedstörtande från höjd	1	—	1	—	1	—
» förgiftning med luminal	1	—	1	—	—	1
» » » medinal	1	—	1	—	—	1
» » » lysgas	2	2	4	—	—	4
Summa för grupp II	38	14	52	1	3	48

Sjukdom	m.	kv.	summa	Sjukdom	m.	kv.	summa
Influenza epidemica	4	2	6	Blindtarmsinflammation	1	1	2
Endometrit-salpingit gonorré	2	2	4	Tränings	1	1	2
Cystit-pyelit	1	1	2	Angina tonsillaris	1	1	2
Psyko-neurosis	1	—	1	Regurgitans	1	—	1
Anæmia perniciosa	1	—	1	Chorea minor (chorea)	2	1	3
Diabetes mellitus	1	—	1	Cystor parat appendicit	1	1	2
Postencephalit, Parkinsonism	1	—	1	Skleros	1	1	2
Myocardit	1	—	1	Cholelithiasis	1	1	2
Thrombosis	2	—	2	Pyelitis	1	1	2
Nephritis	1	—	1	Stomatit	1	1	2
Pleuritis exsudativa	1	—	1				

Årsberättelse från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets
tuberkulosavdelning för år 1929.

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter
med tuberkulos.

	Män	Kv.	Summa
15—20 år	20	21	41
20—25 »	19	35	54
25—30 »	12	15	27
30—35 »	9	8	17
35—40 »	8	3	11
40—45 »	6	5	11
45—50 »	4	2	6
50—60 »	4	3	7
60—70 »	2	—	2
Summa	84	92	176
Direkt skada i hemmet eller i arbetsrummet			
Skada i arbetet	—	—	—
Förgiftning med alkohol	12	—	12
metylalkohol	1	—	1
metil-, opium	2	—	2
antimon, arsenik, trional, chloral	1	—	1
lysgas	5	5	10
andra syror eller alkalier	2	1	3
Andra förgiftningar	2	4	6
Drunkning	2	—	2
Styptor	—	1	1
Summa för grupp I	39	14	53
II. Skadans tillkomstort:			
A. Olycksfall i yrkesarbete			
Vid andra industrier	1	—	1
Genom förgiftning med brännoljegaser	1	—	1
Genom fall från stegar, avsatser, ställningar, genom halkning, nedstörtande föremål, ras: inom andra industrier	1	—	1
Vid körning av annat fordon	1	—	1
Vid lossning och lastning av gods o. d.	2	—	2
B. Olycksfall utom yrkesarbete			
Vid vägfall och överfall	1	—	1
Under rasens inflytande	15	—	15
I stöta av spådomen (epilepsi, svimning m. m.)	1	—	1
Vid halkning	2	2	4
Överfall gen. öppen gasström	3	4	7
Portar gift av mistag	5	5	10
Transport	33	11	44

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

Sjukdom	I. Lungtuberkulos med eller utan komplik.			II. Tuberkulos med annan lokalisat			Sjukdom	III. Utan tydliga symptom av tuberkulos		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a
a) Antal patienter ...	83	92	175	1	—	1	a) Antal patienter ...	5	4	9
b) Sjukdomsfall.							b) Sjukdomsfall.			
Tbc. pulmonum	83	92	175	—	—	—	Influenta epidemica	—	1	1
» laryngis	6	1	7	—	—	—	Vitium organicum cordis...	—	2	2
» ossium et articularum	—	1	1	—	—	—	Broncho-pneumonia	1	1	2
» lymphoglandularum ...	1	2	3	—	—	—	Ulcus ventriculi.....	—	1	1
» renum	1	—	1	—	—	—	Myxoedema	—	1	1
» intestini	3	3	6	—	—	—	Glomerulo-nephritis ac.	1	—	1
» peritonei	1	2	3	—	—	—	Abscessus pulmonum	2	—	2
» miliaris acuta	1	1	2	—	—	—	Cancer bronchiale.....	1	—	1
							Polyarthrits chron. rheum.	—	1	1

Komplikationer.

Sjukdom	m.	kv.	s:a	Sjukdom	m.	kv.	s:a
Influenta epidemica	1	1	2	Pneumothorax spontan.	1	2	3
Endometrit-salpingit gonorrh...	—	1	1	Tonsillitis	—	1	1
Cysto-pyelitis	—	1	1	Angina tonsillaris	1	—	1
Psyko-neurosis	1	—	1	» flegmonosa.....	1	—	1
Anämia perniciosä	1	—	1	Gastritis chronica (achylia) ...	2	3	5
Diabetes mellitus	1	1	2	Fistula post appendect.	1	—	1
Postencephalit. Parkinsonism	1	—	1	Nephrosis	6	1	7
Myocardit	1	—	1	Glomerulo-nephritis	3	2	5
Thrombosis	2	—	2	Polyarthrits	—	4	4
Hämoptysis	41	25	66	Otitis media chronica	1	—	1
Pleuritis exsudativa	18	9	27				

Syphilis

» cerebri

Gonorrhoea

Malaria

Anämiä

Leucæmia lymphatica

Diabetes mellitus

Dödsorsaker hos under året avlidna.

Sjukdom	Män	Kvinnor
Tuberculosis pulmonum.....	12	8
Cancer bronchiale	1	—
Summa	13	8

Behandlingens resultat för under året utskrivna tuberkulospatienter.

	Antal utskr. (inkl. avlidna)			Behandlingens resultat											
				Förbättrade			Oförändrade			Försämrade			Avlidna		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a
a) <i>Lungtuberkulos</i> , st. I ...	11	22	33	11	20	31	—	2	2	—	—	—	—	—	—
st. II ...	22	10	32	19	10	29	3	—	3	—	—	—	—	—	—
st. III...	50	60	110	25	43	68	13	9	22	1	—	1	12	8	20
Summa	83	92	175	55	73	128	16	11	27	1	—	1	12	8	20
b) <i>Annan tuberkulos</i>	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Utförda operationer.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Antal
Tuberculosis pulmonum	65	Pneumothorax artificiale	429
Pleuritis exsudativa	5	Thoracocentes och tappning	10
Tuberculosis pulmonum	7	Exairesis nervi phrenici	*) 7
»	1	Thoracoplastik	*) 2
Abscessus	1	Incision	1
» peritonsillaris	1	»	4

*) Utförda å kir. avdeln.

Årsberättelse för år 1929 från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets
avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar.

Under året vårdades å avdelningen 1,054 inskrivna patienter. Å dessa ha utförts 1,572 operationer. Därvid ha conchotomier och tonsillektomier, vilka oftast utförts dubbelsidigt i samma séance, upptagits som ett nummer för varje patient. Ett flertal mindre ingrepp, såsom lumbalpunktioner, incisioner av halsbölder och furunklar, paracenteser och käkhålepunktioner ha ej antecknats.

Av inskrivna patienter ha 7 avlidit. Antalet registrerade polikliniska besök å avdelningen uppgick till 18,476. Av dessa äro 4,094 första besök och 14,382 återbesök. Å ej intagna patienter ha utförts 1,560 registrerade operativa ingrepp.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-,
näs- och halssjukdomar för år 1929 angående intagna
sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom	Intagna		Döda	
	män	kv.	män	kv.
I.				
Atresia choanalis	—	1	—	—
IV.				
Lymphadenitis purulenta colli	3	3	—	—
Phlegmone colli	1	—	—	—
Erysipelas	4	6	—	—
Diphtheria pharyngis	—	1	—	—
» laryngis.....	—	1	—	—
Influenza epidemica	3	12	—	—
Paratyphus	—	1	—	—
Tuberculosis — summa fall	8	18	—	—
» pulmonum	5	6	—	—
» laryngis	3	4	—	—
» cavi nasi.....	—	4	—	—
» introitus nasi.....	—	1	—	—
» lymphoglandularum	—	3	—	—
Syphilis	3	—	—	—
» cerebri.....	1	—	—	—
Gonorrhoea	2	1	—	—
Malaria	1	—	—	—
V.				
Anæmia	2	1	—	—
Leuchæmia lymphatica.....	2	—	—	—
VI.				
Diabetes mellitus	2	3	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	män	kv.	män	kv.
VIII.				
Ischias	—	1	—	—
Neuralgia nervi trigemini	—	1	—	—
Paresis nervi recurrent. post encephalit.	—	1	—	—
» veli palat. cum rhinolalia aperta	1	—	—	—
Epilepsia.....	—	1	—	—
Hysteria.....	1	1	—	—
Neurosis	1	8	—	—
Cephalalgia.....	—	3	—	—
Vertigo	—	2	—	—
IX.				
Imbecillitas.....	1	1	—	—
X.				
Degeneratio myocardii.....	—	1	—	—
Vitium organicum cordis.....	3	6	—	—
Arteriosclerosis cerebri	1	1	—	—
Hypertonia	2	—	—	—
XI.				
Rhinitis acuta.....	1	—	—	—
» vasomotorica	—	1	—	—
» chronica simplex	5	2	—	—
» » atrophica	—	2	—	—
» » hypertrophica	69	44	—	—
Sinuitis maxillaris acuta.....	16	23	—	—
» » chronica	18	22	—	—
» » frontalis acuta	8	5	—	—
» » chronica	7	2	—	—
Ethmoiditis acuta	6	3	—	—
» » cum complicat. orbitæ.....	2	5	—	—
» chronica	36	25	—	—
» » operata	—	3	—	—
Sinuitis sphenoidalis acuta.....	1	1	—	—
» » chronica	4	4	—	—
Pansinuitis acuta	2	7	—	—
» » cum complicat. orbitæ.....	2	2	—	—
» » » osteit. ossis frontalis	1	—	—	—
» » » meningit. acuta serosa	1	—	—	—
» chronica	63	36	—	—
» » cum complicat. orbitæ.....	1	—	—	—
» » » osteit. ossis maxill.	1	—	—	—
Epistaxis.....	16	20	—	—
Deviatio vel luxatio septi nasi	184	90	—	—
Perforatio septi nasi.....	2	—	—	—
Synechia intranasalis.....	4	2	—	—
Furunculus introitus nasi.....	1	2	—	—
Carbunculus nasi	1	—	—	—
Hæmorrhagia p. ethmoidect.	—	1	—	—
» » conchotom.	—	1	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	män	kv.	män	kv.
Laryngitis acuta.....	1	2	—	—
» » cum oedema glott.....	1	1	—	—
» » » perichondrit. supp.....	1	—	—	—
» chronica.....	2	—	—	—
Abscessus laryngis.....	1	1	—	—
Perichondritis laryngis subglott.....	—	1	—	—
Pharyngo-laryngo-tracheit. ac. cum oedema glott.....	1	—	1	—
Pharyngo-laryngit. ac. necrot. cum septichæmia.....	—	1	—	1
Stenosis laryngis inveterat. post tracheotom.....	1	—	—	—
Bronchitis acuta.....	2	1	—	—
» chronica.....	—	1	—	—
Bronchiectasia.....	2	2	—	—
Asthma bronchiale.....	4	4	—	—
Pneumonia crouposa acuta.....	1	—	—	—
Bronchopneumonia acuta.....	5	2	—	—
Corpus alienum bronchi.....	—	2	—	1
XII.				
Cystis radices dentis.....	2	4	—	—
» » » cum. osteit. et sinuit. max.....	1	—	—	—
Granuloma radices dentis.....	—	2	—	—
Cystis ossis maxillaris.....	2	1	—	—
Tonsillitis acuta.....	6	16	—	—
» » cum oedema glott.....	2	1	—	—
» chronica.....	71	135	—	—
» necrotica.....	—	1	—	—
Hypertrophia tonsillarum.....	6	13	—	—
Keratosi tonsillarum.....	—	2	—	—
Peritonsillitis acuta.....	12	8	—	—
» » cum oedema glott.....	3	1	—	—
Hæmorrhagia post tonsillect.....	1	—	—	—
» » incis. peritonsillit.....	1	—	—	—
Pharyngitis acuta.....	1	—	—	—
» chronica.....	6	—	—	—
Vegetat. adenoid.....	36	81	—	—
Hæmorrhagia post abrasion.....	1	1	—	—
Oedema hypopharyngis e corpor. alien.....	—	1	—	—
Abscess.....	—	1	—	—
Cicatrix pharyngis et palat. moll.....	—	1	—	—
Corpus alienum oesophagi.....	4	3	—	—
» » » cum oedema glott.....	—	1	—	—
Stenosis oesophagi.....	1	1	—	—
Atonia oesophagi.....	—	1	—	—
Cirrhosis hepatis.....	1	—	—	—
XIII.				
Nephritis acuta.....	5	2	—	—
» chronica.....	2	—	—	—
XV.				
Rheumatismus musculorum.....	2	3	—	—
Polyarthriti rheumatica acuta.....	1	7	—	—
» » » chronica.....	4	5	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	män	kv.	män	kv.
XVI.				
Erythema nodosum	—	1	—	—
Urticaria ex alimentacione cum oedema glott.	—	1	—	—
Eczema acutum.....	—	2	—	—
Lupus erythematosus	1	—	—	—
XVII.				
Otitis externa diffusa	2	—	—	—
» » circumscripta	5	5	—	—
Eczema meati auditorii externi	—	1	—	—
Corpus alienum meati audit. ext.	1	—	—	—
Salpingo-tympanitis acuta	4	—	—	—
» » chronica	15	1	—	—
Otitis media acuta catarrhalis	6	5	—	—
» » » perforativa	31	30	—	—
» » » cum mastoidit.	18	18	—	—
» » » » + pachymeningit. ext. sive epiphlebit. sin. sigmoidei	5	7	—	—
» » » » + thrombophlebit. sin. sigmoidei	—	1	—	—
» » » » + thrombophlebit. sin. sigm. et bulb. ven. jugul.	2	—	—	—
» » » » + labyrinthit. serosa	—	1	—	—
» » » » + labyrinthit. purul.	1	—	—	—
» » » » + epiphlebit. et fistul. labyrinth. et labyrinthit. serosa	—	1	—	—
» » » » + pachymeningit. ext. et meningit. purul.	—	1	—	—
» » » » + abscess. epidur. profund. et osteit. apic. ossis petros.	1	—	—	—
Mastoidit. acuta oper. recid.	3	2	—	—
» » » » cum abscess. retroauricul.	5	1	—	—
» » » » cum fistul. retroauricul.	1	—	—	—
» » » » non sanata	3	1	—	—
» » » » + meningit. pur.	—	1	—	1
Otitis media chronica purulenta	15	19	—	—
» » » » c. osteit. vel polyp.	7	11	—	—
» » » » cholesteatomatosa	3	2	—	—
» » » » exacerb. c. mastoidit.	—	1	—	—
» » » » et pachymeningit. ext.	—	1	—	—
» » » » c. labyrinthit. seros.	1	—	—	—
» » » » c. fistul. labyrinth. et labyrinthit. et meningit. seros.	1	—	—	—
» » » » c. labyrinthit. et meningit. purul.	—	1	—	—
» » » » c. pachymeningit. ext. sive epiphlebit. sin. sigmoidei	1	1	—	—
» » » » cholesteatomatosa c. fistul. labyrinthi	4	—	1	—
» » » » » labyrinthit. serosa	1	1	—	—
» » » » operata recidivans	7	3	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	män	kv.	män	kv.
Otosclerosis	4	1	—	—
Morbus Menièri	1	1	—	—
Neuritis acustici	2	—	—	—
Kombinerad hörselnedsättning	5	2	—	—
XVIII.				
Conjunctivitis aëstivalis	1	—	—	—
Dacryostenosis s. dacryocystitis chronica	2	—	—	—
Dacryocystitis acuta	—	1	—	—
Keratitis parenchymatosa	—	1	—	—
Retino-chorioiditis	—	1	—	—
Retinitis acuta	1	—	—	—
Papillitis	1	—	—	—
XIX.				
Angioma linguæ	1	—	—	—
Angiofibroma tonsillæ	—	1	—	—
Tumor epipharyngis	1	1	—	—
Fibroma introitus laryngis	1	—	—	—
» plicæ vocalis	1	—	—	—
Tumor plicæ vocalis	1	—	—	—
» oesophagi	2	—	—	—
» cerebri	1	1	—	—
Angiofibroma auris	—	1	—	—
Fibromyxoma »	—	1	—	—
Cystis dermoides regionis auris	1	—	—	—
Tumor malignus epipharyngis	1	2	—	—
Struma maligna c. perfor. et stenosis tracheæ	—	1	—	—
Sarcoma regio ethmoidalis	1	—	—	—
Cancer — summa fall	12	3	1	—
» reg. buccal. e papillomatos. cavi oris	1	—	—	—
» cutis nasi	1	1	—	—
» ossis maxill.	2	—	1	—
» plicæ vocalis	1	—	—	—
» laryngis oper. recid.	1	—	—	—
» oesophagi	5	2	—	—
» auris externi et mediæ	1	—	—	—

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar för år 1929 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
<i>Öronsjukdomar med komplikationer.</i>						
Otitis med. ac. c. mastoidit....	47	Uppmejsling	47	—	—	
» » » » » et periphlebit. et lymphadenit. pur. colli	1	Uppmejsling + incision	1	—	—	
Otitis med. ac. c. mastoidit. et epiphlebit. sin. sigmoid.	2	Uppmejsling + friläggning av sinus	2	—	—	
D:o	1	Uppmejsling + friläggning och punktion av sinus	1	—	—	
Otitis med. ac. c. mastoidit. et c. abscess. epidural.	1	Uppmejsling + friläggning av duran.....	1	—	—	
Otitis med. ac. c. mastoidit. et thrombophlebit. sin. sigmoid.	1	Uppmejsling + avlägsnande av sjuk sinusvägg och thromb + sinustamponad	1	—	—	
Otitis med. ac. c. mastoidit. et labyrinthit. serosa	1	Uppmejsling	1	—	—	
Otitis med. ac. c. mastoidit. et labyrinthit. purul.	1	Totaluppmejsling + labyrinthresektion enl. <i>Hinsberg</i>	1	—	—	
Otitis med. ac. c. mastoidit. et osteit. apicis ossis petrosi et abscess. epidural. prof.	1	Totaluppmejsling + labyrinthresektion enl. <i>Uffenorde</i> ...	1	—	—	
Otitis med. ac. c. mastoidit. et abscess. epidural. et meningit. purul.	1	Konservativ totaluppmejsl. + friläggning av sinus och dura + punktion av sinus.....	1	—	—	
Otitis med. ac. c. mastoidit. oper. recidiv.	7	Incision + utskrapning	7	—	—	
Otitis med. ac. c. mastoidit. oper. non sanat. + meningit. purul.....	1	Revision	—	—	1	402.
Otitis med. ac. c. mastoidit. oper.	6	Sekundärsutur	6	—	—	
Otitis med. chron. purul. c. osteit. sive polyp.	26	Totaluppmejsling med hörselgångsplastik	26	—	—	
D:o	4	Konservativ totaluppmejsling med hörselgångsplastik	4	—	—	
Otitis med. chron. c. cholesteatoma	8	Totaluppmejsling med hörselgångsplastik	8	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Otitis med. chron. c. cholesteat. et fistula labyrinthi.....	6	Totaluppmejsling med hörselgångsplastik	5	—	1	510 (meningitis).
D:o + labyrinthit. et meningit. ac. purul.	1	Labyrinthresektion enl. <i>Ruttin</i>	—	—	—	510.
Otitis med. chron. c. labyrinthit. ac. serosa.....	1	Totaluppmejsling med hörselgångsplastik	1	—	—	
Otitis med. chron. c. labyrinthit. et meningit. ac. purul.	1	Totaluppmejsling med hörselgångsplastik + labyrinthresektion enl. <i>Hinsberg</i>	1	—	—	
Otitis med. chron. oper.	2	Revision	2	—	—	
Otitis med. chron. oper. recidiv. c. abscess. retroauricul.	1	Incision	1	—	—	
Cancer auris externi et med.	1	Elektrokoagulation	1	—	—	
Angiofibroma auriculæ	1	Extirpation	1	—	—	
Fibromyxoma »	1	D:o	1	—	—	
Vuln. sclopet. reg. auricul. c. corp. alien. process. mastoid.	1	Excision + uppmejsling + extraktion, sutur	1	—	—	
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>						
Furunculus vestibuli nasi	1	Incision	1	—	—	
Vulnus contusum nasi	1	Sutur	1	—	—	
Vuln. contus. nasi et fract. complic. oss. nasal.	1	Reposition + sutur	1	—	—	
Perforatio septi nasi	2	Plastik	2	—	—	
Deviatio (crista, spina, luxatio) septi nasi	293	Resectio submucos. septi nasi	293	—	—	
Rhinit. chron. hypertroph.	95	Conchotomia inferior	95	—	—	
D:o	43	» media	43	—	—	
Synechia intranasalis	4	Lysis	4	—	—	
Sinuitis frontalis acuta	4	Vidgning av ductus nasofrontalis	4	—	—	
Sinit. front. ac. c. osteit.	1	Radikaloperation enl. <i>Riedel</i>	1	—	—	
» chron.	2	» » <i>Killian</i>	2	—	—	
Ethmoiditis acuta	4	Ethmoidectomy	4	—	—	
» » c. complicat.	5	D:o	5	—	—	
Ethmoiditis chron. polyp. vel purul.	186	D:o	186	—	—	
Ethmoiditis chron. polyp.	2	Evulsio polypi	2	—	—	
Sinuitis maxillaris acuta	31	Endonasaltrepanation	31	—	—	
» »	2	Operation enl. <i>Sturman</i>	2	—	—	
» » chron.	5	Endonasaltrepanation	5	—	—	
» »	1	Operation enl. <i>Sturman</i>	1	—	—	
» »	152	Oper. enl. <i>Caldwell-Luc</i>	152	—	—	
» sphenoidalis acuta ...	4	Sphenotomia	4	—	—	
» » chron.	160	D:o	160	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Pansinuitis acuta purul. c. osteit. oss. frontal.	1	Oper. enl. <i>Riedel</i> + yttre utrymning av silben och kilben + endonasaltrepanation av käkhålan	1	—	—	
Pansinuit. acuta purul. c. complicat. orbitæ et meningit. serosa	1	Ethmoidectomia + sphenotomia + oper. av käkhålan enl. <i>Caldwell-Luc</i>	1	—	—	
Pansinuit. chron. purul. et poly. + fractura complic. comminut. faciei	1	Ethmoidectomia + oper. av käkhålan enl. <i>Caldwell-Luc</i> . Senare oper. av pannhålan enl. <i>Riedel</i>	—	—	1	691 (meningitis).
Fistul. sin. maxill. p. oper. ad mod. <i>Caldwell-Luc</i>	1	Excision. Suture	1	—	—	
Suspicio sinuit. maxill.	1	Provöppning från fossa canina	1	—	—	
D:o	2	Provpunktion från fossa canina	2	—	—	
Tuberculosis cavi nasi	1	Excision av infiltrerad slemhinna	1	—	—	
D:o	2	Elektrokoagulation	1	—	—	
Cancer cutis nasi	1	D:o	1	—	—	
Cancer oss. maxill.	2	D:o	1	—	1	750 (meningitis).
D:o	1	Överkäksresektion enl. <i>Denker</i> + ethmoidectomia + elektrokoagulation	1	—	—	
Defect. cutis faciei p. oper. pro cancer	1	Plastik med skaftad lambå. Senare transplant. enl. <i>Thiersch</i>	1	—	—	
<i>Sjukdomar i munhålan, svalget och matstrupen.</i>						
Gränuloma radices dentis	2	Extractio dentis + excochleatio	2	—	—	
Cystis radices dentis	6	Exstirpation	6	—	—	
» » » » c. osteit. et sinuit. max. chron.	1	» + oper. enl. <i>Caldwell-Luc</i>	1	—	—	
Cystis follicularis.....	2	Exstirpation	2	—	—	
Angioma linguæ	1	»	1	—	—	
Hypertrophia tonsillarum	4	Tonsillectomi enl. <i>Sluder</i>	4	—	—	
Tonsillitis chronica	217	»	217	—	—	
Peritonsillitis acuta	2	»	2	—	—	
» » c. oedema laryngis	1	» + underbindning av arteria carotis externa	1	—	—	
Hæmorrhagia p. tonsillect. ...	1	Underbindning av arteria carotis externa.....	1	—	—	
Vegetat. adenoid.	113	Abrasio	113	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen		Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	död	
Tumor epipharyngis (amyloid-tumör)	1	Elektrokoagulation	1	—	
Phlegmone pharyngis lateral.	1	Incision	1	—	
Abscess. hypopharyngis e corp. alien.	1	Oesophagoscopi + incision ...	1	—	
Polyp. mucos. oesophagi	1	» + provexcision	1	—	
Cancer oesophagi	2	» + »	2	—	
D:o	7	» + radiuminlägn.	7	—	
Corpus alienum oesophagi ...	3	» + extraktion ...	3	—	
För diagnos	9	»	9	—	
<i>Sjukdomar i larynx, trachea och broncher.</i>					
Pharyngo-laryngo-tracheitis ac. c. oedema laryngis	1	Tracheotomia superior	—	—	1 607.
Stenosis laryngis	1	D:o	1	—	
D:o	1	Tracheotomia inferior	1	—	
D:o et tracheæ ...	2	Laryngo-tracheostomi + inläggning av dilatationsprotes och kanyl	2	—	
Laryngo-tracheostomia	1	Osteoplastisk slutning, seance I	1	—	
Abscessus laryngis	1	Incision	1	—	
Tuberculosis laryngis	2	Laryngoscopia directa enl. <i>Haslinger</i> + elektrokoagulation	2	—	(Samma pat.)
Fibroma laryngis	1	Extirpation	1	—	
Cancer »	2	Provexcision	2	—	
Corpus alienum bronchi	1	Bronchoscopi + extraktion ...	1	—	
D:o	1	Tracheotomi + bronchoscopi + extraktion	—	—	1 399.
Struma maligna c. perfor. et stenosis tracheæ	1	Bronchoscopi + provexcision	—	1	
<i>Andra sjukdomar.</i>					
Dacryocystitis chron. vel dacryostenosis	2	Dacryocysto-rhinostomia enl. <i>West</i>	2	—	
Lymphadenitis purul. colli	1	Incision	1	—	

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-,
näs- och hals-sjukdomar för år 1929 angående operativt behandlade
sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade
patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
<i>Sjukdomar i öronen.</i>		
Atheroma auricul.....	3	Exstirpation.
Cystis dermoides auriculæ	1	»
Corpus alien. meat. auditor. extern.....	4	Extraktion.
Otitis externa circumscripta	19	Incision.
Otitis media acuta	195	Paracentes.
Sår efter oper. för akut mastoidit.....	1	Sekundärsutur.
Abscess. in cicatric. reg. mastoid.....	1	Incision.
Otitis media chron. polyp.....	4	Evulsio polypi.
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>		
Furunculus vestibuli nasi.....	8	Incision.
Corpus alien. cavi nasi	1	Extraktion.
Polyp. cavi nasi.....	6	Evulsio polypi.
Synechia intranasalis	3	Lysis.
Tumor cavi nasi	2	Provexcision.
Fractura oss. nasal.	2	Reposition.
<i>Sjukdomar i munhålan, svalget samt matstrupen.</i>		
Cystis radices dentis.....	2	Exstirpation.
Vegetat. adenoid.	304	Abrasio.
Tonsillitis chronica	45	Tonsillectomia duplex.
Peritonsillitis acuta purul.	68	Incision.
Corpus alienum tonsill.	5	Extraktion.
» » hypopharyngis	3	»
» » oesophagi.....	2	Oesophagoscopi + extraktion.
Suspicio cancer. tonsill.	1	Provexcision.
Cancer pharyngis	1	»
» oesophagi	1	Oesophagoscopi + provexcision.
<i>Sjukdomar i larynx, trachea och broncher.</i>		
Polypus introitus laryngis	1	Exstirpation.
Tumor plicæ vocal.	1	Provexcision.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-,
näs- och hals-sjukdomar för år 1929 angående för skador intagna,
med hänsyn dels till skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
I. Skadans natur.						
Vulnus contusum nasi	2	—	2	—	—	2
Fractura complic. oss. nasal.....	1	1	2	—	1	1
Fractura complic. comminut. faciei.....	1	—	1	1	—	—
Fractura septi nasi c. hæmatoma infect.	1	—	1	—	—	1
Fractura oss. maxill.	1	—	1	—	—	1
Fractura baseos cranii c. destruct. labyrinth.	1	—	1	—	1	—
Vulnus sclopetar. reg. auric. c. corp. alien. proc. mastoid.	1	—	1	—	—	1
Contusio laryngis c. ruptur. mucos. sin. Morgagni...	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp I	9	1	10	1	2	7
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Vid cirkelsåg i träindustri.....	1	—	1	—	1	—
Vid sjöfart	1	—	1	—	1	—
Fall från stege.....	1	—	1	—	—	1
Genom nedstörtande hisskorg.....	1	—	1	—	—	1
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Halkning på gatan	—	1	1	—	—	1
I följd av svimning	1	—	1	—	—	1
Knytnävslag.....	3	—	3	1	—	2
C. Själmordsförsök.						
Med skjutvapen	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp II	9	1	10	1	2	7

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets ögon-avdelning för år
1929 angående intagna sjukdomsfall.

Sjukdom	Intagna	
	män	kvinnor
I.		
Cataracta congenita.....	3	2
Blennorrhæa neonat. non gon.....	3	3
XVIII.		
Abscessus palpebræ	—	2
Entropium.....	1	—
Ectropium.....	3	—
Conjunctivitis acuta	6	2
» gonorrh.	—	1
Pemphigus conjunctivæ.....	—	1
Dacryocyst. chron. cat.	4	4
» phlegmonos.	—	6
Pterygium.....	2	—
Keratitis	9	8
» fascicularis	3	1
» profunda	—	1
» parenchymatosa	—	1
» ulcerosa.....	1	5
» dendritica	1	—
» herpetica	2	1
» phlyctænulosa	5	9
Ulcus corneæ serpens.....	14	2
»	1	—
Scleritis, sclerokeratitis	2	7
Iritis, iridocyclitis	35	15
Seclusio pupillæ	1	2
Occlusio	—	1
Prolaps iridis	10	—
Cataracta senilis	23	27
» compl.	1	1
» traumat.	7	2
» sec.	1	1
Glaucoma simplex.....	6	8
» inflam.	—	4
» absolut.	1	1
Chorioidit. supp. Panophtalmitis	2	—
Abscess. retrobulb.	1	—
Amotio retinæ.....	1	—
Neuritis retrobulbaris	1	1
Atrophia nervi optic.	1	1
Embolia arter. central. retinæ.....	1	—
Hæmorrhagia intrabulbaris	2	—
Strabism. concom.	2	4
XIX.		
Sarcoma intrabulbaris.....	—	1
Glioma retinæ	1	—

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets ögon-avdelning för år 1929 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död
Abscess. palpebræ	1	Incision	1	—	—
Entropium	3	Plastisk op.	3	—	—
Ectropium	1	» »	1	—	—
Trichiasis	1	Op. enl. <i>Spencer-Watson</i>	1	—	—
Dacryocyst. chron.	6	Exstirp. sacci lacr.	6	—	—
» »	3	Dacryocystorhinostomi enl. <i>Toti</i>	3	—	—
» phlegmon.	4	Petits op.	4	—	—
Pterygium	1	Excision	1	—	—
Vulnus perf. scleræ	5	Conjunctivalsutur	5	—	—
Staphyloma »	1	Enucleatio bulbi	1	—	—
Ulcus corneæ serp.	5	Elektrokauterisation	5	—	—
Keratitis ulceros. traum.	11	»	11	—	—
» marginal.	1	»	1	—	—
» fascicular.	8	»	8	—	—
» scrof. perf.	1	Conjunctivalplastik	1	—	—
Ruptura bulbi	3	Enucleatio bulbi	3	—	—
» »	2	Exenteratio »	2	—	—
Prolapsus iridis	10	Excision	10	—	—
Synechia anterior.	1	Genomskärning	1	—	—
Seclusio pupillæ	3	Iridectomia	3	—	—
Iridocycl. traum.	5	Enucleatio bulbi	5	—	—
Cataract. senil	50	Extract. cat. c. iridect.	50	—	—
» traum.	7	Evacuation	7	—	—
» »	9	Discision	9	—	—
» complic.	1	Iridectomia	1	—	—
» zonular.	10	Discision	10	—	—
» »	5	Evacuation	5	—	—
» secundar.	9	Discision	9	—	—
Glaucoma simpl.	5	Trepanation enl. <i>Elliot</i>	5	—	—
» »	9	Cyclodialys.	9	—	—
» inflam.	2	Iridectomia	2	—	—
» absol.	1	Enucleatio bulb.	1	—	—
» secund.	1	» »	1	—	—
Panophthalmitis	2	Exenteratio »	2	—	—
Corpus alien. intrab. (ej magnetisk) ..	1	Extractio	1	—	—
» »	18	Magnetextraktion	10	8	—
Tumor intrabulb.	1	Enucleatio bulbi	1	—	—
Gliom. retinae	1	» »	1	—	—
Strabismus converg.	1	Framläggning av rect. ext.	1	—	—
» diverg.	5	» » » int. + tenot.	5	—	—
		musc. rect. ext.	5	—	—

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1929 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Corpus alien. palpebræ	1	Extractio.
Phlegmon. »	3	Incision.
Vulnus lacerat. »	4	Sutur.
Trichiasis	2	Op. enl. Flarer.
Ectropium	1	» » Szymanowski.
»	1	Plastisk op.
Hordeolum	18	Incision.
Chalazion	81	Exstirpation.
Epifora	19	Bowmans op.
Skrumpning av conjunctivalsäck.....	1	Plastisk op.
Dacryocyst. chron. cat.	46	Exstirp. sac. lacrim.
» phlegm.	13	Petits op.
Cysta prælacrimalis.....	1	Exstirpation.
Stenos. canal. lacr.	6	Sondering i narkos.
Pterygium	3	Excision.
Corpus alien. in corneæ	3	Magnetextraktion.
Ulcus corneæ serpens.....	2	Enucleation.
» »	4	Elektrokauterisation.
Keratitis traumat.	118	»
» fascicularis	4	»
Vulnus perf. bulbi	3	Enucleation.
» » scleræ	2	Conjunctivalsutur.
Prolaps iridis	4	Excision.
Iridocycl. traumat.	11	Enucleation.
Phtisis bulbi.....	1	»
Sarcoma intrabulb.	1	»
Glaucoma absolut.	1	»
Panophtalmis	2	Evisceration.
Ruptura bulbi c. prolaps total iridis	1	»
Strabism. converg.	19	Tenot. musc. rect. int.
» diverg.	1	» » » ext.
Cysta dermoid. reg. temp.	2	Exstirpation.
Verruca palpebræ	3	»
Atheroma »	1	»
Xantelasma »	1	»
Polypus conjunctivæ	3	»
Tumor »	2	»

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1929 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Laceratio palpebrae	2	—	2	—	—	2
Förbränning (<i>Combustio</i>) av ögat	2	—	2	—	1	1
Skada å hornhinnan	22	—	22	—	11	11
Främmande kropp inträngd i ögat	22	1	23	—	20	3
Vulnus perforans bulbi	15	2	17	—	11	6
Ruptura bulbi	3	—	3	—	3	—
Cataracta traumatica	1	1	2	—	2	—
Hæmorrhagia intrabulbaris	1	—	1	—	—	1
Exophthalmus pulsans	1	—	1	—	1	—
Summa för grupp I	69	4	73	—	49	24
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Vid hushållsgöromål	—	1	1	—	1	—
» hanterandet av hammare	15	—	15	—	13	2
» » » mejsel	4	—	4	—	1	3
» arbetsmaskiner inom jordbruk: tröskverk	1	—	1	—	1	—
» andra maskiner	1	—	1	—	1	—
Vid arbetsmaskiner inom industri:						
gruvdrift och malmförädling	1	—	1	—	1	—
jord-, sten- och glasindustri	10	—	10	—	5	5
trävaruindustri: andra maskinella anordningar ...	1	—	1	—	—	1
metall- och maskinindustri:						
ångmaskiner och transmissioner	2	—	2	—	1	1
elektriska motorer och ledningar	2	—	2	—	2	—
trämasse- och pappersindustri	1	—	1	—	—	1
kemisk-teknisk- och belysningsindustri	1	—	1	—	1	—
Genom beröring med hett vatten, ånga	1	—	1	—	1	—
» » » smält el. het metall, glas m. m.	1	—	1	—	—	1
» » » syror eller alkalier	1	—	1	—	1	—
» sprängskott	2	—	2	—	2	—
Vid hanterandet av dynamit o. a. explosiva ämnen	2	—	2	—	1	1
Genom inträngande föremål, såsom träflisor, spikar, glasskärvor	7	1	8	—	5	3
Vid militärtjänst, tjänst vid poliskår, brandkår	1	—	1	—	1	—
Slag av trädgren	1	—	1	—	1	—
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Under resa med motorfordon	1	—	1	—	1	—
Genom på- eller överkörning av spårvagn	—	1	1	—	1	—
Vid sport och gymnastik: lek	9	1	10	—	7	3
Vid slagsmål och överfall	1	—	1	—	—	1
Fall, halkning	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp II	69	4	73	—	49	24

Årsrapport från Röntgenavdelningen år 1929.

I. Röntgenundersökningar.

	1927	1928	1929
Antal undersökta patienter	8,857	10,173	12,153
* diariieförda radiogram	29,461	36,372	49,692

Röntgenundersökningarnas fördelning framgår av
nedanstående tabell:

Kroppsdel	Negativt fynd	Fraktur eller luxation	Inflammatorisk förändring och lues	Tuberkulos	Tumör	Konkrement eller främmande kropp	Deformitet
Skelett och ledgångar	1,890	2,018	1,289	118	122	106	214
Respirationsorgan	483	—	874	1,282	89	—	13
Näsans bihålor	87	—	134	—	1	—	6
Cirkulationsorgan	62	—	77	—	—	—	118
Digestionsorgan	679	—	1,127	—	149	3	332
Gallblåsa	—	—	158	—	—	—	—
Urinorgan	316	—	3	2	22	101	106
Tänder	—	—	172	—	—	—	—
Summa	3,517	2,018	3,834	1,402	383	210	789

Undersökningarna fördela sig på följande sätt:

Från medicinska avdelningen	2,385
» kirurgiska »	3,113
» tuberkulos »	172
* ögon »	14
» öron »	253
» röntgen »	56
» stadens och sjukhusets polikliniker	4,999
» » sjukhus	524
Andra patienter	637

Summa 12,153

II. Röntgen- och Radiumbehandling.

A. Uppgift på antalet behandlingar och patienter 1929.

	1927	1928	1929
Röntgenbehandlingar hava givits i ett antal enkeldoser av	10,225	9,845	9,806
Radiumbehandlingar hava givits i ett antal enkeldoser av	485	615	385
Antalet behandlade patienter utgjorde	1,425	1,555	1,581
därav:			
Å sjukhuset intagna på radiologiska avd.....	207	294	240
På övriga sjukhusavd.	121	141	188
Från stadens och sjukhusets polikliniker	630	670	693
Övriga patienter	467	470	460
Summa	1,425	1,575	1,581

B. Uppgift på å radiologiska avdelningen intagna patienter 1929.

Diagnos	Vårdade	Diagnos	Vårdade
Lymphogranulomatosis.....	1	Sarcoma ethmoidalis	1
Tbc. cutis	1	» pedis	1
Ulcus chron. cutis.....	2	Parotisblandsvulst	1
Eczema	5	Fibrosarcoma	1
Papilloma	1	Tumor utan p.-a. d.	3
Carcinoma cutis.....	43	Hämangioma.....	9
» palpebræ.....	3	Angioma	1
» nasi	5	Verrucæ	2
» gingivæ, buccæ	2	Clavus	1
» orbitæ	1	Struma	3
» labii	18	» maligna	3
» oesophagi	2	Morbus Basedowi.....	6
» ventriculi	2	Asthma bronchiale	1
» recti	5	Morbus Sternberg.....	2
» mammae	12	Dysthyreoidismus	2
» prostatae	2	Adenoma	1
» vulvæ	3	Cysta dermoid	1
» vaginae	5	Phlegmone	1
» corporis uteri	19	Fistula ani	1
» colli	32	Myoma uteri	3
» ovarii	6	Meno- s. metrorrhagia climact.	8
» coli	1	Insania (steriliseringsbehandl.)	2
Sarcoma capillitii	1	Leukämia	1
» maxillæ	1	Splenomegalia	1
» abdominis	2	Andra sjukdomar (för radiologisk under- sökning)	10
» vaginae	2		

Anm. Många av dessa patienter hava varit intagna flera gånger för behandling.

C. Uppgift på behandlade sjukdomsfall 1929.

Diagnos	Antal	Diagnos	Antal
<i>Tuberkulos.</i>		<i>Sjukdomar i endokrina organ.</i>	
Tbc. lymphogland.	233	Dysthyreosis	3
» cutis, lupus vulgaris ..	5	Morbus Basedowi	24
» renis	1	Struma	3
» tendovaginitis	1	» maligna	5
» dorsi	1	» adenomatosa	6
» peritonei	1	Acromegalia	1
» salping	1	Tumor hypophyseos	6
» mammae	1	Hyperthyreosis	1
» fistula reg. ani	2	Parotisblandsvulst	3
Lupus erythematodes	5	<i>Sjukdomar i nervsystemet.</i>	
Spondylitis tuberculosa	1	Otosclerosis	2
Lymphogranulomatosis	1	Sclerosis disseminata	24
<i>Inflammationer o. a.</i>		Neuralgia, neuritis	22
Actinomycosis	3	Parkinsonismus	3
Vulnus infectum abscess.	17	Syringomyelia	2
Fistula	3	Sclerosis amyotrophic.	1
Arthritis	31	Myelitis	1
Periostitis alveolaris	1	Torticollis spastic.	2
» ulnae	1	Tumor cerebri	9
Gonarthrits	3	» medullæ spinal.	1
Paronychia	10	<i>Sjukdomar i andra organ.</i>	
Panaritium	4	Tumor mediastini	4
Glossitis	1	Cirrhosis hepatis	1
Ulcus chron. cutis	8	Asthma bronchiale	8
Phlegmone	14	Encephalitis chron.	1
Bursitis	3	<i>Gynekologiska sjukdomar</i>	
Omarthrits	4	(utom maligna tumörer).	
Rheumat. musc.	1	Meno- s. metrorrhagia, metropathia	
Peritendinitis	7	climact.	37
Polyarthrits rheumat.	7	Myoma uteri	16
Dolores humeri	2	Dysmenorrhea	3
Distorsio »	1	Cervicitis	1
Colitis chron.	1	Errosiones port. vagin.	1
Cysta dermoid.	1	Steriliseringssbehandling	6
Proctitis	1	<i>Hud- och hårsjukdomar.</i>	
Tonsillitis	4	Eczema	95
Mastitis	4	Acne, furunculosis	39
Synovitis	1	Pruritus, prurigo	25
Bronchopneumonia	1	Dermatitis	1
Osteomyelitis	1	Perniones	8
<i>Blodsjukdomar.</i>		Psoriasis	11
Leukæmia myeloides	14	Sycosis barbæ	4
» lymphatica	5	Trichophytia	12
Polycythemia	1	Favus	1
Splenomegalia	1	Xanthelasma	2
Anæmia (Morbus Banti)	1	Erythema	1
Morbus Sternberg	7	Herpes Zoster	2
Hämorrhagisk diates	2		

Diagnos	Antal	Diagnos	Antal
Otitis externa	5	Carcinoma mammae	99
Hidroadeniis	30	» prostatae	3
Hypertrichosis	1	» vesicae urinar.	2
Hyperhidrosis	1	» penis	2
Unguis incarnatus infectus	1	» vulvae	8
Pediculosis	1	» vaginae	9
		» colli uteri	73
		» corporis uteri	16
		» ovarii	12
		» lymphogland.	2
		» thoracis	1
		» pulmonum	1
		» parotis	1
		» inguinalis	1
<i>Benigna tumörer.</i>		Sarcoma, samtliga fall	85
Atheroma	2	» cutis	2
Papilloma	18	» occipitalis	1
Verruca	100	» reg. ethmoidalis	1
Clavus	17	» maxillae	1
Tumor keloides	11	» gingivae	1
Condyloma	1	» mandibulae	1
Fibroma	5	» palatini	1
Nævus	12	» epipharyngis	2
Hæmangioma	72	» capillitii	1
Fibrolipoma	1	» pedis	2
Adenoma	3	» cruris	3
Cicatrix	2	» scapulae	1
Hyperplasia nasi	1	» colli	3
Hypertrophia prostatae	5	» abdominis	3
Contractura	1	» peritonei	2
		» pelvis	5
		» uteri	2
		» ovarii	1
		» vaginae	1
		» testis	3
		» scroti	1
		» organ. alior.	5
		Lymphosarcoma	4
		Melanosarcoma	2
		Fibrosarcoma	7
		Epithelioma	2
		Myxochondrosarcoma	1
		Myxoma	1
		Cystadenoma	1
		Lymphogranulomatosis	2
		Teratoma	1
		Tumor utan p.-a. d.	21
<i>Maligna tumörer.</i>			
Carcinoma, samtliga fall	388		
» cutis	74		
» infraorbitalis	1		
» palpebrae	5		
» auriculae	3		
» labii	28		
» palatini	1		
» maxillae	2		
» mandibulae	2		
» nasi	6		
» gingivae, buccae	4		
» linguae	6		
» oesophagi	3		
» ventriculi	2		
» recti	13		
» coli	5		
» vertebrae	2		
» laryngis	1		

Årsberättelse från Göteborgs stads patol.-anatomiska och bakteriologiska laboratorium 1929.

Patologisk-anatomiska avdelningen.

I. Histologiska undersökningar.

För Sahlgrenska sjukhuset ha utförts	804 st.
» stadens övriga sjukhus ha utförts	610 »
» andra sjukhus och läkare ha utförts	1639 »
	<hr/>
	Summa 3053 st.

II. Obduktioner.

För Sahlgrenska sjukhuset ha utförts	522 st.
» stadens övriga sjukhus »	231 »
» Gibraltar »	501 »
Polisobduktioner	42 »
	<hr/>
	Summa 1,296 st.

Bakteriologisk-serologiska avdelningen.

Agglutinationsreaktion för diagnos av tyfus, paratyfus, dysenteri	1,049
» » » febris undulans	1,049
Fæces- och urinundersökning för diagnos av tyfus	1,280
» » » » dysenteri	27
Undersökning av annat material fr. människa för diagnos av tyfus	2
» » mjölk för diagnos av tyfus	5
» » vatten » » »	6
Blododling för tyfus- och undulansdiagnos	93
» » sepsisdiagnos	184
Difteriprov	2,727
Tbc.-undersökning av sputum	607
» » » urin	724
Bakt. undersökning av urin	1,986
» » » var. punktat m. m.	903
Kikhostundersökning	6
Calmettevaccin, antal färdiggjorda satser	29
Vaccinberedningar	717
Wassermannprov	11,414
Marsvinsprov	297
Blodräkning	85
Sänkningsreaktion	72
Colititrering av vatten	1,366
Bakterieundersökning av vatten	3,585
	<hr/>
	Summa 28,213

Sjuksköterskeskolan vid Allm. och Sahlgrenska sjukhuset.

(Godkänd av staten från och med år 1923).

Årsberättelse för år 1929.

Skolans styrelse utgöres av sjukhusets förvaltningsråd. Närmast hava skolans angelägenheter handhafs av sjukhusets styresman med biträde av föreståndarinnan och instruktionssköterskan.

Skolans organisation och planen för dess verksamhet, ävensom dess ekonomiska förutsättningar, hava varit desamma som föregående år. Kursen är 3-årig och förlagd — förutom till olika avdelningar å A. S. S. — ävenledes till Göteborgs Barnsjukhus, Göteborgs Epidemisjukhus, Göteborgs Hospital, Holtermanska Sjukhuset, Ekmanska Sjukhuset och Renströmska Sjukhuset, samtliga i Göteborg samt till Malmö Allm. Sjukhus' Barnbördsavdelning.

Vid sjuksköterskeskolan hava under året tvenne kurser tagit sin början, en den 1 april med 21 elever och en den 1 oktober med 26 elever. Till den förra har inlämnats 72 ansökningar, till den senare 93. Av dessa 165 sökande fyllde 154 de fordringar på skolunderbyggnad, som Kungl. Medicinalstyrelsen uppställer för antagande till elev vid av staten godkänd sjuksköterskeskola. Antagande till ordinarie elev har föregåtts av en 2 månaders provtjänstgöring, vartill 86 sökande inkallats och 74 fullgjort sådan tjänstgöring. Vid årsskiftet 1928—29 räknade skolan 180 elever och vid årsskiftet 1929—30 174 elever, fördelade på 6 kurser.

3 förkurser på 2½ månader vardera hava hållits å Caroline Wijks Sjuksköterskehem, varvid varje kurs erhållit ungefär 350 lektioner. I kursen ingår undervisning uti etik, sjukvårdslära, sjukvårdens historia, anatomi, fysiologi, hygien, bakteriologi och epidemiologi, svenska språket, samhällslära, kulturhistoria, fysik och kemi, hushållskemi och bokföring samt dessutom övning uti matlagning (dietmat såväl som smårätter), sömnad, motionsgymnastik och sång.

Omedelbart efter förkursens avslutning har för eleverna det praktiska arbetet vidtagit å sjukhuset.

Under första elevåret hava eleverna erhållit undervisning i medicin, epidemiologi, kirurgi och laboratoriearbete med inalles 59 lektioner för vardera vår- och höstkurs.

Under andra året hava eleverna tjänstgjort å ovan nämnda av stadens m. fl. sjukhus. Å hospitalet tjänstgörande elever hava erhållit undervisning i sinnessjukvård, varje avdelning elever under 15 lektioner.

Under tredje året hava eleverna tjänstgjort som »provsystrar» inom sjukhuset samt i möjligaste mån erhållit specialutbildning. Teoretisk undervisning uti etik, sjukvårdslära, barnavård och barnsjukvård, kvinnlig hygien m. m., vanförevård, pastoralvård, biologi, allmän och social hygien ingår i denna tid, varjämte överblick och repetition företages. Sista årets undervisning är fördelad på 70 lektioner för varje kurs.

Efter den 3-åriga kursens avslutning har största delen av de utexaminerade sjuksköterskorna kvarstannat såsom assistentsköterskor eller sjuksköterskevikarier. För assistentsköterskor finnas följande tjänster på ett års tid:

å kir. op.-avd.	2
» » poliklinik	2
» öronop.-avd.	1
» röntgenavd.	2
» kvinnl. kir. avd.	3
» klin. laboratorium	1
» ljusavd.	1
» konv. avd.	1
» Barnsjukhusets med. avd.	1
som »löpare»	2
	<hr/>
	Summa 16 tjänster

Vidare hava assistentsköterskorna vikarierat som avd. sköterskor m. m. å Göteborgs stads samtliga sjukhus, dels under semester, dels under sjukdom och tjänstledighet, samt tidvis utfört natttjänstgöring. Inalles hava 78 assistentsköterskor eller sjuksköterskevikarier under längre eller kortare tid tjänstgjort sammanlagt 426½ månader, varav 102¼ månader varit vikariat för avdelningssköterskor m. fl.

Semester har tilldelats eleverna och assistentsköterskorna: under 1:sta året 3 veckor, under 2:dra året 1 mån. under 3:dje året 1 mån. och under assistentsköterskeåret 1 mån.

Under året hava 45 elever avslutat fullständig 3-årig kurs. Före avslutningen hava elevernas kunskaper prövats i examen med Doktorerna Gösta Göthlin, Sven Johansson och Ruben Lundberg samt instruktions-sköterskan som examinatorer inför sjukhusets förvaltningsråd och överläkare, elevskolans lärare och föreståndarinna samt sjukhusets sköterskor m. fl. inbjudna.

Det praktiska arbetet har varit förlagt till följande sjukhus:

Allm. och Sahlgrenska Sjukhuset....	med 135 platser
Göteborgs Barnsjukhus	» 10 »
» Epidemisjukhus	» 10 »
» Hospital	» 7 »
Holtermanska Sjukhuset, Göteborg..	» 2 »
Ekmaniska Sjukhuset, Göteborg	» 1 »
Renströmska Sjukhuset	» 2 »
Malmö Allm. Sjukhus' B. B.-avd. ..	» 5 »

Summa 172 platser.

Tjänstgöringen å Barnsjukhuset har för de elever, som tjänstgjort å Spädbarnsavd., varit 4—6 månader, för elever å op.-avd. 3—4 mån., för övriga elever 2—4 mån. Av under året 49 tjänstgörande elever ha-

va 7 elever erhållit utbildning i spädbarnsvård. Vidare har en elev avslutat sin 1-åriga specialutbildning i barnsjukvård.

I och med Tbc.-avdelningens förflyttning från A. S. S. till Renströmska Sjukhuset i juli 1929 hava fr. o. m. denna tid 2 elevplatser beretts skolans elever å Renströmska Sjukhuset med en tjänstgörings-tid för var och en av 2 mån. Under kalenderår komma alltså 12 elever att erhålla utbildning i tbc.-vård.

Tjänstgöringen å Epidemisjukhuset, Holtermanska Sjukhuset och Malmö Allm. Sjukhus' B. B.-avd. har varit 2 mån., å Ekmanska Sjukhusets op.-avd. och poliklinik 3 mån. samt å Hospitalet 4 mån.

Å Barnsjukhuset	hava tjänstgjort inalles	49 elever under	125 mån.
» Epidemisjukhuset	» » »	60 » »	122 ¹ / ₂ »
» Hospitalet	» » »	21 » »	84 »
» Holterm. sjukhuset	» » »	14 » »	24 »
» Ekmanska »	» » »	4 » »	12 »
» Renströmska »	» » »	6 » »	11 »
» Malmö A. S:s B. B.-avd. »	» » »	30 » »	60 »

Summa 184 elever under 438¹/₂ mån.

Specialutbildning har följande antal elever under året erhållit och avslutat:

å A. S. S:s op.-avd.....	2 elever med 12—13 mån. tj.-gör.	25 ¹ / ₂ mån.
» » »	7 » » 4 » »	28 »
» » kir. pol.	3 » » 6—7 » »	19 »
» » öronop.-avd....	7 » » 3—6 » »	30 »
» » röntgenavd. ...	9 » » 4—7 » »	50 »
» » klin. lab.	5 » » 5 ¹ / ₂ —8 » »	28 ¹ / ₂ »

Summa 33 elever under 181 mån.

Bland eleverna jämte provelever (häri inräknade elever f. t. tjänstgörande å alla stadens m. fl. sjukhus), varvid ungefärliga antalet uppgår till 180 hava 173 sjukdomsfall inträffat under året och sjukvårdsdagarnas antal varit 2,106.

Göteborgs Barnsjukhus.

Å kirurgiska avdelningen år 1929 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
	Läpp- och gommissbildn.	14	10	—	—
	Hypospadiä	1	—	—	—
	Spina bifida	—	1	—	—
	Torticollis congen.....	—	3	—	—
	Megacolon »	2	—	—	—
	Syndaktylia	1	—	—	—
	Strict. cong. intest.	1	—	1	—
	Coxa vara congen.	1	—	—	—
	Luxatio coxæ congen.	1	3	—	—
	Atresia ani »	2	—	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia	4	4	1	2
	Abscessus. Phlegmone	115	64	—	—
22	Erysipelas	12	7	1	—
23	Scarlatina	6	9	—	—
24	Diphtheria.....	—	3	—	—
26	Rubeola	—	1	—	—
27	Parotitis epidemica	2	—	—	—
28	Pertussis	2	1	—	—
29	Influenza epidemica.....	4	1	—	—
30	Variola inoculata	—	1	—	—
31	Varicellæ.....	4	3	—	—
33	Typhus abdominalis	—	1	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	51	39	3	1
	» pulmonum	2	2	1	—
	» miliaris	1	—	1	—
	» cerebri. Meningitis tuberc.	—	1	—	—
	» ossium et articularum	28	13	1	—
	» lymphoglandularum	24	19	—	—
	» peritonei	2	2	1	—
	» cutis.....	1	3	—	—
	» organorum aliorum	—	1	—	—
	Oxyuris	1	—	—	—
	Ascaris.....	—	1	—	—
	Observations pat.	29	30	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	1	1	—	—
64	Hæmophilia	1	—	—	—
	Thrombopenia essentialis.....	—	1	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	1	1	—	—
69	Adipositas universalis	—	1	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	—	1	—	—
	Pares n. facialis.....	—	1	—	—
	» » » post op.....	1	—	—	—
	Sequæle post poliomyelit. ac.	3	2	—	—
98	Epilepsia.....	1	—	—	—
	Cephalalgia.....	1	1	—	—
	Neuropathia	2	—	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis	1	—	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	2	2	—	—
118	Varix	1	—	—	—
119	Thrombosis. Embolia.....	1	—	—	—
	Hæmorrhagia fun. umbil.	1	1	—	—
	» post tonsillekt.....	—	3	—	—
	» » extr. dent.	2	1	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121— 124}	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas. Sin. front.....	3	1	—	—
	» » » » » » » » max.	12	12	—	—
	» » » » » » » » ethm.	8	10	—	—
125— 127}	Morbi laryngis. Laryngitis.....	1	—	—	—
	Dev. septi nasi	5	6	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	5	3	—	—
130	Bronchiectasia	1	—	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	4	7	1	—
	» Bronchopneumonia acuta	2	2	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	16	5	2	—
	Rhinitis	2	6	—	—
139}	Hyp. conchæ	1	1	—	—
142}	Epistaxis	1	2	—	—
<i>XII. Matmältningsorganens sjukdomar.</i>					
	Caries dentis	7	11	—	—
	Periostit. alveol.	11	12	—	—
143	Stomatitis	3	1	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsill.	28	35	—	—
	» Pharyngitis acuta	1	2	—	—
145	Peritonsillitis acuta	4	4	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	151	133	—	—
	Ranula linguæ	—	1	—	—
148	Glossitis	1	—	—	—
149	Abscess. retropharyng.....	8	7	—	—
150	Stenosis oesophagi	2	—	—	—
153	Gastritis acuta	1	—	—	—
	» Entero-colitis acuta	5	5	—	—
	Ileus.....	1	1	1	—
159	Appendicitis	81	45	1	—
160	Invaginatio	7	4	3	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
161	Hernia	83	24	—	—
162	Prolapsus recti	2	—	—	—
	Contractura ani	—	1	—	—
	Fissura ani	2	—	—	—
168	Icterus catarrhalis	1	—	—	—
170	Obstipatio	4	4	—	—
171	Peritonitis acuta	6	10	1	3
172	Diverticulum ilei	1	—	—	—
	Fistula coeci post appendect.	—	1	—	—
	Incontinentia alvi	1	—	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	6	8	—	—
174	» » » » chronica. Morbus Brightii	1	—	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	3	2	1	—
177	Nephrolithiasis	3	—	—	—
	Enuresis	2	—	—	—
	Lithiasis ureteris	1	—	—	—
	Retentio urinæ	1	—	—	—
	Lithiasis urethræ	1	—	—	—
	Hæmaturia	1	—	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>					
187	Orchitis. Epididymitis	4	—	—	—
188	Phimosis. Paraphimosis	19	—	—	—
189	Hydrocele	10	—	—	—
	Retentio testis	13	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
192	Vulvitis. Vaginitis	—	2	—	—
194	Salpingo-oophoritis	—	1	—	—
196	Menorrhagia	—	1	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Rheumatismus musculorum	—	2	—	—
203	Tendovaginitis	4	—	—	—
204	Bursitis. Hygroma	2	—	—	—
205	Synovitis. Arthritis	2	6	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	1	3	—	—
	Peritendinitis chronica	—	1	—	—
209	Anchylosis	2	1	—	—
210	Pseudarthrosis	1	—	—	—
	Periarthritis supp.	1	—	—	—
	Pes equino varus	6	4	—	—
	» planus contractus	—	2	—	—
	» plano-valgus	1	—	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	8	14	—	1
214	Rachitis	6	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
	Apophysitis calcanei.....	1	—	—	—
	Scoliosis	1	4	—	—
	Exostosis.....	—	1	—	—
	Epiphyseolysis	—	1	—	—
	Morbus Köhler	1	—	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
218	Urticaria	2	—	—	—
222	Eczema	4	9	—	—
227	Ulcus chronicum	—	1	—	—
228	Impetigo	5	1	—	—
231	Furunculosis, Furunculus.....	2	4	—	—
232	Carbunculus	4	4	—	—
236	Scabies	4	—	—	—
	Atheroma	3	—	—	—
	Unguis incarnatus.....	3	2	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>					
241	Morbi meatus auditorii externi	10	13	—	—
243	Otitis media catarrhalis	64	46	—	—
»	Otitis media purulenta.....	135	116	1	1
»	Mastoiditis	49	31	—	—
»	Cholesteatoma	1	—	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>					
258	Conjunctivitis aëstivalis, catarrhalis	—	4	—	—
	» phlyctænulosa	1	2	—	—
261	Dacryocystitis purulenta	—	1	—	—
<i>XIX. Soulster.</i>					
301	Fibroma	—	3	—	—
302	Lipoma	—	1	—	—
	Fibrolipoma	1	—	—	—
308	Ganglion	1	3	—	—
311	Myelocytoma	1	—	—	—
	Sarcoma retroperitoneale.....	1	—	—	—
	» femoris	1	—	1	—
319	Cysta mediana coli	—	1	—	—
	» dermoides ovarii	—	1	—	—
	» » supraorbit.	1	—	—	—
	» ovarii torquat.....	—	1	—	—
	» follicularis maxillæ	1	—	—	—
	Granuloma dentis.....	—	4	—	—
	Nævus pigmentosus	—	1	—	—

Uppgift från *kirurgiska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år 1929 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
I.						
Fractura cranii c. impr.	2	Trep. + upplyftn. av benfragm.	2	—	—	
Fractura compl. invet. cranii c. infect.	1	Sårtolett + avbitning av benbitar	—	—	1	1724.
III.						
Otit. media ac. c. mastoidit...	72	Uppmejsling	72	—	—	
Otit. media ac. c. mastoidit. + septicæmia	1	Uppmejsling + friläggning av sinus sigm.	—	—	1	335.
Mastoidit. recidiv.	11	Revision	11	—	—	
Otit. externa	3	Incision	3	—	—	
IV.						
Deviatio, crista, spina septi nasi	8	Resectio subm.-septi nasi	8	—	—	
Rhinit. chron. hyperplast.	2	Conchotomia media	2	—	—	
Sinusit maxillæ	3	Käkspolning	3	—	—	
V.						
Cheilognathopalatoschisis	7	Läppplastik	7	—	—	
Cheiloschisis	9	»	9	—	—	
» male sanata ...	4	Korrektionsplastik	4	—	—	
Gnatouranopalatoschisis	2	Op. enl. <i>Lane-Langenbeck</i> ...	2	—	—	
Uranopalatoschisis	7	»	7	—	—	
Cysta foliculär maxill.	1	Op. enl. <i>Partsch</i>	1	—	—	
Cysta apicis dent.	2	Utskrapn. + rotspetsresektion	2	—	—	
Ranula sublingual.	1	Exstirpation	1	—	—	
Periostit. alveolaris	8	Tandextraktion + incision ...	8	—	—	
Tonsillit. chron. + veg. ad....	179	Tonsillektomia bil. + abrasio	179	—	—	
Veg. adenoid	11	Abrasio	11	—	—	
Angina phlegmonosa	15	Enukleatio tonsillæ	15	—	—	
»	2	Incision	2	—	—	
Abscess. retropharyngeal.	14	»	14	—	—	
VI.						
Torticollis congenita	2	Öppen övre och nedre tenotomi	2	—	—	
»	1	Öppen nedre tenotomi	1	—	—	
Cysta mediana colli	2	Exstirpation	2	—	—	
Lymfoma colli tbc.	13	»	13	—	—	
Lymfoma colli tbc. c. abscess...	29	Inc. + utskrapn. + jodoformglyc.	29	—	—	
Lymfadenit. sept. colli	43	Incision	43	—	—	
Stricture oesophagi	1	Gastrostomi + retrograd sondering	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
VIII.						
Lymfadenit. sept. axillæ	14	Incision	14	—	—	
Empyema pleuræ	18	Resektio costæ + pleurotomi	16	—	2	892. Sepsis. 1449. Pericardit.
» » tbc.	3	Thoracoplastik	3	—	—	
X.						
Spondylit. tbc.	5	Operation enl. <i>Albee</i>	5	—	—	
» »	2	Tömning av sänkningsabscess	2	—	—	
XIII.						
Trombopenia essential.	1	Splenektomi	1	—	—	
XV.						
Invaginatio ileo-coecalis	2	Laparotomi + desinvagination	2	—	—	
» » c. trom- bosis mesenterii	1	Laparotomi + desinvagination + serosatur å tarm	—	—	1	521.
Invaginatio ileo-coecalis c. gan- græna ilei	1	Laparotomi + resectio ilei enl. <i>Rydygier</i>	—	—	1	134.
Invaginatio ileo-colica	2	Laparotomi + desinvagination	1	—	1	582. Enterit. difterica.
» »	1	Mekanisk reposition under rtgn. kontroll	1	—	—	Samma pat.
Diverticulus ilei	1	Laparotomi + appendektomi + fixation av ileum t. caecum	1	—	—	
Invaginatio ileo-coecal.	2	Mekanisk reposition under rtgn. kontroll	2	—	—	
Strictura cong. multipl. intest. tennis et coli	1	Laparotomia explorativa	—	—	1	849.
XVI.						
Appendicit. ac. vel subac. vel chron.	53	Appendektomi + sutur	53	—	—	
Appendicit. ac. gangr.	19	» + sutur	19	—	—	
» » perf. ...	11	» + dränage ...	11	—	—	
» » perf. c. abscess	31	» + dränage ...	31	—	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. abscess	2	Laparotomi + tömning av abs- cess + dränage	2	—	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. diffusa	9	Appendektomi + dränage ...	8	—	1	633.
Abscess. fossa Douglasi post appendektomi	1	Laparotomi + dränage	1	—	—	
Appendektomi en passant	7	Appendektomi	7	—	—	
XVII.						
Hernia inguinal.	45	Op. enl. <i>Kocher</i>	45	—	—	
» »	22	Exstirpation av bråcksäck	22	—	—	
» » incarcerated	4	Rad. operation	4	—	—	
» » inguin. recidiv.	2	Op. enl. <i>Bassini-Schultén</i> ...	2	—	—	
» » c. retentio testis	3	Herniotomi + nedsyn. av testis	3	—	—	
Hernia umbilicalis	16	Radikaloperation	16	—	—	
» ventr. p. op.	4	»	4	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XVIII.						
Atresia ani cong.	2	Plastik	2	—	—	
Prolapsus recti	1	Op. enl. <i>Ekehorn</i>	1	—	—	
Abscess. ad anum	7	Incision + tamp.....	7	—	—	
XIX.						
Peritonit. diffusa purulenta ...	1	Laparotomi + appendektomi + sut. Laparotomi + dränage	1	—	—	
Peritonit. diff. purulenta ex enteritide	4	Laparotomi + appendektomi + dränage	1	—	3	835. 1476. 1643.
Peritonit. tbc.	3	Laparotomi	1	—	2	643. 568.
Ileus e strangulatione + gan- gräna intestine	1	Laparotomi + lösn. av brid + resektio ili + ileo-coecostomi	—	—	1	1506.
Sarcoma retroperitoneal.	1	Laparotomia explorativa	—	1	—	
XX.						
Nephrolithiasis.....	1	Pyelolithotomi	1	—	—	
XXII.						
Calculus in. urethra	1	Discision + extraktion	1	—	—	
Phimosis	14	Circumcision	14	—	—	
XXIV.						
Hydrocele testis	5	Radikaloperation	5	—	—	
» funiculi	11	Exstirpation	11	—	—	
Retentio testis	13	Orchidopexi	13	—	—	
XXV.						
Cysta dermoid ovarii.....	1	Laparotomi + exstirpation ...	1	—	—	
Cysta torquata ovarii.....	1	Laparotomi + exstirpation ...	1	—	—	
Salpingo-oophorit. ac.....	1	Lap. + salpingektomi unilat.	1	—	—	
XXVII.						
Pes equino-varus cong.	1	Vulpius tenotomi å achilles- senan + kilformig tarsektomi	1	—	—	
» » » »	1	Kilformig tarsektomi	1	—	—	
Pes equino post paralyt.	1	Vulpius plastik	1	—	—	
Curvatura rachit. anticr.	10	Osteotomia tibiæ + osteocla- sia fibulæ + korrekt. + gips.	10	—	—	
Curvatura anticrur. post fractur	1	Osteotomi.....	—	1	—	
Exostosis os. scapulæ	1	Avmejsling	1	—	—	
Luxatio cubiti + fractura in- vet. cubiti.....	1	Blodig rep. + bortmejsling av fragment + gips.....	1	—	—	
Fractura antibrachii	3	Blodig reposition + gips.....	3	—	—	
» supracond. humeri ...	2	Blodig rep. + catgutosteosyn- tes + gips	2	—	—	
» » »	6	Blodig rep. + Risslers stift + gips	6	—	—	
» » »	3	Trådsträck.....	3	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Fractura olecrani.....	1	Blodig rep. + Risslers stift...	1	—	—	
» epicond. humeri.....	1	Exstirpation av fragment.....	1	—	—	
» coll. chir. humeri.....	1	Blodig rep. + stift.....	1	—	—	
» claviculæ.....	3	Blodig rep. + catgutosteosyntes	3	—	—	
» anticurur.....	1	Trådsträck gnm. calcaneus.....	1	—	—	Samma patient.
» compl. anticurur.....	1	Blodig reposition.....				
Fractura femoris.....	2	Sårtoalett + reposition.....	1	—	—	
» femoris.....	3	Trådsträck enl. <i>Johansson</i>	2	—	—	
Osteomyelit. ac. humeri.....	1	Sträck enl. <i>Schmerz</i>	3	—	—	
» femor.....	2	Uppmejsling.....	1	—	—	
Osteomyelit. susp. femor.....	1	Incis. + tömning av abscess...	2	—	—	
» femor.....	1	Inc. av absc. + provborrning av benet.....	—	—	1	91. Sepsis.
» ».....	1	Uppmejsling.....	—	—	—	
» ».....	1	Tömning av abscess.....	1	—	—	
» colli ».....	2	Uppmejsling + tamp.....	2	—	—	
» crista ilei.....	1	Uppmejsling + utskrapning...	1	—	—	
Osteit. tbc. os. ilei c. abscess...	1	1) Aspiration av den frilagda abscessen. 2) Härdelimination + rivanolgipsplomb.....	1	—	—	
Tbc. genu.....	1	Utrymning av condylhård + gipsplomb.....	1	—	—	
Tbc. os cubit. c. abscess.....	1	Sekvestrotomi + uttvättning...	1	—	—	
Tbc. » ».....	1	Tömning av abscess.....	1	—	—	
Tbc. trochanter major c. abscess	1	» ».....	1	—	—	
Tbc. pedis.....	1	Talusektomi + total subperiostal utrymning av calcan + gips.....	1	—	—	
Spina ventosa dig. ped.....	1	Exarticulatio dig.....	1	—	—	
Fistula tbc. reg. inguin.....	2	Revision.....	2	—	—	
Tbc. genu.....	3	Provexcision av kapseln.....	3	—	—	
Tendovaginit. tbc. exten. hallucis.....	1	Incision + utskrapning.....	1	—	—	
Osteit. fibrosa humeri.....	1	Utrymning.....	1	—	—	
Pyarthros. genu.....	4	Arthrotomi + rödränage.....	1	—	—	
Arthrit. sept. art. humeroscapul.	1	Arthrotomi + rödränage.....	1	—	—	
Corp. alien. reg. femor.....	2	Extraktion.....	2	—	—	
Corp. alien. art. genu.....	2	Arthrotomi + extraktion.....	2	—	—	
Corp. alien. (osteosyntesmaterial).....	8	Extraktion.....	8	—	—	
Ganglion genu.....	4	Exstirpation.....	4	—	—	
Bursit. præpatell.....	1	».....	1	—	—	
Fibroma dig. man.....	1	».....	1	—	—	Samma pat.
» » recid.....	1	».....	1	—	—	
Syndaktyli.....	1	Lambåplastik.....	1	—	—	
Unguis incarnat.....	5	Op. enl. <i>König</i>	5	—	—	
XXVIII.						
Vulnus.....	9	Toalett, sutur.....	9	—	—	
Defectus cutis.....	2	Transplant. enl. <i>Thiersch</i>	2	—	—	
Furuncul. abscess., phlegmone	46	Incision.....	45	—	1	81. Sepsis.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
<i>Blodtransfusioner.</i>						
Anæmia ac.	1	Blodtransfusion	1	—	—	
» secund	3	»	3	—	—	
» gravis (trombopenia essential.)	3	»	3	—	—	

Å kirurgiska avdelningen ha under år 1929 utförts 1010 operationer, anlagts 121 gipsförband och tagits 18 gipsavgjutningar för bandage. För klußen gom hava i 2 fall proteser utförts.

Av vid sjukhuset anställd tandläkare har utförts behandling av barn såväl från kirurgiska som medicinska avdelningen.

Amalgamfyllningar	36 st.
Silikat- »	6 »
Cement- »	3 »
Rot- »	3 »

Summa 48 st.

Uppgift från *kirurgiska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år 1929 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Tons. chron. + veg. ad.....	461	Tonsillectomi + Abr.
Veg. ad.....	32	Abrasio.
Angina phlegmonosa	5	Enukleation.
Abscess sept. -retropharyn.....	5	Incision.
Lymphoma tbc. colli	8	»
Anchylogloss.....	10	Klipp.
Chalazion	3	Exstirpation.
Otitis med. ac.	135	Paracentes.
» externa	15	Incision.
Periostitis alveolaris.....	5	»
Caries dentis	94	Tandextrakt.
Angioma	1	Exstirpation.
Fibroma	1	»
Atheroma	2	»
Hämangioma.....	2	»
Hæmatoma.....	3	Punktion.
Abscessus	106	Incision.
Phlegmone.....	2	»
Lymphadenit. ac.	25	»
Furunculus	9	»
Carbunculus	5	»
Vulnus infect.	4	Revision
» contus.	28	Sutur.
» incis.	39	»
» lacerat.	6	»
Clavus.....	2	Utskrapn.
Hordeolum.....	4	Incision.
Nævus.....	3	Excision.
Cysta dermoid.	2	Exstirpation.
Ranula.....	1	»
Panaritium	26	Incision.
»	10	Evulsio ung.
Corpus alien.....	17	Extraktion.
Verruca	24	Utskrapn.
Ganglion.....	1	Exstirpation.
»	4	Discision.
Unguis incarnat.	3	König.
Mastitis ac.....	3	Incision.
Granuloma umb.	31	Klipp.
Hæmartrosis gen.	5	Punktion.
Distorsio gen.	4	»
Phimosis	6	Dilatation.
Fissura ani.....	4	»
Fractura radii.....	14	Reposition + halvgips.
» tibie	8	Halvgips.
»	1	Cirkulärgips.
» antibrachii	25	Reposition + halvgips.
» clavic.	2	» + fix.-förband.
» fibula	1	» + halvgips.
» anticur.	2	» + »
» supra condyl. humeri	4	Skena.
Subluxatio radii	16	Reposition + halvgips.
» cubiti	2	» + skena.

Kirurgiska polikliniken har under år 1929 besökts av 3,738 pat.

Uppgift från *kirurgiska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år 1929 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Sår utan komplikationer (<i>Vulnus</i>)	18	10	28	—	—	28
Kontusion (<i>Contusio</i>).....	11	6	17	—	—	17
Inträngd främmande kropp	3	2	5	—	1	4
Varbildning i följd av inträngd främmande kropp eller av skada å huden eller subkutana bindväven (<i>Sepsis</i>).....	33	12	45	1	1	43
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	2	1	3	—	—	3
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, HæmARTHROSIS</i>).....	1	—	1	—	—	1
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	6	—	6	—	2	4
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>)	64	29	93	—	7	86
» komplicerat (<i>Fractura complicata</i>)	3	—	3	—	—	3
Avskärning av muskel, sena, nerv	3	—	3	—	1	2
Krossning, avhuggning, avslitning (<i>Amputatio traumatica, Laceratio</i>), 1—2 fingrar	3	—	3	—	3	—
D:o d:o 3—5 fingrar, hand	1	—	1	—	1	—
D:o d:o Tår eller fot.....	1	—	1	—	1	—
Förbränning (<i>Combustio</i>) Fingrar, hand	—	1	1	—	—	1
» » Ansikte	1	—	1	—	—	1
» » Andra kroppsdelar	4	5	9	—	—	9
Skada å lever, mjälte, njure, urinblåsa	4	—	4	—	—	4
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>).....	24	8	32	—	—	32
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	2	—	2	1	—	1
Nedsvalda kroppar (mynt, nålar, knappar)	1	2	3	—	—	3
Skottskada	1	—	1	—	—	1
Förgiftning med svavelsyra	1	—	1	—	—	1
Andra förgiftningar (tanddroppar)	1	—	1	—	—	1
Ormbett	1	1	2	—	—	2
Summa för grupp I	189	77	266	2	17	247
II. Skadans tillkomstsätt.						
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Under resa med motorfordon	1	1	2	—	—	2
» » annat fordon.....	12	4	16	—	—	16
Genom på- eller överkörning av spårvagn	1	—	1	—	—	1
» » » motorfordon	30	8	38	—	—	38
» » » annat fordon.....	8	—	8	—	—	8
Vid sport och gymnastik:						
gymnastik	3	1	4	—	—	4
fotboll	2	—	2	—	1	1
kalkåkning	8	4	12	—	1	11
Transport	65	18	83	—	2	81

Uppgift från *medicinska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år 1929 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
	Mongolismus	2	1	—	—
2	Debilitas cong.	2	1	1	—
	Palatoschisis	—	2	—	—
	Vit. cordis congen.	1	1	1	—
	Hyperplasia thymi	—	1	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	3	1	1	—
22	Erysipelas	2	1	—	—
23	Scarlatina	1	4	—	—
24	Diphtheria	1	1	—	—
27	Parotitis epidemica	1	—	—	—
28	Pertussis	9	7	—	—
29	Influenza epidemica	24	25	1	1
31	Varicellæ	1	1	—	—
33	Typhus abdominalis	1	—	—	—
34	Paratyphus	3	7	—	—
39	Poliomyelitis anterior acuta et Polioencephalitis acuta	—	4	—	—
39 ^{1/2}	Encephalitis lethargica	3	2	1	1
40	Meningitis cerebrospinalis epidemica	3	—	2	—
	» parotitica	1	—	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	99	105	12	8
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	11	6	2	1
	» cerebri. Meningitis tuberc.	8	8	7	4
	» ossium et articularum	1	—	—	—
	» lymphoglandularum	63	73	—	—
	» pericardii	1	—	1	—
	» peritonei	1	2	1	—
	» cutis	—	2	—	—
	» ventriculi	—	1	—	1
	Pleuritis tbc.	26	20	—	—
	Tbc. miliaris	2	6	1	2
44	Syphilis hereditaria	1	1	—	—
55	Tænia	1	3	—	—
	Stomatomycosis	1	2	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
	Anæmia gravis	2	—	2	—
58	»	23	19	—	—
60	Leuchæmia acuta	—	1	—	1
65	Scorbutus	1	—	—	—
66	Purpura	3	3	—	—
<i>VI. Ännesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	8	6	—	1
69	Adipositas universalis	1	3	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
70 Polydipsia	1	—	—	—
Infantilismus	—	1	—	—
VIII. Nervsystemets sjukdomar.				
80 Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis pneumococc.	—	1	—	—
82 Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	1	—	1	—
83 Abscessus cerebri	1	—	1	—
Sequelæ post hæmorrhagia cerebri	—	3	—	—
Encephalit. post rubeol.	1	—	—	—
» vaccinat.	1	—	1	—
90 Sclerosis cerebri	1	—	—	—
93 Atrophia n. optici	1	1	—	—
Pares n. oculi	—	1	—	—
» n. abducens	1	—	—	—
Paralysis plexus brachial.	1	—	—	—
Spasmophilia	4	5	—	—
Convulsiones	10	9	—	—
Chorea	4	7	—	—
Mutismus	1	—	—	—
Morbus Raynaud	—	1	—	—
98 Epilepsia	4	5	—	—
Migræna	2	—	—	—
100 Neuropathia	40	25	—	—
101 Psychopathia	10	4	—	—
Debilitas mentis	4	3	—	—
IX. Sinnessjukdomar.				
102— 110) Insania et Idiotia	5	3	—	—
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.				
111 Pericarditis	4	3	—	2
112 Endocarditis acuta	14	21	1	2
» Myocarditis acuta	4	1	—	—
113 Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	11	11	1	—
116 Phlebitis	1	—	—	—
117 Aneurysma aortæ	—	1	—	—
120 Hypertonia	—	1	—	—
XI. Andningsorganens sjukdomar.				
121— 124) Sinusit.	—	1	—	—
125— 127) Laryngit. ac.	3	4	—	—
Bronchit. capillaris	2	—	2	—
128 Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	32	26	1	—
129 Tracheitis chron. Bronchitis chron.	—	1	—	—
130 Bronchiectasia	4	1	—	—
131 Asthma bronchiale	7	4	—	—
134 Pneumonia crouposa acuta	47	27	3	2
» Bronchopneumonia acuta	22	18	7	7
140 Empyema pleuræ	11	7	1	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis	1	2	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillar. Pharyngitis acuta	52	38	—	—
145	Peritonsillitis acuta	1	—	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum	8	4	—	—
	Vegetat. adenoid	6	5	—	—
149	Abscessus retropharyngeal.	—	1	—	—
	Achylia gastrica	1	—	—	—
153	Gastritis acuta	2	1	—	—
	Entero-colitis acuta	8	1	—	—
	Pylorospasmus	4	1	—	—
	Vomitus	2	2	—	—
158	Entero-colitis chronica	1	—	—	—
159	Appendicitis	1	—	—	—
160	Invaginatio	—	1	—	—
	Dyspepsia ac.	18	16	—	1
162	Cholera infant. Intoxicatio	3	3	—	—
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	3	—	1	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis	2	3	—	—
170	Megacolon	2	1	—	—
171	Peritonitis acuta	2	—	—	—
172	Infantilismus intestinalis	1	1	—	—
	Idiosyncrasia lactis	1	—	—	—
	Inanitio	2	—	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	11	9	—	—
174	» » » chronica. Morbus Brightii	2	3	—	1
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	3	22	—	—
176	Pyonephrosis	1	—	—	—
180	Cystitis	1	4	—	—
	Stenosis	1	—	—	—
184	Albuminuria	2	4	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
B. Kvinnliga könsorganen.					
192	Vulvitis. Vaginitis	—	1	—	—
<i>XV. Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
206	Polyarthrits rheumatica acuta	12	15	—	—
207	» » » chronica	1	2	—	—
	Kyphoscolios	1	—	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	1	—	—	—
214	Rachitis	24	22	—	—
	Apophyseitis	—	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema	20	27	—	—
218	Urticaria	—	1	—	—
220	Pemphigus	1	5	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
222	Eczema	16	19	—	—
228	Impetigo	6	4	—	—
231	Furunculosis, Furunculus.....	1	6	—	—
	Erythrodermia desquam.....	4	5	—	—
	Strophulus	4	5	—	—
	Exanthema	—	1	—	—
	Prurigo	1	1	—	—
	Ichtyosis	—	1	—	—
XVII. Öronsjukdomar.					
241	Morbi meatus auditorii externi.....	—	1	—	—
242	» tubæ Eustachii	1	—	—	—
243	Otitis media catarrhalis	1	2	—	—
»	» » purulenta.....	25	12	—	—
XVIII. Ögonsjukdomar.					
258	Conjunctivitis æstivalis, catarrhalis	2	4	—	—
	» phlyctænulosa	1	1	—	—
264	Keratitis parenchymatosa	—	1	—	—
300	Asthenopia	—	1	—	—
XIX. Souldster.					
306	Angioma.....	1	—	—	—
315	Sarcoma renis	1	—	—	—
318	Blastoma teratoides	—	1	—	—
319	Tumor cerebri	1	—	1	—
	» abdominalis	1	—	—	—
	» hypophyseos.....	—	1	—	—
	» cerebelli.....	1	1	—	—
XX. Andra sjukdomar.					
	Observatio. Nihil.....	21	24	—	—
	Diabetes insipidus	—	1	—	—
326	Dystrophia adiposogenitalis.....	1	—	—	—
	Vaccinatio antituberculosis.....	23	19	—	—

Medicinska polikliniken besöktes under året av 3,675 patienter.

Av differentierade patienter hava 9 haft cropsymptom, av dessa ha 3 eller 33%
 avlidit. För de rena svagdifferentierade är mortaliteten alltså 40%.
 Samliga patienter med cropsymptom utgjorde 37 med 6 dödsfall = 16%.
 A 27 av dessa har intet insrepp utlös. A de övriga 10 har tracheotomi
 gjorts. Av dessa ha 4 dött (mortalitet = 40%), varav 1 i bläckkollaps
 (myocardit) i samma efter insreppet samt 3 i grova influensapneumonier.
 Förutom tracheotomier ha 2 sjukhuset följande viktigare operationer utförts:

Göteborgs epidemisjukhus.

Å Epidemisjukhuset (överläkare Hj. Wennerberg) ha under år 1929 vårdats 1,175 patienter, av vilka under året intagits 1,094.

Sjukdomarna ha fördelats enligt följande tabell:

	Kvarliggande från		Intagna under		Summa vårdade		Avförda år 1929				Kvarliggande till	
	1928		1929		1929		friska		döda		1930	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Typhus	—	1	5	10	5	11	5	9	—	1	—	1
Paratyphus	—	1	29	64	29	65	26	65	2	—	1	—
Scarlatina	7	13	72	106	79	119	57	95	3	1	19	23
Diphtheria	13	21	89	136	102	157	79	125	8	5	15	27
Croup (utan difteri)	—	1	15	12	15	13	13	12	2	1	—	—
Angina	—	6	52	95	52	101	51	98	—	1	1	2
Meningitis cer. epid.	2	—	2	2	4	2	—	2	4	—	—	—
Encephalitis	1	—	—	7	1	7	1	6	—	—	—	1
Poliomyelitis ac.	—	—	—	3	—	3	—	2	—	1	—	—
Dysenteria	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—
Morbilli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Influenza	2	10	63	81	65	91	57	84	8	6	—	1
Annan sjukdom	—	3	117	133	117	136	98	126	13	10	6	—
Summa	25	56	444	650	469	706	387	625	40	26	42	55

Frånräknas de till 1930 kvarliggande äro mortalitetssiffrorna:

för samtliga sjukdomar	1,078 vårdade, 66 döda	=	6,12 %
» typhus	15 » 1 »	=	6,67 %
» paratyphus	93 » 2 »	=	2,15 %
» scarlatina	156 » 4 »	=	2,56 %
» difteri	217 » 13 »	=	5,99 %
» croup (utan difteri)	28 » 3 »	=	10,71 %
» angina	150 » 1 »	=	0,67 %
» meningitis epid. cerebr.	6 » 4 »	=	66,67 %
» encephalitis	7 » — »	=	0,00 %
» poliomyelitis ac.	3 » 1 »	=	33,33 %
» dysenteria	1 » — »	=	0,00 %
» morbilli	— » — »	=	0,00 %
» influenza	155 » 14 »	=	9,03 %
» annan sjukdom	247 » 23 »	=	9,31 %

Av differipatienterna hava 9 haft croupsymptom, av dessa ha 3 eller 33,33 % avlidit. För de rena svalgdifterierna är mortaliteten alltså 4,80 %.

Samtliga patienter med croupsymptom utgjorde 37 med 6 dödsfall = 16,21 %.

Å 27 av dessa har intet ingrepp utförts. Å de övriga 10 har tracheotomi gjorts. Av dessa ha 4 dött (mortalitet = 40 %), varav 1 i hjärtekollaps (myocardit) 1 timma efter ingreppet samt 3 i grova influensabronchiter.

Förutom tracheotomier ha å sjukhuset följande viktigare operationer utförts:

Sjukdom	Antal patienter	Operation	Utgång	
			God	Dålig
Otit. med. ac. c. mastoid.	12	Uppmejsling	10	2*
Otit. med. ac. c. mastoid. + trombos. sin. sigmoid.	2	Uppmejsling + underbindning av ven. jugularis.....	—	2
Appendicit. acuta	1	Appendectomi p. p. s.	1	—
Appendicit. ac. c. peritonit.	1	D:o + dränage	—	1
Osteit. femoris + Gonitis puru- lenta	1	Uppmejsling.....	1	—
Hypertrophia tonsil. + Veget. adenoid.	2	Tonsillotomia + Abrasio	2	—

* En död i hjärnabscess, en död i sepsis.

Uppgift från Göteborgs epidemisjukhus för år 1929 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	2	2	2	—
22	Erysipelas	—	1	—	—
23	Scarlatina	72	106	3	1
24	Diphtheria	89	136	8	5
26	Rubeola	16	15	—	—
27	Parotitis epidemica	4	—	—	—
28	Pertussis	8	6	1	2
29	Influenza epidemica	65	91	5	5
31	Varicellæ	2	2	—	—
33	Typhus abdominalis	5	10	—	1
34	Paratyphus	29	64	2	—
36	Dysenteria	—	1	—	—
39	Poliomyelitis anterior acuta et Polioencephalitis acuta	—	3	—	1
39 ^{1/2}	Encephalitis lethargica	—	7	—	—
40	Meningitis cerebrospinalis epidemica	4	2	4	—
42	Tuberculosis pulmonum. Tuberculosis laryngis	5	4	1	—
	» cerebri. Meningitis tuberc.	1	—	1	—
	» organorum aliorum	1	2	—	—
44	Syphilis acquisita	—	2	—	—
51	Malaria	4	—	—	—
57	Febris. Febricula	1	—	—	—
	» undulans	—	1	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	—	1	—	—
66	Lymphadenitis	5	5	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	—	2	—	—
70	Glykosuria	—	1	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	1	—	1	—
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis	2	2	2	1
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	3	2	—	1
84	Hemiplegia	—	1	—	—
101	Neurosis	1	—	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
112	Endocarditis acuta	1	1	—	—
	» Myocarditis acuta	7	5	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	2	4	—	1
	» Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	1	—	1	—
116	Phlebitis	—	1	—	—
119	Thrombosis. Embolia	1	3	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
XI. Andningsorganens sjukdomar.					
121-124 125-127	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	—	1	—	—
127	Laryngitis ac.	15	12	2	1
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	11	9	2	1
129	» chronica. » chronica	—	3	—	2
131	Asthma bronchiale	2	3	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	15	6	1	1
»	Bronchopneumonia acuta	39	34	3	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	4	6	—	—
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.					
143	Stomatitis. Noma	—	1	—	1
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	52	95	—	1
145	Peritonsillitis acuta	4	6	—	—
148	Glossitis	1	—	—	—
153	Gastritis acuta	1	1	—	—
»	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	1	1	—	—
159	Appendicitis	2	1	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis	—	1	—	—
171	Peritonitis acuta	2	—	—	—
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	7	10	—	—
174	» » chronica. Morbus Brightii	—	2	—	1
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	—	2	—	—
180	Cystitis	—	1	—	—
184	Uraemia	—	1	—	—
XIV. Könsorganens sjukdomar.					
A. Manliga könsorganen.					
187	Orchitis. Epididymitis	1	—	—	—
XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.					
205	Synovitis. Arthritis	—	1	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	1	3	—	—
214	Rachitis	—	1	—	—
XVI. Hudens sjukdomar.					
217	Erythema multiforme et nodosum	2	1	—	—
218	Urticaria	2	1	—	—
222	Eczema	1	1	—	—
233	Gangræna	—	1	—	—
240	Dermatitis	—	1	—	—
XVII. Öronsjukdomar.					
243	Otitis media purulenta	20	49	—	—
»	Mastoiditis	1	6	—	—
XVIII. Ögonsjukdomar.					
300	Conjunctivitis ac.	—	1	—	—
XIX. Söulster.					
320	Tumor cerebri	1	—	1	—

Årsberättelse från Göteborgs Barnbördshus år 1929.

1. Under året intagna och avförda.

Grupp	I n t a g n a										A v f ö r d a		
	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	Över 40 år	Ogifta	Giffta	Änkor och från- skilda	Först- föder- skor	Omfö- derskor	Summa intagna	Summa avförda	Därav	
												döda	till sjuk- hus
A	218	1799	955	106	651	2415	12	1369	1709	3078	3002	8	68
B { a	—	—	—	—	—	—	—	—	—	224	223	1	—
b	Intagna patienter å Gynekologiska avdelningen									584	577	9	—

Grupp A angiver kvinnor intagna för förlossning.
» B » » » av annan orsak.

Kvarligger den $\frac{1}{1}$, A: 76; B: 15

» » $\frac{31}{12}$, A: 76, därav oförl. 9; B: 13

2. Fosterlägen.

Nackbjudning: 2444. Hjässbjudning: 57. Pannbjudning: 1. Ansiktsbjudning: 7. Sättes- och fotbjudning: 125. Tvär- och snedläge: 7. Obestämt läge: 25. *Summa fosterlägen: 2666.* Förlösta före inkomsten: 14. Bland obestämda lägen: 10: Kejsarsnitt.

3. Dödsorsaker bland på anstalten avlidna kvinnor.

Förlossningsavdelningen. N:r 382: Abort. inf. m. II. para- et perimetrit purul. + peritonit. diff. supp. N:r 840: Atonia uteri + hæmorrhagia p. p. (1200). N:r 843: Bronchopneumonia pulm. sin. + foet. mort. N:r 1873: Pyelit gravidar. septicæmia post part. N:r 2130: Tbc. pulm. dx + retentio plac. total. N:r 2578: Sekundär värksvaghhet + albuminuria + trombophleb. crur. et anticrur sin. + embolia art. pulm. N:r 2866: Septico-pyæmia post abort. N:r 2840: Trombophlebit. crur. et anticrur sin. et v. cav. inf. + bronchiectasia.

Gynekolog. avdelningen. N:r 169: Abort inf. m. II + parametrit et pelveoperitonit. supp. + bronchopneumonia bilat. N:r 250: Cystadenom. ovarii sin. torquat. + ileus paralyt. N:r 369: Septicæmia post abort + endo- et parametrit + peritonit. N:r 460: Ca. corp. uteri + peritonit. diffus. N:r 500: Ca. ovarii inop. + peritonit. purul. N:r 525: Salpingo-oophorit. purul. sin. c. peritonit. purul. diffus. N:r 528: Abort inf. c. peritonit. diffus. N:r 538: Sepsis puerp. N:r 217: Grav. extrauterina sin. N:r 0224: Anæmia gravis + nephritis + myocarditis.

4. Sjukdomar och oregelbundenheter hos intagna barnaföderskor.

	Antal		Antal
Albuminuria	182	Parametrit, pelvioperitonit.	6
Nephropathia gravidarum	98	Perimetritis purulenta.....	1
Eklampsismus	23	Endometritis (post part.)	5
Eklampsia {	2	Salpingitis.....	9
		parturientium	10
		puerperarum.....	5
Nephritis chronica	6	Abscess. intraperiton.; periton.....	2
Neuroretinitis albuminurica	1	Sepsis puerperalis	2
Ablatio placenta præmatura	9	Trombophlebit. (crur. et anticrur.)	33
Mola hydatidosa	4	Varicer	4
Hydramnion	3	Ulcus varicos	1
Uræmia	1	Embolia art. pulmon.....	3
Placenta prævia totalis	7	» cerebri	1
» » partialis	3	Cysto-pyelitis	51
Lågt sittande placenta	5	Lymphangitis mammæ	31
Pelvis justo minor	17	Mastitis	1
Os coccygs som förlösningshinder... ..	1	Uterus bicornis	1
Prolapsus funiculi	6	Myoma uteri	11
Tvårläge	7	Polypus cervic. uteri	4
Primär värksvaghet	26	Cysta ovarii	2
Sekundär »	78	Tumor abdom. c. metastat.	1
Retentio placenta totalis	16	Tuberculosis pulmon.....	37
» » partialis	9	Pleuritis	2
» » » suspic.	1	Pneumonia	3
» » velamentorum	57	Tbc. laryngis	1
Hæmorrhagia in graviditet	2	Andra andningsorganens sjukdomar	7
» » sub. et post part.	142	Vitium organicum cordis	17
Abortus mensium I—III	347	Anæmia	5
» » IV—VII	106	Syphilis.....	11
Missed abortion	11	Gonorrhœ	7
Ruptura uteri imminens	2	Appendicit. acut gangr.....	1
» » cervicis	2	Andra matsmältningsorg. sjukdomar	3
» » perinei completa	5	Hudens sjukdomar	6
Psychosis	5	Angina tonsillaris	5
Ruptura vagina	2	» phlegmonosa	1
» » vulvæ traumatic. in grav.	1	Otosclerosis	1
Hæmatoma vagina et vulvæ	3	Muskelnas, ledgångarnas och ben-systemets sjukdomar	3
Lochiometra	59	Periostit. alveolar	4
Febris resorptionis in puerp.	4	Influenta	8
		Conjunctivit. phlyctän.	1

5. Digivning.

Antal mödrar (under året intagna), vilkas barn fått endast moderns mjölk	2483
D:o, vilkas barn fått moderns mjölk + konstgjord föda	22
D:o, oförmögna till digivning på grund av sjukdom	37
Summa mödrar	2542

6. Förlossningsoperationer.

Operation	Antal	Anledning	
Kejsarsnitt, abdominellt	3	Pelvis justo minor.	
	1	Missförhållande mellan huvud o. bäcken.	
	1	Nephropathia grav. + eklampsism.	
	1	Snedförträngt bäcken.	
Kejsarsnitt + sterilitetsop.	1	Myom. ut. obturat.	
Kejsarsnitt + amputat. ut. supravaginalis	1	Nephritis chron.	
Kejsarsnitt, vaginalt	1	Mola hydatidos m. V.	
	3	Abort m. V. (hæmorrhagia).	
Kejsarsnitt, vaginalt + vändning + extraktion	1	Placenta prævia total.	
	4	Tvårläge.	
	3	Placenta præv. total	
	3	» » lateral.	
	3	Lågt sittande placenta.	
	Inre vändning på fot	2	Prolapsus funiculi.
		2	Eklampsia.
		2	Duplex + primär värksvaghet.
		1	Primär värksvaghet + asfyxi.
		1	Sekundär värksvaghet.
2		Duplex + asfyxi.	
1		Ablatio placenta præm.	
7		Säte + sekundär värksvaghet.	
1		Säte + primär värksvaghet.	
1		Prolapsus funiculi.	
Nedtagning av fot + extraktion	1	Hydra m. V. + myom. uteri.	
	1	Stigande temp. + foet. mort.	
Nedtagning av fot + extrakt. + perf. å efterföljande huvud	1	Abort. m. VI + placenta prævia.	
Extraktion på säte	2	Hotande asfyxi.	
» » + perf. å efterföljande huvud	1	Sekundär värksvaghet. + hydrocephalus.	
Utdragning med tång	64	» »	
	21	Primär »	
	31	Fosterasfyxi.	
	1	Nephropathia gravidar.	
	2	Eklampsismus.	
	10	Eklampsia gravidar.	
	1	Nephritis chron.	
	2	Ablatio plac. præmatur.	
	1	Lågt sittande placenta.	
	4	Pelvis justo minor.	
1	Snedförträngt bäcken.		

Operation	Antal	Anledning
Utdragning med tång	1	Os coccygs som förlossningshinder.
	1	Hotande uterusruptur.
	3	Vitium organ. cordis.
Tångförsök + perforation + cranioclas	1	Pelvis justo minor.
	1	Sekundär värksvaghhet + asfyxi.
Utdragning med tång efter cervixklipp...	1	Primär värksvaghhet.
	1	Eklampsism + sekundär värksvaghhet.
	1	Eklampsia gravidar.
	1	Eklampsism.
Cervixklipp + perforation + cranioclas		
» + vändning på fot + extraktion	1	Ablatio plac. præm.
» + nedtagning av fot + extraktion	1	Tvärläge + prolapsus funiculi.
	1	Bronchopneumonia + dött foster.
	1	Foet. mort. + albuminuria.
	1	Sekundär värksvaghhet + foet. mort.
Perforation	2	Ablatio plac. præm. + foet. mort.
	1	Hydrocephalus.
	1	Framstupa ansiktsbjudning.
	1	Pelvis plana.
Resektion av os coccygs	1	Os coccygs som förlossningshinder.
Korrektion till vidöppen kronbj.	1	Vidöppen ansiktsbjudning.
	6	Eklampsia gravidar.
	8	Eklampsismus.
	2	Nephropathia gravidar.
Ägghinnestick	2	Nephritis chron.
	1	Foetus mort.
	2	Lågt sittande placenta.
	1	Psykosis.
	1	Tumor abdom. + ascit. + vit. org. cord.
Partus arte præmatur.	4	Eklampsismus.
	2	Relativ bäckenförträngning.
	1	Pelvis justo minor.
	2	Hyperemisis gravidar
	1	Nephritis chron. in grav. (fosterdöd).
Abort. provocatus	4	Psykosis; psykopathia.
	5	Vitium org. cord.
	10	Tbc. pulmon.
	1	Otosclerosis.
	280	Abort. m. I—III.
Abortoperation	56	» m. IV—VII.
	9	Missed abortion.
	3	Mola hydatidosa.
Inre lösning + uttagning av plac.	1	Tbc. pulm. + avdöd graviditet.
Uttagning av kvarhållen placentarbit	19	Ret. plac. total. c. hæmorrhagia.
Exploratio digital	4	» partial.
	2	Susp. ret. plac. partial.
	1	Vit. organ. cordis.
	2	Eklampsia.
Veneseccio	5	Eklampsismus.
	1	Nephritis chron.

7. På anstalten födda barn.

<i>Summa levande födda</i>	2593	<i>Summa dödfödda</i>	66
Levande födda, fullgångna	2492	Dödfödda, fullgångna	58
Av dem mankön	1309	Av dem mankön	36
» » kvinnkön	1183	» » kvinnkön	22
Levande födda, ofullgångna	101	Dödfödda, ofullgångna	8
Av dem mankön	45	Av dem mankön	3
» » kvinnkön	56	» » kvinnkön	5

Summa enkelbörder 2625. Summa tvillingbörder 34.

8. På anstalten avlidna barn.

	Efter naturlig förlossning	Efter utdragning på säte eller fot	Efter tång- förlossning	Efter annan operation	Summa	Anmärkningar
Under 1:a levnadsdygnet	15	1	—	—	16	Därav 7 debil. congen.
» 2:a »	8	—	—	—	8	» 7 » »
» 3:e »	3	—	1	—	4	» 1 » »
Övriga	6	—	1	—	7	
Summa	32	1	2	—	35	

9. Dödfödda samt dödsorsaker bland på anstalten avlidna barn.

	Antal fall		Antal fall
<i>Dödfödda.</i>		<i>Dödsorsaker</i>	
Döda <i>före</i> födelsen	32	bland på anstalten <i>avlidna</i>	
» <i>under</i> födelsen av kväv- ning	13	barn.	
» <i>under</i> födelsen av annan orsak	21	Ofullgångenhet	15
		Asphyxi	1
		Icterus	2
		Trauma. Strypt av modern före inkomsten	1
		Hämorrhagia cerebri	11
		Ruptura subseros hepatis. c. hämorrh. abd.	1
		Pneumonia	2
		Atresia coli ascend. c. ileo: Död i peritonit. acut.	1
		Ileus	1
Summa dödfödda	66	Summa avlidna barn	35

10. Levande utskrivna barns sjukdomar under vistelsen å anstalten.

	Antal fall		Antal fall
Icterus neonatorum.....	22	Fractura claviculae, brachii, fe-	
KephalhämATOMA.....	21	moris.....	2
Melæna neonatorum.....	2	Hydrocele sin conj.	1
Blenorrhæa gonorrhœica.....	1	Hæmorrhagia cerebri.....	1
» non gonorrhœica.....	26		

11. Missbildningar.

	Antal fall		Antal fall
Acrania.....	1	Polydactylia.....	1
Cheilognathopalatoschisis.....	7	Simhud i knäveckan.....	1
Hypospadiæ glandis.....	1	Atresia ani + mongol.....	1
Defect. phalang I—II dig. II—			
IV man. sin.	1		

12. Sjukdomar hos på anstalten vårdade, men där icke förlösta kvinnor.

	Antal fall		Antal fall
Graviditas.....	97	Hydrops grav.....	1
Abortus imminens.....	33	Myoma uteri.....	4
Albuminuria.....	5	Polyp. cervic. uteri.....	4
Neophropathia gravidarum.....	21	Hyperemesis.....	7
Nephritis chron.....	3	Pelvis justo minor.....	2
Hypertonia.....	1	Tbc. pulmon.....	3
Pyelocystitis.....	13	Vitium org. cordis.....	1
Hæmaturia.....	2	Spondylarthrit. reg. lumbal.....	1
Hæmorrhagia in gravid.....	13	Neurosis.....	1
Anæmia.....	4	Condyloma accum.....	1
Hydramnion.....	1	Bronchitis ac.....	2

Sjuk- och obduktionsberättelser till dödsfallen under år 1929.

Förlossningsavdelningen.

N:r 2840/28. Trombophlebit. crur. et anticrur sin. et v. cav. inf. + bronchiectasia. Inkom $^{28}/_{12}$ 1928. Död $^{24}/_{3}$ 1929.

H. W. H., 33 år, gift, I-grav. Fullgången. Normal förlossning den $^{28}/_{12}$. Den $^1/_1$ tecken på trombos i v. ben. Den $^{13}/_1$ temp. 40, låg sedan hela tiden med temp. på omkring 40. Svullnaden sträckte sig långt upp på bålen. Den $^2/_2$ talrika stora rassel å lungorna; ingen dämpning. Började tackla av allt mer och bli blek, besväras mycket av hosta och andnöd, rikligt varliknande sputum, 0 tbc., sista dagarna skummande. Mors $^{24}/_3$.

Obduktion: Hjärta dilaterat, blekt. Dubbelsidig hydrothorax. Lungor ödematösa med pneumoniska fläckar, broncherna utvidgade, med tjockt varigt innehåll. Mjälten stor och mörjig. I nedre delen av v. cava en tromb som fortsätter i båda grenarna, utfyllande såväl femoralis som samtliga bäckenvenor. Tromben fast och gulvit, ej smältande. Uterus utan tydliga förändringar, likaså adnex.

N:r 2866/28. Septico-pyæmia post abort. Inkom den $^5/_12$ 1928. Död den $^3/_1$ 1929.

K. M. T., 29 år, gift, 3-para. Sista regleringen i början av oktober. Den $^{28}/_{11}$ en ringa blödning, som upphörde efter ett par dagar. Den $^4/_12$ åter blödning + svaga värkar. Vid hitkomsten den $^6/_12$ temp. 39,5° och ringa blödning. Uterus något förstora, cervix öppen för fingret, innehåller äggdelar. Åt sidorna fritt. Pat. ligger hela tiden med temp. uppe på 40°. Den $^{12}/_{12}$ dämpning å höger lungbas + eripeterande biljud. A. t. försämrades allt mera och subkutana abscesser uppträdde här och var å ryggen samt å höger arm, vilka inciderades. Mors den $^3/_1$.

Obduktion: Båda lungorna visa i så väl övre som nedre lobar större och mindre variga smältningar med oskarpa gränser och klubbigt, något blodfärgat innehåll. I omgivningen av dessa smältningar är vävnaden lufttom med smutsgrå snittyta och skör konsistens. Mjälten mörjig. I njurarnas bark sparsamma härdar av varig smältning. Uterus något stor, i fundus en liten placentarrest utan missfärgning eller varhalt. Vid kanten av cervix på vänster sida ett antal vener fyllda av smältande tromber. Längre ut i parametriet en duvägg stor abscess. Vid vänstra sidan av sacrum, omgivande kanten, som ligger blottad, en större abscess, som även sträcker sig på sacrum baksida. I övrigt degenerativa förändringar.

N:r 382. Abort. infect. mens. II + para-et perimetrit. purulent + peritonit. diff. supp. Inkom $^{28}/_1$. Död $^{18}/_2$.

M. A., 20 år, ogift, I-grav. Sista regleringen $^{27}/_{12}$ 1928. Den $^{26}/_1$ börjande blödning. Den $^{27}/_1$ värkar. Vid inkomsten 39°. Ut. något förstora. Cervix innehåller äggdelar. Den $^3/_2$ frysning. Låg sedan

med temp. mellan 39° och 40°. Började tackla av och kråkas. Buken blev uppdriven och spänd. Den $^{11}/_2$ utfyllnad i bakre fornix. Den $^{13}/_2$ op.: Snitt över v. fossa iliaca, rikligt med var samt adhærensler mellan tarmarna, dränage i fossa douglasi. Den $^{15}/_2$ tarmfistel å h. sida. Den $^{17}/_2$ sämre, blek och med usel puls. Mors septico modo $^{18}/_2$.

Obduktion: Utbredda bronchopneumonier. I buken rikligt med var och adhærensler, utspända tarmar, uterus och adnex i svåla, som innehåller stora varsamlingar, båda tuberna och v. ovariet varigt omvandlade, uterus något förstora, i fundus en trasig massa, mörjig och missfärgad samt starkt varinfiltrerad, fortsättande genom hela väggens tjocklek.

N:r 840. Atonia uteri + hæmorrhagia p. part. (1200). Inkom $^{15}/_4$. Död $^{15}/_4$.

L. M. K., 31 år, gift, 6-para. Fullgången. Värkar började $^{15}/_4$ kl. 9. Fostret framföddes $^{15}/_4$ kl. 12,05. Då pat. vid förra förlossningen blött mycket gavs profyl. en ampull pituitrin strax efter barnets födelse. Då pat. blött 550 kbcm. och plac. ännu ej var lös gjordes Credé i narkos; med plac. följde 250 kbcm. blod. Trots secacornin och pituitrin fortsatt blödning, varför kl. 14,10 gjordes exploratio man. Stora blodlevar uttogs. Trots kraftig stimulans mors kl. 14,45.

Obduktion: Uterus bildar en slapp säck av mer än manshuvud storlek fylld av koagulerat blod. Inga placentarrester, för ö. endast tecken på anæmi.

N:r 843. Bronchopneumonia pulm. sin. + foet. mort. Inkom $^{15}/_4$. Död $^{17}/_4$.

F. G. J., 42 år, ogift, 3-para. Sista regleringen i början av juni. Ej känt fosterrörelser sedan den $^{13}/_4$. Den $^{14}/_4$ på förmiddagen frysningar, andnöd och håll i vänster sida av bröstet. Kl. 16 börjande värkar. Vid inkomsten den $^{15}/_4$ dåligt a. t., stark dyspnæ och cyanos, samt dämpning och rikligt med rassel å vänster lungbas. Inga fosterljud hördes. I. U. kl. 13,10: m. m. öppen för tre finger, huvudet stod i bäckeningsöppningen. Förlossningens avslutande fortast möjligt ansågs indicerad, varför gjordes perforation + cranioklasi och extraktion. Ingen narkos. Trots kraftig stimulans blev pat. allt sämre. Mors den $^{17}/_4$ kl. 1,30.

Obduktion: Cor något förstora med någon vänstersidig hypertrofi, i h. lungsäcken 100 kbcm. flockigt var, lungan över allt täckt av fibrinpälsar; vävnaden seg luftförande. Vänstra lungans nedre lob belagd med tunnt fibrinlager; loben något förstora, över allt lufttom, snittytan torr och kornig, av något spräcklig färg med gulgrå fläckar; vävnaden skör. I buken över allt små varsamlingar, i h. subfreniet varigt fibrin, serosan blek, klibbig. Mjälten stor och mörjig. Uterus mer än manshuvud stor, fast. Muskulaturen tydligt missfärgad med gulgröna

infiltrat av halft varig typ. Även parametriet, särskilt å höger sida, rätt starkt varinfiltrerat och cerosan grumlig och missfärgad. Adnex u. a.

N:r 1873. Pyelit gravidar. + septicæmia p. part. Inkom $\frac{9}{8}$. Död $\frac{27}{8}$.
H. M. J., 32 år, ogift, 2-para. Fullgången. Snabb spontan förlossning den $\frac{9}{8}$ utan inre undersökning. Den $\frac{11}{8}$ frysning, temp. $40,3^{\circ}$. Låg sedan med temp. mellan 39° och 41° . Den $\frac{17}{8}$: uterus stor, dåligt involverad, inga resistenser. Patienten allt sämre, slö och tidvis omöcknad. Mors den $\frac{27}{8}$, septicco modo.

Obduktion: Uterus drygt knytnävstor med mörjigt varigt innehåll och något förtjockad slapp vägg. I fundus en mörjig placentarrest. I nedre delen av corpus på bakre väggen en spansk-nöt-stor inbuktning, som vid incision visar sig motsvarad av en trasig abscesshåla med varigt innehåll och från vilken vargångar utgå bakåt åt vänster. Vänstra parametriet något infiltrerat. Inga tromber. För övrigt tecken på degeneration i parenchymatösa organen.

N:r 2130. Tbc. pulm. dx. + ret. plac. total. Inkom den $\frac{8}{9}$. Död den $\frac{8}{9}$.

A. K. G., 28 år, gift, 3-para. Sista part. 1923, inre lösning av placentan på grund av blödning. 1926 vårdad å sanatorium för lungtbc. Fullgången. Värkarne började den $\frac{8}{9}$ kl. 4. Vattnet gick samtidigt; fostret föddes kl. 14,35. Patienten blödde ymnigt efter fostrets födelse, varför Credé försöktes men utan resultat. Pat. hade då blött 1300 kbc. Inre lösning av plac. gjordes. Pat. blödde ytterligare 200 kbc., fick secacornin + kraftig stimulans (1000 kbc. NaCl lösning subkutant), men försämrades alltmer. Mors kl. 17,25.

Obduktion: Uterus bildar en mer än manshuvud stor, fullständigt slapp säck, där fastare konsistens finnes endast i bakre väggen i fundus, medan särskilt cervixdelen är synnerligen slapp och mycket utvidgad. Inga placentarrester. Övriga organ bleka.

N:r 2578. Sekundär värksvaghhet + albuminuria + trombophlebit. anticur. et crur. sin. + embolia art. pulm. Inkom den $\frac{31}{10}$. Död den $\frac{19}{12}$.

A. K. A., 25 år, gift, 1-para. Sista regleringen den $\frac{15}{1}$. Värkarne började den $\frac{31}{10}$ kl. 2,30, vattnet gick kl. 13. Kl. 16 började pat. krysta; dåliga värkar hela tiden och då huvudet syntes under två timmars tid och pat. var uttröttad gjordes tångutdragning. På femte dagen fick pat. feber samt tecken på trombos i vänster ben. Den $\frac{16}{11}$ tecken på en lindrigare lungemboli. Låg sedan och febrade emellanåt och fick upprepade attacker av små embolier. På morgonen den $\frac{19}{12}$ blev pat. plötsligt dålig, svårt håll i bröstet och svår andnöd; blekcyantisk och pulsen ej palpabel. Trots kraftig stimulans allt sämre. Mors kl. 22,50.

Obduktion: Cor av vanlig storlek. Tvärs över delningen av pulmonalis en decimeter lång, fingertjock trombstam med en enda blyerts-pennstjock gren. Tromben ligger inkilad i h. huvudgrenen, men fyller ej fullständigt den vänstra. I högra huvudgrenen vid dess förgrening ligger fixerad mot väggen en centimeter lång något tjockare trombklump. I v. iliaca en till väggen fixerad, gulgrå tromb; i h. vena iliaca blod, men vid tryck på låret uppkommer färsk, svartröd trombmassa. För övrigt intet patologiskt.

N:r 0.224/29. Anæmia gravis + nephritis + myocarditis. Inkom $14/5$. Död $14/5$.

K. N. J., 40 år, gift, V-föd. Sista regleringen den $11/9$. Varit dålig senare hälften av grossessen, haft svår andnöd. Inkom hit moribund. Dog efter 6 timmar.

Obduktion: Hjärta slappt, hjärtkött blekt och torrt, med dragning i gult. Lungor ödematösa. Njurarna svullna och med grågul teckning. Organen f. ö. bleka.

Gynekologiska avdelningen.

N:r 169 G. Abort. infect. mens II + parametrit et pelveoperitonit supp. + bronchopneumonix bil. Inkom den $22/2$. Död den $8/4$.

E. M. H., 32 år, 4-para. Sista regleringen $8/1$. Den $13/2$ ringa blödning i 3 dagar. Pat. var förkyld och kräktes. Den $21/2$ ömhet och smärta i buken. Vid inkomsten den $22/2$ temp. 39° , ingen blödning, a. t. opåverkat. Ömmar och spänner i nedre delen av buken, stark smärta vid rörelse å portio, svullnad och stark ömhet över v. adnexa. Den $27/2$ en större resistens till vänster. Den $3/3$ dämpning samt bronchiellt andningsljud å v. lungbas, den $5/3$ även å h. bas. Pat. ligger hela tiden med feber på omkring 39° . Den $15/3$ stora resistenser å båda sidor om uterus. Pat. magrade av betydligt, buken utspänd och ömmande, fick stinkande diarré, blev allt sämre. Mors $8/4$.

Obduktion: V. lungas bas febrinbelagd. Lungor överallt luftförande och sega, men med något sammanfallna fläckar i nedre loberna. I buken överallt rätt fasta adherenser, mellan vilka påträffas stora varansamlingar, smutsbrunt färgade och i h. flankern och i bäckenet med fekal tillblandning. Tunntarmarna utspända. Å nedre delen av ileum ett flertal sår med starkt aroderad serosa medan däremot slemhinnekanten ej visar starkare förändringar. Såren i regel perforerande och mynnande ut i varansamlingar. — Mjälten mörjig. Uterus utan tydliga förändringar. Båda adnexer inbäddade i adherenser. H. tuban fingertjock fylld av var. I h. ovariet stora abscesser. Organen f. ö. bleka och torra.

N:r 217 G. Graviditas extrauterin. sin. Inkom $^{10}/_4$. Död $^{10}/_4$.

D. F. H., 30 år, gift, II-grav. Sista regleringen i mitten av jan. 1929. Den $^{23}/_2$ börjande sparsam blödning, som höll på till $^{21}/_3$. Emellanåt smärtor till v. nedtill i buken. På aftonen den $^9/_4$ sjuknade pat. plötsligt med svåra smärtor i nedre delen av buken, samt svimmade. Låg sedan med värkliknande smärtor och kände yrsel och svindel. Ur status: A. t. uruselt, buken något uppdriven, ömmar starkt nedtill och till v. Pr. vagin. sparsam mörk blödning; Fossa Douglasi sidofornices utfyllda. Op. omedelbart. Buken full av blod. V. tuban duväggstor, brusten exstirperades. Fick druvsocker subkutant + kraftig stimulans, men repade sig ej utan avled strax efter op. Ingen obduktion.

N:r 250 G. Cystadenoma ovarii sin. torquat. + ileus paralyt. Inkom $^1/_6$. Död $^7/_6$.

E. M. A., 54 år, ogift, 0-para. Alltid frisk förut. Regl. som förut alltid varit regelbundna upphörde i aug. 1928. Fick åter blödning i febr., varade 4 dagar. Sedan dess ingen blödning. I januari 1929 började buken svälla. Sista tre veckorna smärtor i buken vid rörelser; kräktes något inkomstdagen. Ur status: starkt uppdriven buk, ingen defence. Nedre delen av buken utfylld av en stor rundad tumor. Uterus ligger bakåt, ej förstörad. $^3/_6$ op. æthernarkos. Stor cystiskt tumör, utgående från v. ovariet, på sina ställen adherent till tunntarmarna och omentet, innehåller 4—5 liter blodtingerad grumlig vätska. Exstirperades. H. ovariet med en knytnävstor cysta exstirp. även. Primärsutur. Efter op. visade det sig omöjligt att få igång tarmen och pat. gick till mors den $^7/_6$ med tecken på ileus.

Obduktion: I buken något grumlig vätska; serosan överallt grumlad, strimvis rodnad. Ventrikel och tarmar utspända, slappa och skvalpande. Mjälten stor och mörjig. Operationsområdet snyggt.

N:r 369 G. Septicæmia p. abort. + endo-et parametrit + peritonit. Inkom $^{25}/_8$. Död $^{30}/_8$.

S. M. P., 29 år, gift, 2-para. Regleringarna förut alltid regelbundna. Sista regleringen $^2/_5$. Den $^{19}/_8$ började pat. småblöda. Den $^{20}/_8$ värkar samt feber. Den $^{23}/_8$ svår frysning (temp. $39,9^\circ$). Strax därefter framföddes ett par foster. Blödde kraftigt (omkring en liter) varför placentan uttogs. Vid inkomsten till B. B. två dagar senare den $^{25}/_8$ påverkad, pulsen hastig och liten, buken mjuk och oöm. Pr. vagin. obetydligt, illaluktande avslag. Temp. $39,6^\circ$. A. t. försämrades alltmer; pulsen ibland oregelbunden och svår att palpera. Kallsvettas. Utbredda små pustler över hela kroppsytan. Utbredd ömmande resistens på båda sidor om uterus. Mors den $^{30}/_8$.

Obduktion: I hjärtsäcken varig vätska, serosa-ytorerna belagda med variga fibrinpälsar, likaså pleura-ytorerna. I lungparenchymet rikliga septiska infarkter. I buken ingen främmande vätska; serosan glatt.

Mjälten förstora och mörjig. Uterus dubbelt knytnävstor inbäddad i varigt infiltrerad vävnad. Cavum tämligen utvidgad. Slemhinnan smutsgrönt missfärgad, belagd med stinkande massor. Väggen genomsett av varpärlor och smärre abscesser.

N:r 460 G. Cancer corp. uteri + peritonit. diffus. Inkom $^{14}/_{10}$.
Död $^{22}/_{10}$.

S. O. E., 66 år, ogift, 0-para. Meno-paus vid 50 år. Sista året haft flytning, ofta blodblandad, sista fyra veckorna småblött hela tiden. Inga smärtor, ingen avmagring. Ur status: a. t. gott. Cor 0, pulm. 0. Lätt blödning från cervix. Uterus anteflektad, något stor. Till höger känas ett par hårda strängar; sond tio centimeter. Den $^{15}/_{10}$ abrasio. P. A. D.: corpus cancer av adeno-carcinom-typ. Den $^{16}/_{10}$ temp. $39,7^{\circ}$. Den $^{21}/_{10}$ provlap. Lilla bäckenet utfyllt av stor abscess, som brast varvid massor av stinkande var rann ut i peritonealhålan. Uterus mörjig och trasig på baksidan. I oment och peritoneum utbredda metastaser. Dränage. Den $^{22}/_{10}$ mors i peritonit. Ingen obduktion.

N:r 500 G. Cancer ovarii inop. + peritonitis purul. Inkom $^{7}/_{11}$.
Död $^{12}/_{11}$.

E. M. A., 51 år, gift. 3-para. Sista halvåret oregelbundna regleringar. Haft tyngdkänsla nedåt i buken, samt magrat cirka 10 kg. Ur status: Cor något förstora, över spetsen ett långt väsande cystiskt blåsljud. PII acc. pulm. 0. Buken mjuk. I nedre delen palperas en drygt knytnävstor, hård, ojämn resistens. Pr. vaginam: Uterus förefaller stor som ett barnhuvud. Den $^{9}/_{11}$ operation, provlaparotomi + dränage. I buken ökad klar, lätt sanguinolent vätska. Tarmarna och inre genitalia sammanbakade till en stor kaka i lilla bäckenet. Vid försök till lösning av adherenserna uppstod ett mindre hål å en sigmoideumslynga, och en del fæces rann ut. Från botten av fossa dougl. framvällde rikligt med mörjiga cancerösa massor. Fallet ansågs inop. Dränage.

Obduktion: I buken måttlig mängd av tjockt var, mest i lilla bäckenet. Tarmarna utspända. Lilla bäckenet utfylles av en barnhuvud stor hård vävnadsmassa i vilken uterus och rectum äro fixerade. H. ovariet omvandlat i en hönsäggstor abscess. Till v. finnes en knytnävstor, mörjig tumör, vilken synes utgå från v. ovariet och som gripit över bakåt på rectum, genombrytande dess vägg.

N:r 525 G. Salpingo-oophorit. purul. sin. c. peritonit. purul. diffus. Inkom $^{21}/_{11}$. Död $^{22}/_{11}$.

S. K. A., 15 år, 0-para. Vårdad å B. B. upprepade gånger under diagnos hæmatometra samt sonderats, varvid varje gång rikliga mängder brunfärgat gammalt blod utrunnit, sista gången för tre veckor sedan. En vecka efter hemkomsten feber och smärtor i magen. Har le-

gat så hela tiden. Sista dagarna kräkningar. Ur status: A. t. starkt påverkat, buken brädhård och intensivt ömmande. Op. omedelbart. Vid öppnandet av peritoneum framvällde rikliga mängder var. I lilla bäckenet en gåsäggstor tubo-ovarialabscess utgången från v. sidans adnexa vilka exstirperades. Dränage. A. t. försämrades hastigt och pat. dog på natten. Ingen obduktion. Preparatet visade kronisk varig process med tuberkuloid anstrykning.

N:r 528 G. Abort. infect. c. perit. diffus. Inkom den $19/11$. Död $26/11$. N. K. T., 26 år, ogift, I-grav. Sista regleringen $11/9$. Den $15/11$ blödning som fortsatt. Haft upprepade frysningar och kräkningar. Vid inkomsten a. t. starkt påverkat, temp. 38° , puls 108. Ömhet över hela buken. Ingen blödning. Uterus kan ej säkert utdifferentieras från stora resistenser å båda sidor. Pat. fick ett alltmera septiskt utseende. Sista dygnet oklar. Mors $26/11$.

Obduktion: I buken tunnflytande smutsgrått var, dessutom mellan adhærensor mellan tunntarmarna större och mindre abscesser. Mjälten förstora och mörjig. Uterus något förstora. Slemhinnan såväl i vagina som i nedre delen av uterus fullständigt nekrotisk, avlossnande i smutsgrå flagor. Båda tuborna betydligt svullna och fyllda av var. Högra ovariet omvandlat i en abscess. Organen i övrigt torra och degenererade.

N:r 538 G. Sepsis puerperalis. Inkom den $1/12$. Död $3/12$.

A. L. O., 36 år, gift, 4-para. Sista partus $28/11$ 1929 i hemmet. Tre dagar därefter frysning och temp. på 40° . Vid inkomsten den $1/12$ starkt påverkad med septiskt utseende, klagade ej över någonting, temp. $39,4^{\circ}$. Buken lätt uppdriven, ömmar måttligt över hela buken. Uterus kännes strax nedanför naveln. Den $2/12$ pat. medvetlös, pulsen allt sämre. Den $3/12$ mors septico modo.

Obduktion: I buken överallt grumlig vätska, i nedre delen tjockt var. Mjälten förstora och mörjig. Uterus manshuvudstor synnerligen slapp. Den vida cervixdelen visar en kraftig smutsgrå missfärgning och till höger små var-infiltrat i vävnaden. I högra parametriet ett rikligt gelatinöst infiltrat här och var samlat till små abscesser. Vänstra parametriet företer ett tjockare grumligt infiltrat: f. ö. degenerativa förändringar i organen.

Uppgift från Barnbördshusets gynekologiska avdelning för år 1929
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>					
8	Abortus	—	28	—	—
10	Graviditas extrauterina.....	—	22	—	—
16	Ruptura uteri.....	—	2	—	—
17	Hæmorrhagia post partum	—	7	—	—
19	Septichæmia et pyoseptichæmia puerperalis	—	2	—	1
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone ...	—	9	—	—
27	Parotitis epidemica	—	1	—	—
29	Influenza »	—	1	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	—	10	—	—
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis.....	—	6	—	—
	» urogenitalis.....	—	3	—	—
	» organorum aliorum	—	1	—	—
44	Syphilis acquisita	—	1	—	—
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>).....	—	14	—	—
	Urethritis gonorrhœica acuta	—	2	—	—
	Kolpitis, Vulvitis, Bartholinitis gonorrhœica	—	1	—	—
	Endometritis, Salpingitis gonorrhœica	—	11	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	—	5	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
69	Adipositas universalis	—	1	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis.....	—	1	—	—
100	Neurasthenia	—	10	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	—	3	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	—	9	—	—
119	Trombosis. Embolia	—	2	—	—
120	Tumoris hæmorrhoidales	—	1	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	—	1	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	—	2	—	1
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	—	1	—	—

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	—	1	—	—
153	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	—	3	—	—
154	Gastritis chronica	—	1	—	—
159	Appendicitis	—	7	—	—
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	—	2	—	1
161	Hernia	—	2	—	—
162	Sigmoidit	—	1	—	—
171	Peritonitis acuta	—	3	—	2
»	» chronica	—	1	—	—
172	Contract. ani	—	3	—	—
	Fistula intestin.	—	1	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	—	5	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	—	7	—	—
176	Pyonephrosis	—	1	—	—
184	Prolaps. urethræ	—	1	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
B. Kvinnliga könsorganen.					
	Arteriosclerosis uteri	—	4	—	—
190	Prolapsus vaginæ et uteri	—	37	—	—
191	Flexio et versio uteri	—	4	—	—
	Ulcus vaginæ	—	3	—	—
192	Vulvitis. Vaginitis	—	9	—	—
193	Endometritis	—	66	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	100	—	—
195	Parametritis	—	9	—	—
	Hæmatometra	—	3	—	—
196	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	110	—	—
	Hæmato-kolpos	—	1	—	—
	Lymphangit mammæ	—	2	—	—
199	Mastitis	—	9	—	—
200	Hymen imperforatus	—	2	—	—
	Sterilitas	—	9	—	—
	Polyp. cerv. ren. corp. ut	—	27	—	—
	Bartholinit. supp.	—	6	—	—
	Stricture vagin.	—	1	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	—	2	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	—	2	—	—
	Coccygodynie	—	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
	Condylomata accumin.	—	4	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
XVIII. Ögonsjukdomar.					
286	Retinitis albumin.	—	1	—	—
XIX. Svulster.					
301	Fibroma	—	3	—	—
305	Myxoma	—	56	—	—
314	Adenoma. Kystadenoma	—	23	—	—
315	Sarcoma	—	2	—	—
316	Carcinoma (<i>samtliga fall</i>)	—	17	—	—
	» hepatis	—	1	—	—
	» genitalium	—	15	—	1
	» vec. urin.	—	1	—	—
319	Deciduoma malign.	—	1	—	—
	Tumor abdom.	—	1	—	—
	Cysta dermoid.	—	1	—	—
	» sacral.	—	2	—	—
	» tubo-ovarial.	—	2	—	—
	» gl. Barthol.	—	2	—	—

Uppgift från Barnbördshusets gynekologiska avdelning för år 1929 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	ddö	
9. Sjukdomar i bröstkörteln.						
Mastit. supp.	8	Incisio	8	—	—	
Adenofibrom. mammae	1	Exstirpatio	1	—	—	
15. Jejunum, ileum, colon.						
Ileus paralyticus.....	1	Laparotomia + Lysis	—	—	1	
Fistula intestini	1	Ileo-colostomia.....	1	—	—	
Cá hepatis	1	Laparotomia explor.	—	1	—	
16. Appendicitis vermiform.						
Appendicitis chron.....	3	Appendectomia	3	—	—	
D:o acut.	3	D:o	3	—	—	
I samband med annan op. ..	38	D:o	38	—	—	
17. Bräck.						
Hernia ventral.	2	Radikaloperation	2	—	—	
18. Rectum och anus.						
Fissura et contr. ani	3	Dilatation Forcée	3	—	—	
Proctitis.....	1	Incisio + utskrapning	1	—	—	
19. Bukväggen och peritoneum.						
Pelveoperitonit. supp.	6	Laparotomia + Dränage	5	—	1	
D:o chron.	5	D:o + Lysis	5	—	—	
25. Kvinnliga könsorganen.						
Prolapsus vaginæ	10	Kolpoperineorrhaphia	10	—	—	
Prolapsus ut. et vagin.	1	Kolporrhaphia ant.+ kolpoperi- neorrhaphia	1	—	—	
D:o	2	Kolporrhaphia ant.+ Amp.cerv.	2	—	—	
D:o	9	Kolporrhaphia ant.+ amp.cerv. + kolpoperineorrhaphia	9	—	—	
Ulcus portion. uteri	2	Amput. portion. uteri.....	2	—	—	
Ulcus vaginæ c. granul.	1	Revidering	1	—	—	
Polyp. cerv. uteri	16	Exstirpatio	16	—	—	
Polyp. corp. uteri	8	Abrasio	8	—	—	
Endometritis	58	Dilat. + abrasio	58	—	—	
Metropathia; menorrh.	63	D:o	63	—	—	
Metropathia	1	Amput. supravagin. uteri	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Placentarpolyp	4	Exæresis instr.	4	—	—	
Abort	9	D:o	9	—	—	
Dysmenorrhæa	12	D:o	12	—	—	
Sterilitas	7	D:o	7	—	—	
Arterioscl. uteri	4	D:o	4	—	—	
Myom. polyp. submuc. ut.	2	Exstirpat. pr. vagin.	2	—	—	
D:o intramural.	2	Laparotomi + enucleatio	2	—	—	
Myom. corp. uteri	18	Dilatatio + abrasio	18	—	—	
D:o	9	Amp. uteri supravag.	9	—	—	
D:o	11	D:o + salpingo-oophorectomia	11	—	—	
D:o	1	Exstirp. ut. total + salpingo-oophorect.	1	—	—	
Myom. + graviditet	2	Amp. ut. supravag. + salpingo-oophorect.	2	—	—	
Metritis fibrosa	1	Amputat. uteri supravagin.	1	—	—	
Parametrit P. part.	1	Laparotomia explor.	1	—	—	
Ca cerv. uteri	3	Proxexcision	3	—	—	
Ca corp. uteri	2	Exstirp. uteri total. + salpingo-oophorect.	2	—	—	
D:o	1	Provlaparotomi	—	—	1	
Sarcoma uteri	1	Amp. ut. suprav.	1	—	—	
D:o	1	D:o + salpingo-oophorect.	1	—	—	
Graviditas tubaria	9	Salpingectomy	9	—	—	
D:o	8	Salpingo-oophorectomia	8	—	—	
Ruptura ut. ingravidit. + deciduoma malign.	1	Revidering + sutur	1	—	—	
Rupt. uteri sub. abrasio	1	Amputatio uteri supravag.	1	—	—	
Salpingo-oophorit. ac.	3	Laparotomia explor.	3	—	—	
Pyosalpinx s. pyovar.	1	Salpingo-oophorect.	1	—	—	
D:o	4	D:o + salpingect.	4	—	—	
Salpingo-oophorit. chr.	9	Salpingectomy	9	—	—	
D:o	10	Salpingo-oophorect.	10	—	—	
D:o	13	D:o + salpingect.	13	—	—	
D:o	1	Lysis + ventrofix. ut. + salpingect.	1	—	—	
D:o	3	Salpingo-oophorect. salpingostomia	3	—	—	
D:o	2	Exstirp. ut. total. + salpingo-oophorect.	2	—	—	
Oophoritis chron.	1	Lysis + oophorect.	1	—	—	
Salpingitis tbc.	3	Salpingo-oophorect.	3	—	—	
D:o	1	D:o + salpingect.	—	—	1	
D:o	1	Salpingectomy	1	—	—	
Kystoma ovarii	8	Ovariectomy	8	—	—	
Fibroma ovarii	1	Salpingo-oophorectomia	1	—	—	
Cysta ovarii	7	Ovariectomy	7	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cysta ovarii	1	Ovariectomia + resectio ovarii	1	—	—	
D:o	3	Resectio ovarii	3	—	—	
Cysta parovarial	1	Parovariotomi	1	—	—	
Cysta tubo-ovarial	3	Salpingo-oophorect. + salpingect.	3	—	—	
Cysta dermoides	1	Ovariectomia + resect. ovarii ..	1	—	—	
Ca ovarii	2	Ovariectomia	2	—	—	
D:o	1	Laparotomia explor.	—	—	1	
Ca tubæ	1	Salpingect.	1	—	—	
Psykopathia + gravid.	5	Lapar. + underb. av tubor. + abort. provocat.	5	—	—	
Vit. org. cordis + gravid.	3	Lapar. + underb. av tubor. + abort. provocat.	3	—	—	
D:o	1	Lapar. + underb. av tubor. + abort. provocat. + Sectio cecarea	1	—	—	
Tbc. pulm. + gravidit.	1	Lapar. + underb. av tub. + ab. provocat.	1	—	—	
Retroflexio uteri	5	Ventrofix + salp.-ect. + lysis ..	5	—	—	
Hæmatometra	3	Incision + debridering	3	—	—	
Angiofebr. portion	1	Enucleatio + abrasio	1	—	—	
Fibromyom. lab. maj.	1	Exstirp.	1	—	—	
Abscess. pelv.	7	Kolpotomia post.	7	—	—	
Cysta coccygis	1	Incisio	1	—	—	
<i>Smärre operationer.</i>						
Hymen regid	3	Dilatation	3	—	—	
Cysta gl. Barthol.	4	Exstirpatio	4	—	—	
D:o sacral.	2	Excisio	2	—	—	
Bartholinitis gon.	2	Incisio	2	—	—	
D:o supp.	4	D:o	4	—	—	
Glomerulinephrit.	1	Venesectio	1	—	—	
Periosit. alveol.	1	Tandextraktion	1	—	—	
Myoma corp. uteri	1	Blodtransfusion	1	—	—	
Coccygodyn.	1	Exstirpation av os coccygis ..	1	—	—	
Condyloma accumin.	4	Abrasio	4	—	—	
Strict. vaginæ	1	Överskärning av brid. + sutur.	1	—	—	

Holtermanska sjukhuset.
 År 1929 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.					
2	Debilitas cong. Atelectasis pulm.	1	1	—	1
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.					
23	Scarlatina	1	—	—	—
25	Morbilli	1	—	—	—
42	Tuberculosis	5	9	—	—
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	2	2	1	—
	» urogenitalis	1	—	—	—
	» cutis	1	4	—	—
	Lupus vulgaris	2	3	—	—
44	Syphilis hereditaria	1	2	—	—
	» acquisita	76	34	—	—
	därav primaria	28	—	—	—
45	Ulcus molle	46	—	—	—
	därav med bubon	21	—	—	—
46	Gonorrhoea	278	94	—	—
	Urethritis gonorrhoeica acuta	269	76	—	—
	» » chronica	9	7	—	—
	Epididymitis »	86	—	—	—
	Prostatitis »	40	—	—	—
	Folliculit. Periurethr.	21	—	—	—
	Stricturea urethræ gonorrhoeica	4	—	—	—
	Bartholinit	—	16	—	—
	Kolpitis, Vulvitis, »	—	9	—	—
	Cervicit. endomet. »	—	61	—	—
	Salping, »	—	9	—	—
	Conjunctivitis gonorrhoeica	—	1	—	—
	Lymphadenitis »	12	—	—	—
	Rheumatismus »	15	2	—	—
51	Malaria (terapi)	7	2	—	—
	Klimatiska buboner	5	—	—	—
VI. Ämnesomsättningssjukdomar.					
68	Diabetes mellitus	2	1	—	—
VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.					
73	Morfinismus chron.	—	1	—	—
VIII. Nervsystemets sjukdomar.					
89	Tabes dorsalis, Lues cerebri	10	—	—	—
98	Epilepsia	1	—	—	—
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.					
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	1	1	—	—
116	Phlebitis	—	1	—	—

		S j u k d o m		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
XI. <i>Andningsorganens sjukdomar.</i>					
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	1	2	—	2
134	Bronchopneumonia acuta.....	—	2	—	2
XII. <i>Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	3	—	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis.....	3	1	—	—
XIV. <i>Könsorganens sjukdomar.</i>					
A. Manliga könsorganen.					
187	Orchitis. Epididymitis	3	—	—	—
188	Phimosis. Paraphimosis	3	—	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.					
192	Vulvitis. Vaginitis	—	3	—	—
XVI. <i>Hudens sjukdomar.</i>					
218	Urticaria. Strophulus	8	6	—	—
220	Pemphigus	—	1	—	—
	Dermatitis herpetiform.	1	3	—	—
221	Zoster	—	3	—	—
222	Eczema	54	46	—	—
	Dermatitis acuta	19	17	—	—
	» aestivalis et solare	2	1	—	—
	» ex usu neosalvarsan	1	—	—	—
	» » ung. hydrargysi	1	—	—	—
	» » spirit. denaturat.	—	1	—	—
	Pruritus ani et vulvæ	1	111	—	—
	Lichen simplex chron. Prurigo Besnier	5	6	—	—
	Prurigo Hebræ	—	1	—	—
	Lichen ruber planus.....	3	3	—	—
223	Psoriasis	18	11	—	—
225	Lupus erythematos	1	—	—	—
227	Ulcus et eczema varicos cruris.....	7	26	—	—
228	Impetigo	11	3	—	—
229	Acne	1	1	—	—
230	Folliculitis	5	—	—	—
	Hydradenit.	—	2	—	—
231	Furunculosis	9	2	—	—
	Bromoderma	—	2	—	—
	Atrophia cutis idiopathica	—	1	—	—
	Atrophia cutis efter Röntgen	—	1	—	—
234	Tricophytia.....	5	1	—	—
	Pityriasis rosea	1	—	—	—
236	Scabies	103	60	—	—
	Pediculosis capillit.	2	4	—	—
	Elefantiasis.....	1	—	—	—
	Condyloma acuminat.	6	1	—	—
XIX. <i>Svulster.</i>					
316	Carcinoma cutis.....	—	1	—	—

Årsrapport från Holtermanska sjukhusets ljusavdelning.

Uppgift på poliklin. behandlade sjukdomsfall år 1929.

Diagnos	m.	kv.	S:a
<i>Tuberculos.</i>			
Lupus vulgaris	16	31	47
Tbc. cutis	4	14	18
» pulmon. et laryngis.....	9	8	17
» ossium et articulorum.....	3	2	5
» lymphoglandularum.....	7	13	20
<i>Hudsjukdomar.</i>			
Eczema	11	13	24
Dermatitis æstivalis	2	1	3
Prurit ani et vulvæ	2	5	7
Lichen simplex chron. Prurigo Besnier	5	8	13
Lichen ruber planus.....	1	4	5
Psoriasis.....	8	8	16
Pityriasis lichenoides chron.	—	1	1
Lupus erythematosus	7	16	23
Acne vulgaris.....	4	16	20
» rosacea	1	12	13
Folliculitis	4	—	4
Furunculosis	1	2	3
Trichophytia	3	—	3
Verruca, clavus.....	3	3	6
Alopecia areata.....	3	8	11
Perniones	—	8	8
Mycosis fungoides.....	1	—	1
Angioma cutis	—	1	1
<i>Diverse sjukdomar.</i>			
Rheumatismus musculorum et articulorum	7	16	23
Bronchit	—	5	5

Av lupus vulgaris-fallen hava 40 vårdats på Statens bekostnad, därav 8 nytillkomna under året. Under året hava till Medicinalstyrelsen som avslutade anmälts 21 fall. Av dessa voro till synes läkta 13 fall; 5 fall hava slutat behandlingen endast som förbättrade; 2 fall hava på grund av lungtuberkulos och 1 fall på grund av psykos avslutat behandlingen.

Sammanlagda antalet Finsenbehandlingar, lokala och allmänna, utgör 8,045 seancer. Av dessa hava 3,909 seancer betalats av staten, 1,666 hava givits åt sjukhuspatienter — 816 till patienter med medellöshetsintyg och för 1,654 har erlagts avgift av patienterna själva eller av för dem ansvarig.

Kvartsljusbehandling har givits i ett antal av 5,465 seancer; därav till sjukhuspat. 620, till betalande 4,124 och till medellösa 721.

Röntgenbehandlingar hava givits i sammanlagt 104 enkeldoser. Diathermibehandling har givits i ett antal av 652 seancer.

Årsberättelse från Renströmska sjukhuset (Sjukvårdsanstalten å Källtorp) för år 1929.

Omsättning, underhållsdagar m. m.

Antal patienter								Vårdtid (dagar) för de under året															
								Utskrivna (utom avlidna)					avlidna										
Samtliga under året intagna		Härv för- sja säng- vårdade		Utskrivna (frånsett avlidna)		Avlidna		Underhållsdagar för samtl. vårdade	Medeltal vårdade pr dag	Högsta Lägst antal någon dag under året vårdade	längsta		kortaste		medel-		längsta		kortaste		medel-		
											m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.
199	260	88	88	168	164	26	46	74.889	205,2	246	167	1.099	916	1	7	227,8	182,5	391	1.017	1	8	97,9	217

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	M.	Kv.	Summa
1—5 år.....	1	2	3
5—10 ».....	17	3	20
10—15 ».....	10	11	21
15—20 ».....	25	35	60
20—25 ».....	33	47	80
25—30 ».....	31	41	72
30—35 ».....	25	21	46
35—40 ».....	20	14	34
40—45 ».....	14	15	29
45—50 ».....	6	6	12
50—60 ».....	7	6	13
60—70 ».....	1	1	2
över 70 ».....	—	1	1
Summa	190	203	393

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

Sjukdom	I. Lungtuberkulos med eller utan komplik			Sjukdom	I. Lungtuberkulos med eller utan komplik.		
	m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a
a) Antal patienter ...	190	201	393	Pleuritis sicca	1	1	2
b) Sjukdomsfall.				» exsudativa	12	7	19
Tbc. pulmonum	190	201	393	Empyema pleuræ	2	1	3
» laryngis	4	10	14	Pneumothorax spont.	2	2	4
» cerebri. Mening. tbc. ...	2	1	3	» artefic.	15	16	31
» ossium et articularum ...	1	—	1	Angina tonsillaris	7	2	9
» lymphoglandularum	3	3	6	Vegetationes adenoides.	—	1	1
» urogenitalis	1	—	1	Gastritis chron. (achylia)	—	2	2
» intestini	7	11	18	Ulcus duodeni	—	1	1
» peritonei	1	—	1	Appendicitis ac.	—	2	2
» linguae	—	1	1	Abscess. et fistul. ad. an.	6	—	6
Marasmus senilis	—	1	1	Hæmorrhoides	1	—	1
Scarlatina	1	—	1	Amyloidosis hepatis	—	5	5
Influenza epidemica	9	6	15	Cholecystit	—	1	1
Varicellæ	1	—	1	Cholelithiasis	—	1	1
Gonorrhœa	1	—	1	Glomerulonephrit.	1	—	1
Diabetes mellitus	—	2	2	Nephrosis	9	8	17
Neuritis ischiadica	—	1	1	Hydrocele	1	—	1
Neurasthenia	1	6	7	Rheumat. musc. et articul.	1	2	3
Insania	1	1	2	Polyarthrit rheumatica	1	3	4
Vitium org. cordis	4	—	4	Pes planus	1	—	1
Varices	2	—	2	Urticaria	1	—	1
Thrombosis	2	—	2	Prurigo	—	1	1
Hypertonia	1	—	1	Zoster	1	1	2
Rhinit. chron.	1	1	2	Eczema	2	—	2
Sinusit. frontal.	1	—	1	Psoriasis	—	1	1
Laryngit	1	—	1	Furunculosis	1	1	2
Asthma bronchiale	1	—	1	Pityriasis versicolor	1	1	2
Hæmorrhagia pulmon.	34	19	53	Otit. media ac. et chron.	3	1	4
Pneumonia ac.	1	—	1	Surditas	1	—	1
Lues pulmon.	—	1	1	Conjunctivitis phlyctænulosa ...	2	2	4
				Vulnus contus	1	1	2

Sjukdom	II. Tuberkulos med annan lokalsation.			Sjukdom	III. Utan tydliga symtom av tuberkulos.		
	m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a
a) Antal patienter	—	2	2	a) Antal patienter ...	4	7	11
b) Sjukdomsfall.				b) Sjukdomsfall.			
Tbc. peritonei	—	1	1	Tuberculosis suspecta	1	5	6
Iridocyclit, tbc.	—	1	1	Febris undulans	1	—	1
				Bronchiectasia	—	2	2
				Asthma bronchiale	1	—	1
				Ulcus ventriculi	1	—	1

Dödsorsaker hos under året avlidna.

Sjukdom	m.	kv.
Tuberculosis pulmonum.....	26	46
Summa	26	46

Behandlingens resultat för under året utskrivna tuberkulospatienter.

	Antal utskr. (inkl. avlidna)			Behandlingens resultat											
				Förbättrade			Oförändrade			Försämrade			Avlidna		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a
a) <i>Lungtuberkulos</i> , st. I ...	48	40	88	46	39	85	2	1	3	—	—	—	—	—	—
st. II ...	36	39	75	35	38	73	1	1	2	—	—	—	—	—	—
st. III...	106	122	228	65	58	123	12	16	28	3	2	5	26	46	72
Summa	190	201	391	146	135	281	15	18	33	3	2	5	26	46	72
b) <i>Annan tuberkulos</i>	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Utförda operationer.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Antal	Anmärkingar
Tbc. pulm.....	36	Pneumothorax artef. Nyanl.	36	
» »	98	» » Påfylln.	1103	
» »	14	Försök att anlägga pn. thor.	22	Ej fri pleura.
Pleuritis exs. s. Empyema pleuræ.....	11	Provpunktion	11	
D:o d:o	8	Thoracocentes + tappning	13	
Tbc. pulm.....	8	Exæresis n. phrenici.....	8	}Utförda å A. S. S. kir. avdeln. Serafimerlasarettet.
» »	3	Thoracoplastik	3	
» »	1	Adhärensavbränning	1	
Meningitis tbc.	1	Lumbalpunktion.....	1	
Abscessus	11	Incision	11	
Vulnus.....	3	Sutur	3	
Otitis media acuta	1	Paracentes	1	

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

År 1929 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>II. Ålderdomssjukdomar.</i>					
6	Marasmus senilis	1	—	—	—
7	Gangräna »	2	—	—	—
<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>					
8	Abortus	—	1	—	—
10	Graviditas extrauterina	—	2	—	—
11	Hyperemesis gravidarum.....	—	1	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone ...	12	5	1	—
22	Erysipelas	2	2	—	—
29	Influenza epidemica	12	5	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	11	14	2	3
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis.....	8	5	1	1
	» cerebri. Meningitis tuberc.	—	1	—	1
	» ossium et articularum	—	3	—	—
	» lymphoglandularum	1	2	—	—
	» renum	1	—	1	—
	» urogenitalis.....	—	1	—	1
	» cutis	—	1	—	—
	» organorum aliorum	1	1	—	—
44	Syphilis acquisita	—	1	—	—
	Epididymitis gonorrhœica	1	—	—	—
47	Actinomycosis	1	—	—	—
51	Malaria	1	—	—	—
55	Tænia (Cysticercus) Bothriocephalus.....	1	4	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	—	3	—	—
66	Lymphomatos. granulomatosa	—	1	—	—
	Lymphadenit. (supp.)	7	5	—	—
<i>VI. Ännesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	2	1	—	—
<i>VII. Kroniskaförgiftningssjukdomar.</i>					
73	Morphinismus chronicus	1	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
82	Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	1	3	—	—
94	Neuritis brach.	—	1	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
	Neuralgia ischiad.....	14	1	—	—
98	Epilepsia.....	2	1	—	—
100	Neurasthenia.....	11	9	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis.....	2	—	1	—
112	Endocarditis acuta.....	1	—	—	—
»	Myocarditis acuta.....	—	1	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis.....	4	6	—	—
»	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum.....	2	4	—	1
114	Neurosis cordis.....	1	1	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis.....	4	5	—	1
116	Phlebitis.....	2	4	—	—
117	Aneurysma.....	—	1	—	1
118	Varix.....	9	5	—	—
»	Varices hæmorrhoidales.....	10	7	—	—
119	Thrombosis. Embolia.....	2	4	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
	Epistaxis.....	1	2	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta.....	2	5	—	—
129	Tracheitis chron. Bronchitis chron.....	—	1	—	—
130	Bronchiectasia.....	—	1	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta.....	2	2	—	—
»	Bronchopneumonia acuta.....	5	8	—	—
137	Gangræna pulmonum.....	—	1	—	1
140	Pleuritis. Empyema pleuræ.....	8	4	—	—
	Mediastenit.....	1	—	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis. Noma.....	—	1	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta.....	3	7	—	—
145	Peritonsillitis acuta.....	—	1	—	—
153	Gastritis acuta.....	3	1	—	—
»	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta.....	5	5	1	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni.....	17	8	—	—
157	Neurosis ventriculi.....	3	—	—	—
158	Entero-colitis chronica.....	1	4	1	—
159	Appendicitis.....	45	48	1	2
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio.....	4	—	—	—
161	Hernia.....	36	8	—	—
162	Fiss. et contr. ani. Abscessus ad anum.....	12	7	—	—
	Cœcum m. et mob.....	6	7	—	—
	Obstipatio.....	1	2	—	—
	Diverticulit. flex. sigm.....	1	—	1	—
163	Hepatitis acuta. Abscessus hepatis.....	—	1	—	—
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis.....	3	—	—	—
166	Cholecystitis. Cholangitis.....	2	5	—	1
167	Cholelithiasis.....	6	11	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis.....	2	—	—	—

	Sjukdom	Intagna		Döda		
		m.	kv.	m.	kv.	
171	Peritonitis acuta	7	7	—	1	
»	» chronica	2	1	—	—	
	Andra sjukdomar i matsmältningsorganen	8	4	—	—	
	<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	2	1	—	—	
174	» » » chronica. Morbus					
	Brightii	2	4	1	—	
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	4	4	—	—	
176	Pyonephrosis	1	—	—	—	
177	Nephrolithiasis	3	1	—	—	
180	Cystitis	3	5	—	—	
184	Enuresis noct.	1	—	—	—	
	Perinephrit. ac.	1	—	—	—	
	Hæmaturia	1	—	—	—	
	<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
	A. Manliga könsorganen.					
185	Hypertrophia prostatae	10	—	1	—	
187	Orchitis. Epididymitis	1	—	—	—	
188	Phimos. Paraphimos	2	—	—	—	
189	Hydrocele	2	—	—	—	
	B. Kvinnliga könsorganen.					
190	Prolapsus vaginae et uteri	—	2	—	—	
193	Endometritis	—	5	—	—	
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	7	—	—	
196	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	1	—	—	
	<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
203	Tendovaginitis	—	1	—	—	
204	Bursitis. Hygroma	3	4	—	—	
205	Synovitis. Arthritis	4	—	—	—	
206	Polyarthritis rheumatica acuta	2	3	—	—	
207	Polyarthritis rheumatica chronica	2	—	—	—	
208	Arthritis deformans	3	—	—	—	
211	Corpus liberum in articulo	1	—	—	—	
212	Pes varus	—	2	—	—	
213	» planus	—	1	—	—	
»	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	4	2	—	—	
216	Contract. fasc. palmar.	2	—	—	—	
	Ganglion	—	2	—	—	
	<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodosum	—	2	—	—	
222	Eczema	4	1	—	—	
227	Ulcus varicosum cruris	—	1	—	—	
228	Impetigo	1	—	—	—	

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
231	Furunculosis, Furunculus.....	8	1	—	—
232	Carbunculus	1	—	—	—
283	Gangræna	—	1	—	—
236	Scabies	4	—	—	—
239	Verruca	—	2	—	—
240	Unguis incarnatus.....	2	3	—	—
XVII. Öronsjukdomar.					
243	Otitis media purulenta	2	—	—	—
»	Mastoiditis	2	—	—	—
»	Cholesteatoma	1	—	—	—
XIX. Sjulster.					
302	Lipoma	1	—	—	—
307	Myoma	—	1	—	—
309	Glioma	—	1	—	1
313	Papilloma	1	—	—	—
314	Adenoma. Kystadenoma	—	4	—	—
315	Sarcoma	1	1	—	1
316	Carcinoma ventriculi	1	4	1	—
	» genitalium	2	5	—	—
	» mammæ	—	2	—	—
	» recti	1	4	—	—
	» pancreatis	1	3	1	2
	Tumor cysticus (nr 36)	—	1	—	—
318	Blastoma teratoides	2	2	—	—
319	Ren cysticus	1	—	—	—
320	Struma colloides	—	3	—	—
	Cyst. bronchiogen.	1	1	—	—
	Cyst. labii major	—	1	—	—
	Tumor testis	1	—	—	—
XX. Andra sjukdomar.					
323	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis.....	—	1	—	1
326	Thymus persistens	—	1	—	—

Operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å
intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
1.						
Vulnus lacerat. capillit.	1	Suturer	1	—	—	22 suturer, nästan skalpering.
Atheroma capillit.	1	Exstirpation	1	—	—	
2.						
Otit. med. ac. supp. bil.	2	Paracentes	2	—	—	
Otit. med. ac. supp. bil. + Mastoidit. ac. + Thrombophlebitis. sign.		1				
Otit. med. chron. c. cholesteatoma	1	Totaluppmejsling.....	1	—	—	
5.						
Deformitas nasi	1	Plastisk op. med. benspång fr. tibian.....	1	—	—	Lues sadelnäsa.
Periostitis alveol. supp.....	3	Incision + tandextraktion	3	—	—	
Angina phlegmonosa	1	D:o	1	—	—	I 5 fall dubbelsidig.
Fractura oss zy. gomatæ	1	D:o + Reposition	1	—	—	
Tonsillitis chron.	6	Tonsillektomi	6	—	—	
6.						
Cystis bronchiogeni colli	2	Exstirpation	2	—	—	Försummat fall.
Phlegmone erysipelat. colli ...	1	Incision + Dränage.....	1	—	—	
Lymphomata tbc. colli	2	Exstirpation gm snedsnitt.....	2	—	—	
Actinomyces colli	1	Incision + Dränage	1	—	—	
Granuloma (Sternberg) colli ...	1	Provincision av körtlar	1	—	—	
7.						
Struma colloid.....	1	Exstirpation	1	—	—	
D:o recid.	1	D:o	1	—	—	
8.						
Abscess pariet. thoracis	1	Incision + Dränage.....	1	—	—	
Pleuritis exsudativa	5	Torakocentes	5	—	—	
Empyema pleura.....	1	Torakotomi gm revbensresekt.	1	—	—	
9.						
Fibroadenoma mammae	3	Exstirpation	3	—	—	Ett fall dubbelsidig.
Tumor cysticus mammae	1	D:o	1	—	—	
Cancer mammae	1	Rad. op. enl. Halsted	1	—	—	
Cancer recid cutis	1	Exstirpation	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
11.						
Cirrhosis hepatis	1	Talmas operation	—	—	1	
Abscessus hepatis	1	Revbenskantsnitt + Dränage...	1	—	—	
Cholelithiasis	3	Lap. i h. rekt. skid. + Kolecystektomi + rör- o. vekdränage	3	—	—	
Cholelithiasis + Cholecystitis gangrænosa	2	Revbenskantsnitt + Kolecystomi + Partiell dränage	1	—	1	
12.						
Cancer pancreatis	1	Laparocentes	—	—	1	
14.						
Hyperacidos. ventriculi	1	Lap. i v. rekt. skid. + Gastroenterost. r. c. p. (Mayo) ...	1	—	—	
Ulcus duodeni	2	Lap. i v. rekt. skid. + Gastroenterost. r. c. p. (Mayo) ...	2	—	—	
Ulcus ventr. c. hæmorrh.	1	Lap. i v. rekt. skid. + Gastroenterost. r. c. p. (Mayo) ...	—	—	1	
Circulus vitiosus p. op.	1	Relap. + Gastroenterost. anter. a. c. + Enteroanastom. + lossande av adhärenser	—	1	—	4 1/2 mån senare.
D:o	1	Relap. + Fixation av felliggande colon	—	1	—	7 mån därefter.
D:o	1	Anl. av <i>Witzels</i> fistel å tunn-tarm	—	1	—	} 9 dagar senare obdukt. visade en svår chron. gastroenterit.
Cancer pylori	1	Lap. i h. rekt. + Ventrikelresektion (Billroth II) m. bakre g. e. st.	1	—	—	
D:o	1	Gastroenterost. antecol. anter + Enteroanastom.	—	—	1	Död av »bulbärdöd» 8 tim. efter op.
Cancer ventriculi inoperat. ...	2	Provlaparotomi	1	—	—	
15.						
Typhlitis chron. + Coecum magn. et mobile	9	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	9	—	—	
Typhlitis chron. + Coecum magn. et mob. + Divertic. Meckelii	1	Appendektomi + Exstirp. av divertikel + Suturer	1	—	—	
Enteritis ac.	1	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	1	—	—	
Enteritis ac. + Lymphad. mesenteri	1	Lap. i h. rekt. skid. + Appendektomi + Sut.	1	—	—	
Sigmoiditis gangrænosa	1	Lap. i h. rekt. skid. + Riklig dränage	—	—	1	*)

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Coecum magn. et mob. + Lymphad. mesenteri	1	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	1	—	—	
Typhlitis chron.	5	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	5	—	—	
Ileus p. operat.	1	Anläggande av fistel å coecum	—	—	—	*) Samma fall.
Tuberculosperit. + Ascitis.....	1	Provlap. gm växelsnitt i h. foss. il.	1	—	—	
Tuberculosis intestinei	1	Provlap. i rekt. skid. + Lossande av adhärensor	1	—	—	
Fistula intestinei.....	1	Slutning av fistel i 2 etager ...	1	—	—	
Peritonit. chr. adhaes + Ileus strangul.	1	Lap. i h. rekt. skid. + Lossande av adhärensor och strangul. brid. + mjölkning av tarm	1	—	—	
16.						
Appendicitis ac.	25	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	25	—	—	
Appendicitis sub. chron.	1	Appendektomi gm bräcksäck	1	—	—	Vid bräckoperat.
Appendicitis ac. + Peritonitis						
Scropurul lib.	4	Appendektomi + Suturer	4	—	—	
Appendicitis ac. gangr.	21	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	21	—	—	
Appendicitis ac. gangr. c perf. + Peritonitis scropurul	6	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Liten drän. elj. sut.	6	—	—	I ett fall snitt i h. rekt. skid.
Appendicitis ac. gangr. c perf. + Abscessus periappendix.	5	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Drän. m. rör och veke elj. sut.	5	—	—	I ett fall snitt i h. rekt. skid.
Appendicitis ac. gangr. c perf. + Peritonit. diff. purul lib.	2	Lap. i h. rekt. skid. + Appendektomi + Drän. m. rör o. veke elj. sut.	1	—	1	Efter op. vid föreg. dödl. för- löpande fall
Ileus	1	Relap. + Mjölknig av tarm...	—	—	—	
Peritonit. purul Saccula.....	2	Lap. i h. rekt. skid. + Dränage av abscessen	—	—	2	Ett fall död i lungemboli.
17.						
Hernia inguin. ext. mob. acqu. D:o	21	Rad. op. närm. enl. Halsted	21	—	—	
Hernia inguin. recid.	4	D:o enl. Bassini	4	—	—	2 enl. Schulténs modifikation.
Hernia inguin. ext. mob acqu. + Deferentotit. supp. c perf.	5	D:o enl. Halsted	5	—	—	
Hernia inguin. int. mob. acqu.	1	D:o D:o + exstirpation av vasdeferens	1	—	—	
Hernia crural mob.	6	Rad. op. närmare enl. Halsted	6	—	—	
Hernia incarcerata	1	D:o enl. Fabricius	1	—	—	
Hernia umbilicalis	2	Herniotomi + Rad. op. närm. enl. Fabricius	2	—	—	
Hernia accerata	2	Radikalop.	2	—	—	
	2	D:o	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
18.						
Fissura contractura ani	7	Dilatation forcée	7	—	—	
Periprostitis	1	Dilatation + Incis. + Drän. ...	1	—	—	
Abscessus ad anum	3	Incision + Dränage	3	—	—	
Fistula ani	6	Dilat. forcée + Klyvning av fistel	6	—	—	
Tumores hæmorrhoidales ...	8	Dilat. + Paquelin	8	—	—	
D:o	1	Incision + Suturer	1	—	—	
Tumores contractura ani	5	Dilat. forcée + Paquelin	5	—	—	
Cancer recti	1	Anlägg. av anus i v. foss. il.	1	—	—	} Senare betydligt fbd gm röntgenbehandling.
D:o et vaginæ	1	D:o	1	—	—	
19.						
Lipoma abdominis	1	Exstirpation	1	—	—	
Fibrosarc. m. obl. abdom.....	1	D:o av tumör, funikel o. testis	1	—	—	
Peritonitis chron. adhæs.	1	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Lossande av adhärenser	1	—	—	
20.						
Ren cysticus	1	Nefrektomi gm lumbalsnitt ...	1	—	—	
Tuberculosis renis	1	D:o	—	—	1	
Lithiasis ureteridis	1	Uretero-lithotomia	1	—	—	
22.						
Enuresis nocturna	1	Endosakral koksaltinj.	1	—	—	
23.						
Hypertrophia prostatatus	1	Transvesikal prostatektomi ...	1	—	—	
D:o	1	Sectio alta	1	—	—	
Phimosi acquis	2	Dorsalsnitt	2	—	—	
24.						
Hydrocele testis	3	Winckelmanns rad. op.	3	—	—	
D:o chron. c hæmorrh.	1	Ablatio testis	1	—	—	
Varicocele	2	Exstirp. av vener + Bråcksut.	2	—	—	
Teratoma malign. testis.....	1	Ablatio testis + D:o	1	—	—	
Cancer testis	1	D:o + D:o	1	—	—	
25.						
Descensus uteri	1	Främre kolporafi + Kolpoperi-neorafi	1	—	—	
Bartholinitis supp.	1	Incision	1	—	—	
Salpingitis ac.	1	Lap. i h. rekt. skid + Appen-dektomi + Sut.	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Salpingitis + Salpingo-oophoritis chron	1	Ovariectomi	1	—	—	
Salpingo-oophoritis bilat.	1	Lap. i h. rekt. skid. + Dubbel salpingektomi + Sut.	1	—	—	
D:o + Pyovarium bilat.	1	Lap. i h. rekt. skid. + Dubbel salpingektomi + Sut. + Exstirpation av salping. + Vekdrän.	1	—	—	
Salpingo-oophoritis + Supp. bil.	1	Lap. i h. rekt. skid. + Dubbel salpingektomi + Sut. + Öppnande av abscess. + Vekdrän.	—	—	1	
Endometritis	5	Abrasio mucosa uteri	5	—	—	
Molimina menstrual	1	Hegar + Abras. mucos. uteri	1	—	—	
Graviditas tubar c ruptur	2	Lap. + Ext. av tuba m. frukt-säck. + Sut.	2	—	—	} I ena fallet gjordes op. gm Mc. B:s snitt även appendektomi.
Cystis lab. maj	1	Exstirpation	1	—	—	
Kystoma ovarii + Salpingitis	1	D:o av adnex.	1	—	—	
Kystoma ovarii + c degenerat cancer	1	Pfannenstillsnitt + Exstirp. av adnexet + Sut.	1	—	—	Röntgenefterbehandling.
Cancer ovar. incip. + Ascites	2	Laparocentes	—	1	1	
Tumor malign. pelv. min. + Ascites	1	D:o	1	—	—	Senare död i hemmet.
26.						
Cystis dermoides sacralis pelvis	3	Exstirpation	3	—	—	
Susp. osteomyel. ac.	1	Provincision	1	—	—	
27.						
Hallux valgus	3	Avmejsling av exostoser	3	—	—	
Osteomyelitis ac. supp. femor.	1	Uppmejsling + Dränage	1	—	—	
Osteitis dig. ped.	1	Exartikulation av tå	1	—	—	
Osteitis dig. ped. c fistula	1	Incision + Utskrapning	1	—	—	
Bursitis præpatellar gen.	4	Bilat. incis. + Utskrapning	4	—	—	
Synovitis genus	1	Ledpunkt	1	—	—	
Carbunculus gluteal	1	Excision	1	—	—	
Ganglion tarsi	2	Exstirpation	2	—	—	
Lymphadenitis supp. axillæ	1	Incision + Utskrapning	1	—	—	
Lymphadenit. inguinis	4	D:o + Utrymning av körtlar	4	—	—	
D:o	2	D:o + Dränage	2	—	—	
Unguis incarnatus ped.	7	Rad. op. enl. König	5	—	—	I 2 fall dubbelsidig.
Onychogryphosis dig. ped.	1	Ablatio unguis	1	—	—	
Hygroma præolecrani	1	Excision av bursa	1	—	—	
Hygroma præpatellar	1	D:o	1	—	—	
Contractura fasc. palmar. man	2	Excision av fascia + Exstirpation av senan till m. 1 palmar long	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkning
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Tbc. burs. trochanterica.....	1	Incision + Utskrapning	1	—	—	
Neuralgia ischiadica	9	Endosakral koksaltinj.	9	—	—	
Varices crur. et anticrur	7	Underb. enl. <i>Trendelenburg</i> + Exst. av v. saph. m. ned på underb. + Exst. av varicer å underben	6	—	—	I ett fall dubbelsidigt.
D:o	2	Underb. enl. <i>Trendelenburg</i> + Exst. av v. saph. m. ned på underb. + Exst. av varicer å underb. + Underbind. av v. saph. parva	2	—	—	
D:o	2	Underb. enl. <i>Trendelenburg</i> + Exst. av hud m. varicer å underben	1	—	—	Samma pat. dubbelsidigt.
Varices anticrur	4	Varisoninjektioner	3	—	—	I ett fall dubbelsidigt.
Fractura compl. humeri.....	1	Incision + Reposition	1	—	—	
Fractura compl. antibrach. ...	1	Reposition i narkos	1	—	—	
Subluxatio oss. navic. carpi ...	1	Exstirpation av en del av benet	1	—	—	
Distorsio genus	1	Redressmang i narkos	1	—	—	
Synovitis traumat. genus	3	Ledpunktion.....	2	—	—	Å en pat. 2 ggr.
Hæmarthrosis genus	7	D:o	7	—	—	
Abscicio tendextens dig. man	1	Sensutur	1	—	—	
Abscicio tend. patell.....	1	Sen-kapsel- o. hudsuturer.....	1	—	—	
Cicatrices p. combust. man ...	7	Mobilisering av fingrar + Ex- cision av ärr	2	—	—	} Alla operationerna å 2 patient- ter. Samma patienter.
Vulnus p. operationes	7	Transplantation enl. <i>Thiersch</i> ...	2	—	—	
Keloidär i brännsår å ben ...	1	Excision + Sutur.....	1	—	—	
Verruca plant. ped.	2	Excision + Sutur	2	—	—	
28.						
Atheroma dorsi	1	Exstirpation	1	—	—	

Dessutom ha under året å intagna patienter utförts en hel del smärre ingrepp, såsom incisioner, gipsningar och dylikt, vilka ej här upptagits, även om vid desamma en kortare narkos behövt användas. Även äro ej särskilt antecknade cystoskopieringar och röntgenfotograferingar, som utförts å intagna patienter.

Operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å
polikliniskt behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Anmärkingar
1.			
Vulnus capillitii	9	Suturer.	
Verruca capillitii	1	Paquelin.	
Atheroma capillitii	3	Exstirpation.	
2.			
Corpus alien. corneæ s. conjunctivæ	11	Exæresis.	
Hordeolum	1	Incision.	
Chalazion	1	Exstirpation.	
3.			
Thrombus ceruminos	7	Utspolning.	
Otitis externa	2	Incision.	
D:o med ac.	3	Paracentes.	
Corp. alien. meat. audit.	1	Extraktion.	
4.			
Empyema sinus maxill.	4	Punktion + Utspolning.	
Corp. alien. nasi	2	Exæresis.	
Polyposis nasi	2	Evulsio.	
Epistaxis	3	Kauterisation.	
5.			
Furuncul. s. Abscessus faciei ..	11	Incision + Utskrapning.	
Periostit. alveol. supp. maxill.	13	Incision.	
Angina phlegmonosa	13	D:o.	
Vulnera faciei	7	Suturer.	
Vegetationes adenoidæ	1	Exæresis.	
Hypertrophia tonsillar.	2	Tonsillotomi.	
Atheroma faciei	6	Exstirpation.	
Caries dentium	33	Tandextraktion.	
Tumor buccæ	1	Exstirpation.	
6.			
Lymphadenitis supp. colli	2	Incision.	
Carbunculus nuchæ	1	Korssnitt.	
Lymphomata tbc. colli	1	Incision + Utskrapning.	
9.			
Mastitis suppurat.	3	Incision.	
23.			
Phimosis congenita	1	Dorsalsnitt.	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Anmärkingar
24.			
Spermatocèle	1	Punktion.	
Hydrocèle testis	1	Punktion + Varisoninjektion.	
25.			
Bartholinitis supp.	1	Incision + Dränage.	
27.			
Bursitis supp. præolecrani	1	Incision.	
Panaritium s. Phlegmone s. Abscessus s. Vulnus infect.	68	D.o.	
Paronychia	10	Evulsio unguis.	
Lymphadenit. supp.	1	Incision.	
Hidroadenit. supp. axill.	5	D.o.	
Amputatio traumatica dig. ..	9	Fullbordande av amputat.	
Fractura	23	Reposition + Fbd.	
Hämatom	6	Incision.	
Luxatio	13	Reposition + Fbd.	
Synovit. genus traumatica	1	Punktion.	
Abscicio tendinis	6	Sensatur.	
Corpus alienum	20	Exæresis.	
Vulnus	90	Suturer.	
Vulnus spiss. plant. pedis ..	4	Kauterisation m. Paquelin + Tetanusantitoxin.	
Varices	4	Varisoninjektion.	
28.			
Furunculus	32	Incision.	
Atheroma	12	Exstirpation.	
Fibroma	6	D.o.	
Lipoma	4	D.o.	
Verruca	4	D.o.	
Adenoma mammæ	1	D.o.	
Angiom	1	D.o.	
Nævus pigmentos.	1	Excision.	
Pernio infect.	2	D.o.	
Ganglion	2	D.o.	

Dessutom hava å ej intagna patienter utförts ett antal gipsningar och röntgenfotograferingar, vilka ej här särskilt specificerats.

Polikliniken har under året besökts av 1,488 patienter, vilka gjort sammanlagt 7,075 återbesök. Summa 8,563 besök.

Uppgift angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Sår utan komplikationer (<i>Vulnus</i>)	9	3	12	—	—	12
Kontusion (<i>Contusio</i>)	7	2	9	—	—	9
Inträngd främmande kropp	1	—	1	—	—	1
Varbildning i följd av inträngd främmande kropp eller av skada å huden eller subkutana bindväven (<i>Sepsis</i>)	1	—	1	—	—	1
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>).....	6	2	8	—	—	8
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hemarthr.</i>)	3	1	4	—	—	4
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	1	—	1	—	—	1
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>).....	11	4	15	1	4	10
» komplicerat (<i>Fractura complicata</i>)	—	1	1	—	—	1
Avskärning av muskel, sena, nerv	1	1	2	—	1	1
(Fingrar, hand	2	—	2	—	—	2
Förbränning (<i>Combustio</i>) { Ansikte	2	—	2	—	—	2
{ Andra kroppsdelar	1	—	1	—	—	1
Förfrysning (<i>Congelatio</i>) Tår, fot	1	—	1	—	—	1
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	4	1	5	—	—	5
Brott å hjärnskälens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp I	51	15	66	1	5	60
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Vid hushållsgöromål	—	5	5	—	1	4
» hanterandet av yxa	1	—	1	—	—	1
» trävaruindustri: andra maskinella anordningar..	1	—	1	—	—	1
» metall- och maskinindustri: andra maskinella anordningar	1	—	1	—	—	1
» textil- och beklädnadsindustri	1	—	1	—	—	1
» andra industrier	1	—	1	—	—	1
Genom fall från stege, avsats, ställning; genom halkning, nedstörtande föremål, ras:						
inom trävaruindustri	3	—	3	—	—	3
» andra industrier	2	—	2	—	1	1
På- eller överkörning av annat fordon	1	—	1	—	—	1
Vid körning { av motorfordon	1	—	1	—	—	1
{ » annat fordon	1	—	1	—	—	1
Vid lossning och lastning av gods o. d.	2	—	2	—	—	2
» militärtjänst, tjänst vid poliskår, brandkår.....	2	—	2	—	—	2
» sjöfart	9	—	9	—	—	9
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Under resa med spårvagn	—	1	1	—	—	1
» » » annat fordon	2	1	3	—	—	3
Genom på- eller överkörning av motorfordon	3	1	4	—	—	4
» » » » » annat fordon	1	—	1	—	—	1
Vid sport och gymnastik: skridskoåkning o. d. ...	4	—	4	—	—	4
lek	5	2	7	—	1	6
Transport	41	10	51	—	3	48

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
Transport	41	10	51	—	3	48
Under rusets inflytande.....	1	—	1	—	—	1
Fall, halkning	5	4	9	1	2	6
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål	—	1	1	—	—	1
Vid hantering av en dynamitknallhatt	1	—	1	—	—	1
» eldsvådelljud	1	—	1	—	—	1
Under värmebehandling	1	—	1	—	—	1
Frostskada (psykos; legat ute).....	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp II	51	15	66	1	5	60

Årsberättelse för 1929 från Göteborgs kommunala vård av psykiskt sjuka.

I. Den slutna vården. (Sinnessjukavdelningen å Vårdhemmet Gibraltar).

Byggnader: Inom ett par avdelningar ha försök anordnats med olika slags golvbeläggning i bad- och snyggningsrum, olika fönstertyper etc., för att pröva sig fram till bästa möjliga material och konstruktioner å Lillhagens sjukhus.

Sjukvården: Å kvinnoavdelningen hava fem patienter behandlats med insulin i en dagsdos av 2 enheter ggr 2 under en tid av ett par veckor till tre månader. I alla fallen har en mer eller mindre uttalad näringsvägran förelegat och därmed följande viktminskning och nedsättning av det allmänna kroppstillståndet. I tre av fallen — med all sannolikhet tillhörande den mano-depressiva sjukdomsgruppen — har patienten efter någon vecka börjat äta bättre, tydligen i anslutning till den ökade hungerkänslan; vikten har gått upp och det allmänna tillståndet har förbättrats. I ett av dessa fall åtföljdes denna kroppsliga förbättring av en psykisk, som på ganska kort tid ledde till den sjukes tillfrisknande. I de tvenne återstående fallen, tillhörande den schizofrena sjukdomsgruppen, kunde icke någon påverkan av den sjukes kroppsliga eller psykiska tillstånd konstateras.

Allmänna hälsotillståndet vid sjukhuset har varit gott. Inga fall av epidemiska sjukdomar ha förekommit.

En kvinnlig patient, 49 år gammal, lidande av præsenil psykos med suicidaldrift, berövade sig livet, genom att hänga sig i den ganska mjuka järntråd, som utgjorde "draget" å avdelningens W. C. Olyckshändelsen skedde å övervakningssalen för oroliga patienter och synes ha varit ett ögonblicksverk. Ståltråden hade så skadat den sjuka, att några upplivningsförsök ej kunde företagas.

II. Den öppna vården. (Polikliniken, vilohemmet Thamstorp, familjevården, kurators verksamhet).

1. *Polikliniken* har i likhet med föregående år varit öppen 2 ggr i veckan; medeltalet konsulterande per mottagning har varit 9,9; nytillkomna för 1929: 59 män och 102 kvinnor; från föregående år ha 36 kvinnor och 20 män återkommit.

Denna betydande ökning av klientelet visar hän på nödvändigheten av att ytterligare en läkare anställas vid denna verksamhet, som jag hitintills ensam ombesörjt.

2. *Central- och vilohemmet Thamstorp.* Den $\frac{10}{1}$ öppnades vilohemmet Thamstorp, samtidigt avsett att vara ett centralhem för familjevården.

Thamstorps slott, jämte tillhörande park och trädgård, beläget i Trökörna församling, Skaraborgs län, c:a 12 mil från Göteborg, inköp-

tes av staden 1928. Endast relativt ringa förändrings- och tillbyggnadsarbeten ha varit nödvändiga, för att corps de logiet väl skall fylla sitt nya ändamål.

Första våningen innefattar en sovsal för 5 kvinnor, matsal för alla å hemmet vårdade kvinnor, dagrum, expeditionsrum för läkare och förestånderska, bostad för förestånderska och översköterska m. m.

Denna våning rymmer också centralhemmet för män, innefattande 3 rum med 2 bäddar i varje, toalettlokaler, bostadsrum för ett sköterskebiträde m. m. Avdelningen har egen utgång och kan avläsas från hemmets övriga lokaler.

Dessa patienter ha sin matsal i bottenvåningen intill köksavdelningen.

Våningen en trappa upp innefattar 7 sovrum med 2 till 7 bäddar i varje rum; bad- och snyggingsrum, dagrum med balkong m. m.

Bottenvåningen upptages av kök m. fl. ekonomilokaler och bostadsrum för ekonomipersonalen.

Hemmet erbjuder sålunda plats för 30 kvinnliga och 6 manliga patienter. De manliga platserna äro alla avsedda för patienter tillhörande familjevården; de kvinnliga såväl för patienter från familjevården som för mera akuta fall, lämpade för en vilokur på landet och för konvalescenter från vårdhemmet Gibraltar. — Mitt ursprungliga förslag att likformigt dela upp hemmet i en manlig och en kvinnlig avdelning vann icke hälsovårdsnämndens gillande; man befarade olägenheter av att män och kvinnor därigenom skulle få tillfälle att alltför lätt sammanträffa.

Läkarevården å hemmet och även i familjevården bestrides av undertecknad, som 2 ggr i månaden besöker hemmet, och 1 gång i månaden de patienter, som äro utackorderade i familjevården. Å hemmet äro anställda: en föreståndarinna, som tillika är inspektionssköterska i familjevården, en översköterska, två sköterskebiträden, en köksföreståndarinna och två köksflickor.

För intagning å vilohemmet erfordras hemortsrätt i Göteborg och remiss av undertecknad. Dagavgiften för helt betalande patienter är 2,50 kr., mindre bemedlade och medellösa vårdas enligt samma bestämmelser som å stadens övriga sjukvårdsinrättningar.

Å vilohemmet ha under året intagits 114 kvinnor; många av dessa ha sökt vård å polikliniken, antingen på eget initiativ eller efter remiss från stadens sjukhus eller praktiserande läkare; andra ha konsulterat mig privat, ofta på inrådan av stadens praktici, vilka bl. a. genom pressen och ett föredrag av mig i läkaresällskapet erhållit kännedom om hemmet och dess syfte; en tredje kategori har utgjorts av konvalescenter från vårdhemmet Gibraltar.

Under de första veckorna å vilohemmet har den sjuke i allmänhet ej utfört något arbete, utan givits tid att finna sig till rätta i den nya omgivningen. Behandlingen har gått ut på att giva den sjuke lugn och ro med samtidigt stärkande av hans krafter och allmäntillstånd: medicamenter, ljusbehandling, vilokur i fria luften, promenader o. s. v.

Efter denna tid har den sjuke, oftast av egen drift, börjat deltaga i de sysslor inom hemmet för vilka han haft intresse, inomhussysslor: köksarbete, vävning, sömnad etc., utomhusgöromål: arbete i hönsgården, trädgården, bärplockning i omgivande skogen m. m.

Beträffande resultatet av sjukvårdsverksamheten hänvisas till bifogade tabeller, som dessutom lämna uppgifter om arten av de sjukdomar, som varit föremål för behandling, och om den tid, som de olika sjukdomsformerna krävt för ernående av ett resultat.

En 53-årig kvinna, lidande av en präsenil psykos med självanklagelseidéer, har begått självmord genom att dränka sig i en förbiflytande bäck. Hon förnekade suicidaltankar vid mitt samtal med henne samma dag. Jag fann emellertid hennes tillstånd så oroväckande, att anordningar vidtoges för hennes intagning å sjukhus i staden; på kvällen inträffade emellertid olyckshändelsen. Den fria vårdformen medför onekligen risker, som dock enligt mitt förmenande till fullo uppvägas av dess stora fördelar.

Medelkostnaden pr dag och sjuk har utgjort 3,01 kr.

Familjevården. Den $\frac{15}{6}$ öppnades familjevården, som innefattar utackordering av sjuka inom Trökörna, Främmestads, Tengene och Grästorps socknar av Skaraborgs län. Hemmen för de sjuka äro belägna inom ett avstånd av högst 14 km. från Thamstorp. Patienterna remitteras till familjevården av hälsovårdsnämnden efter intyg av under-tecknad, att vederbörande lider av sådan psykisk sjukdom, som gör honom lämplig att utackorderas i familjevård. Endast i Göteborg hemmahörande sjuka mottagas.

Vårdarne för de sjuka erhålla en ersättning från 1 till 2 kronor per dag och patient, beroende på i huru hög grad den sjuke kan anses genom sitt arbete gagna familjen, där han åtnjuter vård. För denna ersättning skall den sjuke erhålla "tillsyn och skötsel, god, väl tillagad husmanskost, av vederbörande läkare godkänd, väl uppvärmd, belyst och städad bostad, försedd med fullständig utrustning samt övriga erforderliga möbler och andra inventarier, allt godkänt av läkaren eller föreståndarinnan vid familjevården". Hälsovårdsnämnden tillhandahåller gångkläder åt den sjuke då så erfordras, sjukvård och medicin samt dessutom bad en gång i månaden, som lämnas vid Thamstorps centralhem, dit den sjuke ledsagas av vårdaren eller annan lämplig person. — Patienterna besökas regelbundet av läkaren en gång i månaden, av föreståndarinnan en gång i veckan och f. ö. då så visar sig erforderligt.

Under året ha 17 män och 10 kvinnor varit utackorderade hos sammanlagt 10 familjer, högsta antalet i en familj har varit 6 och minsta 1.

De utackorderade hava till största delen utgjort kroniska schizofrenier, uttagna från vardhemmet Gibraltar; ett mindre antal har utsetts bland poliklinikens klientel. Verksamheten inom familjevården har förlöpt på ett synnerligen tillfredsställande sätt. Allmän belåtenhet har rått såväl hos de sjuka som hos deras vårdare. Ett stort antal förvårdformen lämpliga hem ha anmält sig villiga att mottaga patienter. Det

har emellertid förefallit mig klokast att fara långsamt och försiktigt fram, då det, som här är fallet, gäller att introducera familjevården i en trakt, där denna vårdform är helt ny.

4. *Kurators verksamhet.* Kuratorn har under året lämnat råd och hjälp åt sammanlagt 384 personer, därav kvarstående från föregående år 176.

Verksamhetens snabba tillväxt från år till år vittnar om ett stigande förtroende från allmänhetens sida och bekräftar den erfarenhet man vunnit från andra håll om denna vårdforms sociala betydelse.

Nils Anton Nilsson.

Tabell över å vilohemmet Thamstorp
 under 1929 vårdade och utskrivna patienter, uppdelade efter
 sjukdomsform och tillstånd vid utskrivningen.

Diagnos	Tillfriskn.	Förbättr.	Oförbättr.	Död.
Psykogen förstämning	20	8	—	
Hysteria	4	16	—	1 paralyt. cord.
Tvångsneuros	1	7	1	
Neurasthenia	2	3	1	
Psychos. man-dep.	4	1	3	
Schizophrenia	—	5	6	
Ins. et demen. præsenil	—	2	2	1 suicid. submersio.
Psychopathia	—	—	8	
Summa	31	42	21	2

Tabell över å vilohemmet Thamstorp
 under 1929 vårdade, tillfrisknade eller förbättrade utskrivna patienter,
 uppdelade efter sjukdomsform och vistelsetid
 vid hemmet.

Diagnos	< 1 mån.	1—2 mån.	2—4 mån.	4—6 mån.	> 6 mån.
Psykogen förstämning	10	11	6	1	—
Hysteria	2	9	6	1	2
Tvångsneuros	3	1	3	1	—
Neurasthenia	2	2	1	—	—
Psychos. man-dep.	1	3	1	—	—
Schizophrenia	—	1	4	—	—
Ins. et dem. præsenil	1	—	1	—	—
Summa	19	27	22	3	2

Årsberättelse över kurators för psykiskt sjuka arbete under år 1929.

Ombestyrt inackordering å Thamstorps vilohem för	pers.	85
” ” ” ” privatvilohem	”	8
” ” ” ” familjevård	”	18
” ” ” ” sinnessjukhus	”	21
” ” ” ” kroppssjukhus	”	8
Ombestyrt ansökningar till pensionsanst. och fonder samt utkvitt. medel därifrån	”	14
Inbetalt avgifter till livförsäkringsanst. och sjukkassor samt utkvitterat medel	”	10
Utlöst och omsatt pantbelån. tillhörigheter	”	7
Betalat hyra samt haft tillsyn över bost. under sjukdomstiden för Förmedlat hjälp i form av ved, sängkläder o. dyl.	”	11
Förmedlat hjälp i form av ved, sängkläder o. dyl.	”	12
Anskaffat bostad åt	”	5
” arbete åt	”	7
Inpackning, transport och förvaring av tillhörigheter	”	24
Förmyndare	”	13
Ombud vid skilsmässa	”	2
Barnavårdsman	”	3
Anskaffat hushållshjälp under sjukdomstiden åt	”	3
Understöd ha erhållits efter framställning från kurator av ..	”	28
Förvarat penningar (mindre summor för hyra, inackord. o. d.) ..	”	19
Övervakning av perm. kriminalpat.	”	1

Dessutom har diverse hjälp (såsom uppsättande av ansökn. handl. till sinnessjukhus o. d., inbet. av skulder för på sjukhus intagna, uppehåll av förbindelsen mellan anhöriga genom korrespond., förmedl. omhändertagning av barnen, följt sjuka till sjukhus m. m.) lämnats åt ett större antal personer.

Mottagning för rådfrågningar m. m. har hållits varje söckendag. Hembesök cirka 650.

Undersökning har gjorts (för å. Vasa ssjuk. avd. intagn. patienter) angående familjeförhållanden m. m.

Nyttillkomna under år 1929	pers.	208
Från föregående år kvarstående	”	176
Summa		384

Årsberättelse från Barnsanatoriet, Rävlanda, för år 1929.

Omsättning, underhållsdagar m. m.

Antal patienter								Underhållsdagar för samtl. vårdade	Medeltal vårdade pr dag	Högsta vårdade	Lägst någon dag under året vårdade	Vårdtid (dagar) för de under året											
Avlidna				Utskrivna (frånsett avlidna)								utskrivna (utom avlidna)			avlidna								
m.		kv.		m.		kv.						längsta	kortaste	medel-	längsta	kortaste	medel-						
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.					m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.				
84	79	28	27	24	7	1	1	28685	84	133	10	231	338	20	46	167	184	102	65	—	—	—	—

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	M.	Kv.	Summa
1—5 år	1	1	2
5—10 »	6	4	10
10—15 »	15	3	18
15—20 »	3	—	3
Summa	25	8	33

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

Sjukdom	I. Lungtuberkulos med eller utan komplik.			II. Tuberkulos med annan lokalisation.			Sjukdom	III Utan tydliga symtom av tuberkulos		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a
a) Antal patienter	8	2	10	16	6	22	a) Antal patienter	1	—	1
b) Sjukdomsfall.							b) Sjukdomsfall.			
Tbc. pulmonum	8	2	10	—	—	—	Nihil.	1	—	1
» lymphoglandularum...	—	—	—	16	6	22				
» intestini	1	1	2	—	—	—				
Pleurit tbc.	—	—	—	1	—	1				
Rubeola	—	1	1	1	1	2				
Influenza	—	—	—	1	—	1				
Neuropathia	—	—	—	1	—	1				
Vit. org. cord.	—	—	—	1	—	1				
Asthma bronchial.	—	—	—	1	—	1				
Angina tons.	3	—	3	1	1	2				
Urticaria	—	—	—	—	1	1				
Otit. med.	—	—	—	1	—	1				
Conj. phlyctæn.	1	—	1	—	—	—				

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen. Under året har erhållits efter framställning från kurator av 28 förvärd pennningar (myndre summor för hyra, inackord. o. d.) Övervägning af denna förbindelse. ..

Påsektion har öfverge kunnat jobben uppsättande av smekta till sinnessjukhus o. d. utbet. av skulder för på sjukhus intagna, upphåll av förbindelsen mellan öfövriga genom korrespond. förmedl. och handertagning av barnen, följt sjuka till sjukhus m. m.) lämnats af ett större antal personer.

Mottagning för rådfrågningar m. m. har hållits varje söndag. Hembesök cirka 650. Undersökning har gjorts (för å. Vasa sjuk. avd. intagn. patienter) angående familieförhållanden m. m.

Nyttkomna under år 1923	pers. 208
Från föregående år kvarstående	176
Summa	384

Dödsorsaker hos under året avlidna.

Sjukdom	M.	Kv.
Tuberculosis pulmonum.....	1	1
Summa	1	1

Behandlings resultat för under året utskrivna tuberkulospatienter.

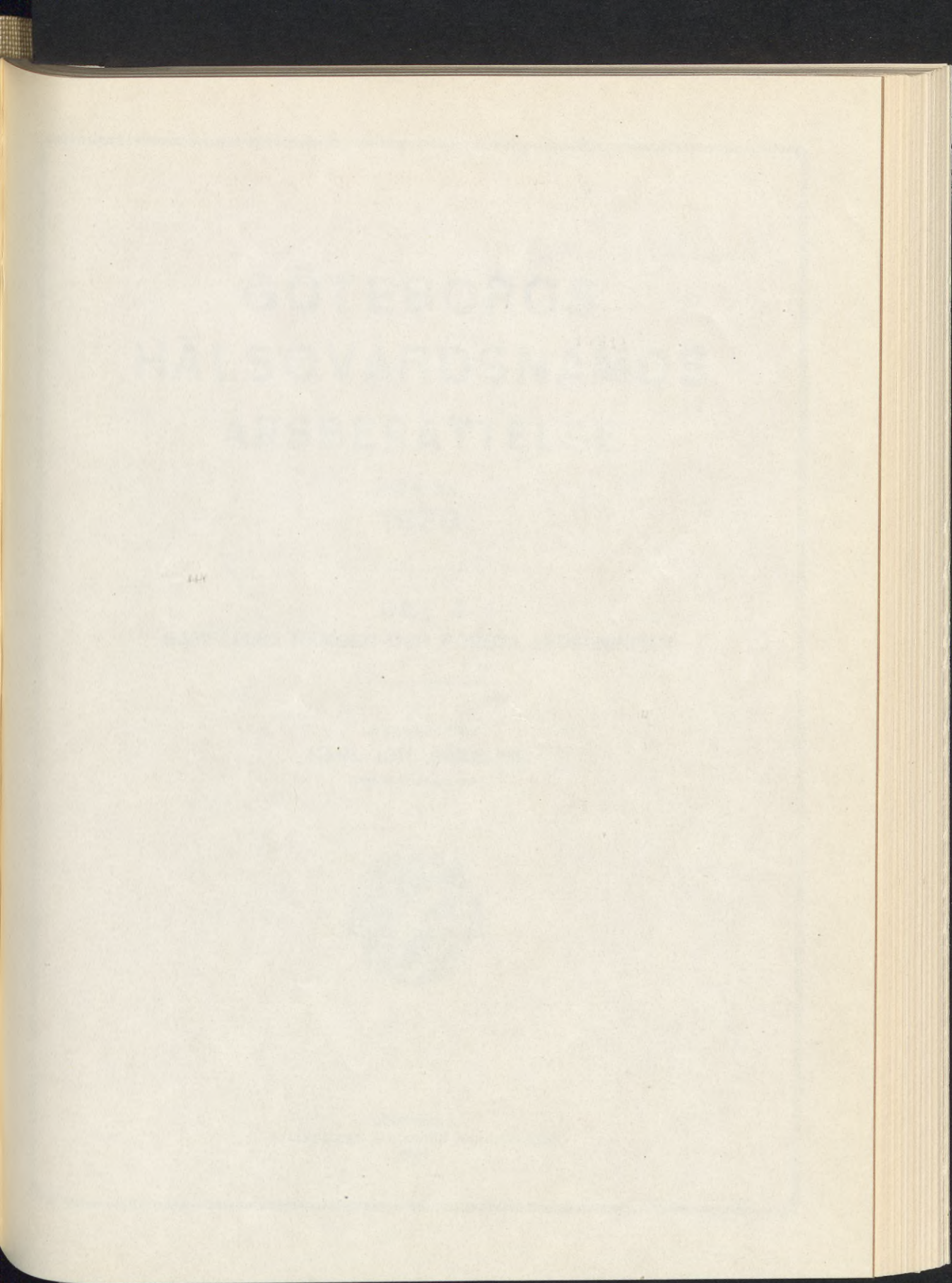
	Antal utskr. (incl. avlidna)			Behandlings resultat					
				Förbättrade			Avlidna		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a
a) Lungtuberkulos, st. I	4	—	4	4	—	4	—	—	—
st. II	2	1	3	2	1	3	—	—	—
st. III.....	2	1	3	1	—	1	1	1	2
Summa	8	2	10	7	1	8	1	1	2
b) Annan tuberkulos	16	6	22	16	6	22	—	—	—

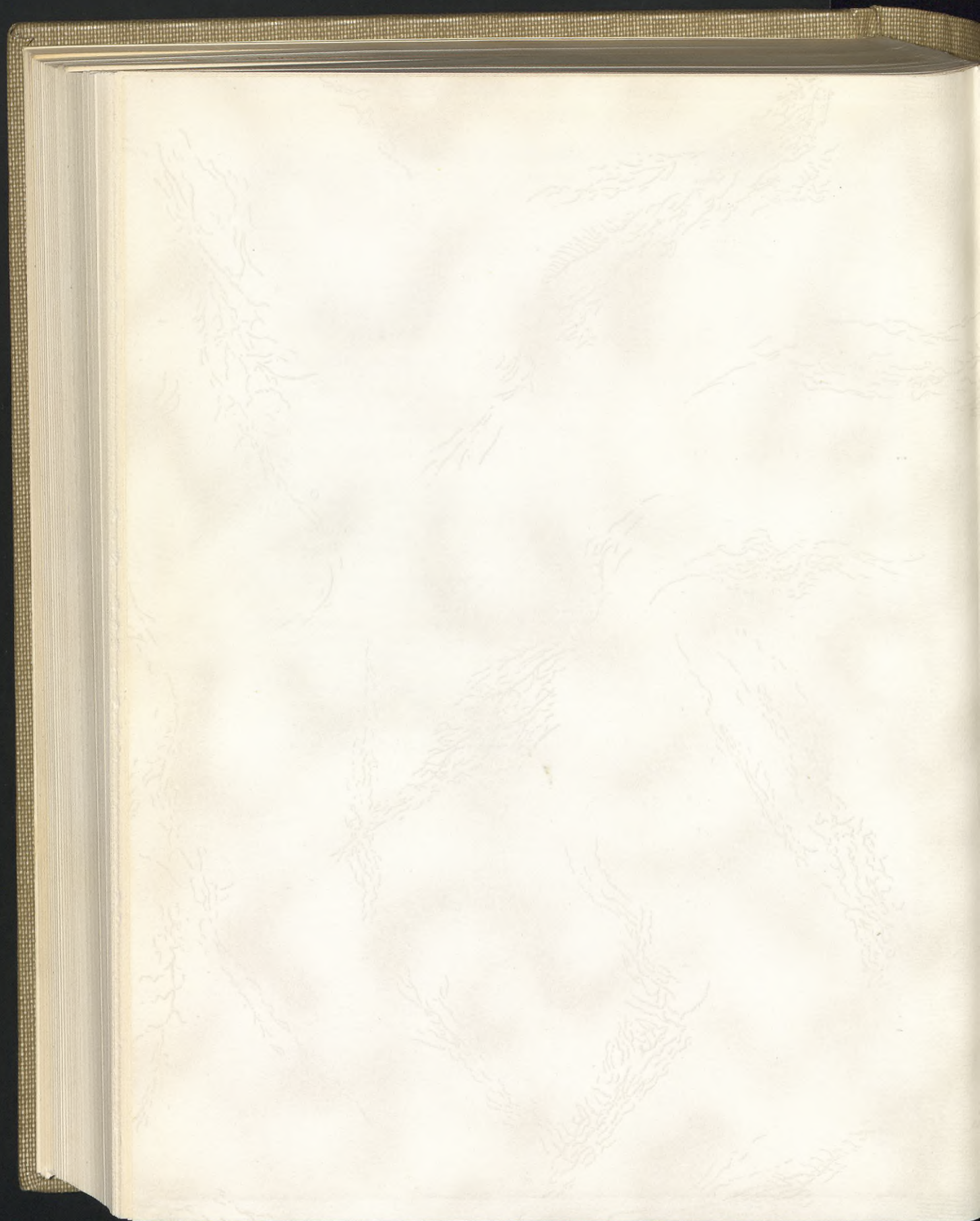
Stadens polikliniker för medellösa.

	Antal	
	patienter	besök
<i>Allmänna polikliniken</i> ¹⁾	1,621	8,757
Invärtes sjukdomar	100	155
Yttre skador och åkommor	1,208	8,289
Tandextraktioner	313	313
<i>Gynekologiska polikliniken</i> ²⁾	373	1,376
<i>Polikliniken för öron-, näs- och halssjukdomar</i> ²⁾	790	5,320
<i>Polikliniken för massage och sjukgymnastik</i> ²⁾	889	19,353
<i>Polikliniken för hud- och könssjukdomar</i> ²⁾	1,745	26,501
<i>Allmänna och Sahlgrenska sjukhusets polikliniker:</i>		
Medicinska avdelningen	3,645	—
Kirurgiska avdelningen	7,279	53,244
Öronavdelningen	4,094	18,476
Ögonavdelningen	1,621	—
<i>Holtermanska sjukhusets poliklinik:</i>		
Hud- och könssjukdomar	2,319	16,349
<i>Barnsjukhusets polikliniker:</i>		
Medicinska avdelningen	3,678	—
Kirurgiska avdelningen	3,738	—
<i>Ekmaniska sjukhusets poliklinik</i>	1,488	7,075

¹⁾ Lokal i Församlingshyddan i Masthugget.

²⁾ » » gamla Sahlgrenska sjukhuset.





6000172009



Göteborgs universitetsbibliotek

